

210 1 great

Kreuzschy
Cassius
XX IIII

Alf von d'if l'ubm
Donfon xiiii

Bien. B. IV. 6

Biblioteka
Ojców Kamedułów
w Białyszewie

A

Per

Cre

A

A

A

A

in

I

Repe

Auctore Gu

in Archig

Doct

Melo

RHYT

nunc N

per un

Cum

Typis Colle

ANIMI

Per Vniuersi fastidia

A M V N D O,

A T E R R A,

A C Æ L O,

A S E I P S O,

in Deum salientis

I M A G O,

Repetitis passim Typis,

Auctore GUALTERO PAULO e Soc: IESV

in Archigymnasio Vicinensi SS. Theol:

Doct: & Profess. ordinario,

Melodiae Lyricae Latinae

RHYTHMOMETRO,

nunc Novo Patrio Carmine,

per unum ejusdem Societ:

Sacerdotem

Expressa.

Cum facultate Superiorum.

Typis Collegii Califfensis Soc: IESU.

Anno 1682

*Currite magnanimum, generoso tramite, passu
Qua Lechicus Solea monstrat Apollo viam
Victrici Patria, Laurus vel surgit in Orbe
Aurea vel potius, Falce miscute, seges.*

Buen. B. IV, 6

JU

I

AL

IAB

Illmi

Magna

suam ju
stibus,

Illustrissimis Dominis
D. D.

I O A N N I

Et

ALEXANDRO
IABLONOWSKI

Ill^{mi} Palatini Russiæ
Magnæ Publicæq; Spei Filiis.

Atio Et Orbi no-
tius Libellus hic,
Auctoris erudi-
tum ingenium,
suam suavitatem, tot prægu-
stibus, quot repetitis prælorum

) (2

su-

mitte, passim
pollo si arm
Orba
si sicut

sudoribus asseruit. Jam usur-
pata tamdiu luce audentior, nõ
Hospes ut hucusq³, sed & in-
digena Sarmaticus ambit esse.
Omnino feliciter, si vestro Pa-
trocinio iudicia nostra probave-
ritis **FLVSTRISSIMI**
DOMINI. Nec Polonæ
Humanitatis esset, Advenæ
huic aliud monstrare domicili-
um, quam ubi contubernio Glo-
riæ excipiatur: nec nostri Cli-
entelaris officij aliunde subsi-
dia, quibus ad plurimum notiti-
am & studia veniat, quam a
vestro nomine corrogare. Præ-
terire vobis hanc beneficii lau-
dem, quod in literas ac pieta-
tem

tem ex
est, ut
is mon
bis ve
rum
men,
usum
pietas
non ad
vère.
nitaten
mercia
neratio
ille tra
tis dat
Quang
dium in
re, Pag

tem extenditur nolimus. Par
est, ut olim sæculis, sic literari-
is monumentis, splendor à vo-
bis veniat. Emiteat, vota bono-
rum omnium prolektorum o-
men, & prima sit, ad vestri
usum publicum, literis innexa
pietas; quæ ambo, nunquam
non ad immortalitatem præi-
vère. Opportuna sanè Æter-
nitatem sibi pignorantium com-
mercia, eam à se in literas ve-
nerationem exigere, quantam
illæ transmissis ad Posteris fa-
ctis daturæ sunt perennitatem.
Quamquam, hoc potius compen-
dium in Nominis Vestri hono-
re, Pagellis his occurrit ultro.

Monstrantur abunde Posteritati, obstringunt famam, Vestro si vultu, familiaritate, assensu dignamini. Nec enim ætatis unius bono, neq³ sub solitudine quæ prima juventutis limina non transcendat adolescentis. Quam salutare Poloniae Illustriss: Parentis Vestri Nomen, quo secundum Fortunatissimi Principis invidium Geniū, & consultissimā Mentem protegitur: tam interest omnium, ut cum securam abunde immortalibus factis memoriam sui fecerit, Vos usui publico Civis optimi perennitatem detis, quam fata quandoq³ invide-

videbu
est, ve
Postere
non mo
bunde
cessita
eadem
que sa
Gloria
attollat
ra sibi
commo
longum
illi, sec
lustriss
cumpon
ad eter
ras et

videbunt. Acerbum quidem
est, vel inter spes mentionem
Posterorum illi jungere, quem
non moriturum velis; Sed a-
bunde solatii interim contra ne-
cessitatem fati, si alia nomina,
eadem merita succedant, solus-
que sanguis Posteris habeat,
Gloria eadem diversastantum
attollat aetates. Et haec reditu-
ra sibi de vobis ornamenta &
commoda, Patria disponit in
longum. Quam enim amplum
illi, seculorum exempla in Il-
lustrissimo Parente Vestro cir-
cumponere sibi, tam securum
ad aeternitatem, quod secutu-
ras aetates in vobis erudiat.

Ita sanè ne quid in Domo Ve-
stra non ad publicum pertine-
at, Spes etiam de vobis in cõ-
mune cedunt. Vobis certe ma-
gnificum est, ante experimen-
ta, aestimatione indolis, & com-
muni bene precantium solici-
tudine nosci. Magno proinde
& maximis familiari omine
provehimini, mox impleturi,
vel superaturi Patriæ Spes &
vota, jam accenditis. Interim
non diversa institutioni & spei
Vestræ poseimus; ut quantum
à Paternis exemplis intra ani-
mum reponendis vacabit, huc
flectatis oculos, ubi non extra
Virtutum cogitationem ponatur

no Ve-
ertine-
in cō-
te ma-
rimen-
com-
slici-
proinde
omine
leturi,
pes &
interim
& spei
antum
a ani-
it, huc
extra
pona-
tur

tur mora. Scimus, quam feli-
citer ad domestici exemplaris
fidem, absolutissima, siue Invi-
cti Ducis forma, seu Senatoris
vel Civis optimi elaboretur Vo-
bis quotidiano conatu Idea. Ju-
vabit & Divinioris Sapien-
tia arcana nosse, & a prima
superficie, in imum rerum mor-
taliū vero calculo descen-
re. Licebit hīc, vel mirari hu-
mani magnitudinem Animi,
vel experiri: qui tum demum,
in se dignam succrescit ampli-
tudinē, si in contemptum bo-
norum quæ vanescunt, in im-
perium cupiditatum quæ dede-
corant, evaleat. Vobis verò
per-

per opportunum huc advertere
vixus; nec Glorie enim capax
affertur animus, nisi quem Vir-
tutis amor dilatave. Et in
turpem vitiorum patientiam
prolapsos, in vecors servitium
traxit plerumq³ obviorum mi-
rator genius, & mens spectatis
minor; cui angustias faciant,
quæ oculos illecebris intr. v. é.
Legetis hinc terræ fastidia, quæ
suppedaneam faciant ad vir-
tutē. & verā Gloriā contenden-
tibus: Convitia humanis intor-
ta cupiditatibus, non sine ap-
probatione videbitis, quæ ea-
rund in apud vos exilio acer-
biora faciatis. Ultra natura
termi-

terminos patere mortalibus de-
sideriis viam intelligetis; Ve-
stra quandoq; probaturi conten-
tione, securos boni exitus pro
Honesto conatus esse, si magni
sint. Spectabitis non inermia
pro Caelo vota, quæ vel torpen-
tes in amorem affectus everbe-
rent; instructuri & Vos, sed
indole Vestra dignius, virtuti-
bus utilius spectaculum: Nec
suffr is sed manu & consilio
causam acturi Numinis. Quid
enim nunc quotidiana exerci-
tatione condiscitis, quam ut in
lucem & avitorum custodiam
decorum futuras, pectore con-
datis pro immortalibus Focis
scin-

scintillas Virtutis Paternæ. De
quo palam ambigitur, majore
in Rempub: animo, an illustri-
oribus in pietatem exemplis, &
meritorum honore Patriæ For-
tunam amplifcet. Spectatur
non parvo miraculo in consiliis
vigor animi, prima semper &
sua & publicæ integritatis cu-
ra: Mens tam in victa arduis,
quam cupiditatibus inaccessa.
Necdum exempto horrore, ad-
monetur memoria, fuisse quan-
doq; illam Superum indignati-
one conflata, nostris vocatam
meritis tempestatem, cum sola
pereundi libidine, in mutua o-
dia publicè rueretur. Quod hæc
fra-

fragor
cella de
lius re
mus,
opponere
moniti
querer
pub: n
neq; ul
qui pe
sua con
vera E
dor. A
votum
quod se
æstus
morabi
uis Cas

fragore majore quã exitio pro-
cella detonuerit, in Virtutis il-
lius reverentiam actum credi-
mus, quæ furori innocentiam
opponere ausa, saluberrimè ad-
monuit, Ne hostes in Castris
quererentur; ne perdere Rem-
pub: mallent quam errorem;
neq; ulcisci putarentur Patriã,
qui perimerent. Rediit tandẽ
sua consiliis sanctitas, & cum
vera Patriæ Caritate sui pu-
dor. Meruit verecundiam de-
votum saluti communi Caput,
quod se tam intrepidè arbitriis
æstus illius permiserat. Me-
morabitur reddita non infelici-
us Castris innocentia, militari-
bus

bus consiliis prudentia fama,
legionibus disciplina, quæ solis
jam hostibus timendas faciat.
Habet quod sequiori opponat
fama nostra ætas. neq; sola li-
centiæ & dedecorum portenta,
sed & laudatis temporibus no-
scenda succedere exempla.
Experimur, ad Arma transe-
untibus, non desidiã sed peri-
cula auctoramentum esse: glo-
riã & hostili cruore, non Civili
prædã, turmas imbui: dilecta
in vicem Penatium Taberna-
cula, submota seditionum no-
mina & instrumenta: consul-
tum Paci æquè ac Exercitûs
Nomini: procul habitis luxûs
irri-

irritam
tas, sua
mendi:
mes; c
taberna
frange
quam
continu
vel con
bello &
vicino
bona;
frenato
Vigori
facies,
in visce
Hæc &
nostri S

irritamentis, subtrácta necessi-
tas, sua, mox & aliena consu-
mendi: actæ sub pellibus hye-
mes; ostentata admotis hosti
tabernaculis Virtus, quod tam
frangere vim barbaram possit,
quam sidus hibernum noverit:
continuati vel clade hostium,
vel contemptu triumphi. Ipsi
bello & circumstrepentibus in
vicino incendiis inserta pacis
bona; limitum-temus hærentia
frenato cum hoste pericula:
Vigori reddita Provinciarum
facies, quæ cum Castris ferro
in viscera recepto obriguerant.
Hæc & infinita quæ curam
nostri Superis esse loquuntur,
haud

haud dubiè auspiciatissimi quide
n Principis debentur animo,
sed & Illustrissimum Parentē
Vestrum, eadem indiscrimina-
tim etatibus ostendet gloria:
Cui mandatas curarum Reip:
vices incubuisse, non ad solam
obsequendi laudem vidimus,
sed ad Patriæ salutem. Neq̄
enim minùs hucusq̄ consiliorū
salubritate eguimus, quam illo,
qui fortitudine, vigilantia, fide,
redderet felicia. Cum hæc er-
go Domestica Vobis documen-
ta, & Caritate & institutione
in animos transeunt, tantisper
& prælo centuriatos affectus,
sui & universi per oblivionē,
Nu-

Numi
ciets.
ut ant
medita
severio
rum so
induca
hi Can
Deo pr
cendant
vos non
fectuun
ad repa
scilicet
tis, quic
ritate in
cora Ho
Per hos

Numini propinquantes respi-
cietis. Equidem non indignum,
ut antequam vos praeliorum
meditationi, ultiores anni &
severior Palaestra per signata-
rum sanguine seriem palmarū
inducat, fortunatiores Achilles
hi Cantus morentur, & pro
Deo praeliares in impetus ac-
cendant. Excusandum apud
vos non est, quod Sacer hic af-
fectuum concentus, mollioribus
adrepit numeris. Blandiorem
scilicet naturā pietatem esse sci-
tis, quicquid illam tristi seve-
ritate infament, qui sua dede-
cora Honesti odium exaggerant.
Per hos & seculi fatum est,
ut

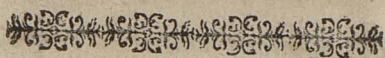
ut Virtutes, adhibita etiã ali-
unde in commendationem ege-
ant gratia: Non quod suam
non habeant, in sincero & per
indignos passus non corrupto
palato, sed jam felicius noci-
tura vel voluptatibus vel Cu-
piditatibus condiuntur. Cete-
rum ex Humanitate Vestra po-
tissimum Muneri presenti fi-
dimus, quod inter ea quæ se hinc
censuræ securæ attollunt vota,
nostrum non tacite inspirat Cæ-
lo. Solis enim jam votis ut aga-
mus, Illustrissimi Parentis Ve-
stri honorificentissima de nobis
judicia, flagrantes supra meri-
tum affectus, beneficia non ad
osten-

ostenta
Conced
Superi
Parent
in oblig
la dir
riant,
spectat
tiu adm
vestri l
qui se e
peratur
spes, E
primum
ta facia
Illu

ostentationem congesta cōegerē.
Concedant, (ita Celo, instamus)
Superi! ut quemadmodum
Parentis Illustrissimi merita,
in obligando amore publico, so-
la diversitate gaudiorum va-
riant, sic erectas de Vobis ex-
spectationes; mutetis approban-
tiu admiratione, Patriæ ex usu
vestri letitiâ, Paterno iudicio;
qui se expressum, vel, si fas, su-
peratum gaudeat, his, inquam,
spes, & vota de vobis, quam
primùm & quâ diuissimè ra-
ta faciatis. Ita vovet

Illustr: Nomini vestro

Obstrictissimum Calissiens:
Soc: IESV Collegium.

M E L O S
P R I M V M
A N I M I

à Mundo

in DEVM

SALIENTIS.

Vidi cuncta quæ fiunt
sub sole, & ecce va-
nitas & afflictio
Spiritus.

Eccl: i.

M

M

D

Widz

pod Sz

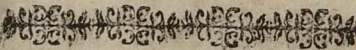
zko P

D

M

I

M E L O D I A
P I E R W S Z A
D U C H A
od Swiátá

D O B O G A
wzbiiaiącego.

*Widziałem wszystko co się
pod Słońcem dzieje, alicz wszystko
Prozność, i utrapienie
Ducha. Eccl: I.*

A

R Y T M

RHYTHMVS I.

DEus meus meum cor,
Amor meus te deperit;
Nihil boni meum cor
Te majus usquam repperit.

Mundi superba larva
Quæ fronte lucet extimâ,
Est umbra, resque parva
Si tu serenas intima.

Tua quando magnitudo,
Cor implet, & comprehenditur,
Quid orbis amplitudo?
Quid mundus est ostenditur.

Hæc machina uniuersa
Est sicut uvæ granulum;
Marique terra mersa
Ut serupus est, ut punctulum.

Nos fingimus chimæras
In punctuli fastigiis,
Ut regna, resque veras,
Sic ludimur præstigiis.

Qui

R
Oze
B Wto
Bo do
Znale

Pyszna
Ktora
Cien
Gdy

Kiedy ty
Serce
Te św
Iako f

Ta ze w
Iest ia
Oblar
Iak pr

My tam g
Troie
Iakby
Tak fig

R Y T H M I.

BOże moy serce moie,
Wtobie się kochã serdecznie,
Bo dobr większych niż twoie,
Znaleść nie mogę koniecznie.

Pyśzna światá mázkará
Ktora ná pozor iásnieie.
Cieñ iest szczery i mará
Gdy się duch toba zágrzeie.

Kiedy twoiey wielkości
Serce się pełniac nápawa
Te światá wspaniałości
Iáko są liche, uznawa.

Tá ze wſzytkim máchiná,
Iest iák iágedki guźiczek
Oblana morzem gliná
Iák profzek ábo punkćiczek.

My tám gdzie ten punkt wzbiera
Troie niewidy buduiem,
Iákby to prawdá szczera
Ták się guśiami czaruiem.

4 RHYTHMVS II.

Quisquis vel ex figura,
Hunc æstimandum præcipit
Mundum, vel ex statura,
Deceptus est & decipit.

Mundus nec uniformis,
Nec par sibi per omnia
Est, ipsa, quando dormis
Solent ut esse Somnia.

Qui credit esse amænum,
Hic somnio deluditur:
Quod intus est venenum
Fuco aureo concluditur.

Pilula est amara Mundus
Cõdita succo laureo,
Pulcherrimus, rotundus,
Simillimus pomo aureo.

Odor ejus est amomum,
Nihil sapit concordia:
Vocemus hocce pomum
Malum aureum discordia.

Noli

R
K To
Sw
Abo
Ten
Swiat
Ani
Owa
Wia
Kto m
Tem
Bo ta
Zlote
Gorzka
Na k
Piekr
Zbyt
Zapach
Osm
God
Zwa

R Y T H M II. 5

KTo trzyma, że z-figury
Świątą szacunek pochodzi,
Abo z piękney statury,
Ten, i sam zwiedzion, i zwodzi

Świat ani to iednaki,
Ani stateczny w swey cerze
Owa właśnie snadź taki,
W iakim sny chodzą ubierze.

Kto mu słodkość przyczyta
Temu sen oczy maluje,
Bo ta trucizna skryta,
Złotem się zwierzchu glancuje.

Gorzkać świat jest pigułka
Na konfekt w cukrze sposobna,
Piękna, okrągła bulka,
Zbyt pomarańczy podobna.

Zapach ma ormułzowy,
O smak daremne zawody,
Godzi się frukt takowy
Zwać pomarańcza niezgody.

RYTHMVS III.

Noli vocare pulchrum,
Malum aureum si mundus est.
Foris aureum sepulchrum,
Intus malorum fundus est.

Noli vocare bellum,
Quod illius labellula
Spirent perenne bellum,
Et mille conflet bellula.

Si bella fert labella,
Belliq, promus condus est;
Nec ista bella, bella;
Nec Mundus iste, mundus est.

Solent vocare Mundum,
Sed vocis est inversio:
Deberet hoc rotundum
Dici boni perversio.

Lites per ergo multas,
Per bella rerum publica,
Mundi fit hæc simultas,
Hæc litium Respublica.

Dicant

R

Nle c
Z p
Gro
Wew

Nie naz
Zeie
W ty
Woy

Badz cie
Badz u
Nite c
Ni sie

My te w
Swiate
Zwac
Dobra

Wzystek
Zdobi
Lecz w
Przyw

R Y T H M I I I .

Nie chwal teyto lichoty
Z pomaráńczowey piękności
Grob świat po wierzchu złoty
Wewnątrz dno pełne zgniłości.

Nie nazyway łagodnym
Ze iego słowka miodowe,
W tym języku zdrań płodnym
Woyny tyśiacem gotowe.

Badź cię usły wdzięcznemi
Badź upominki częstuie
Ni te dobra dobre mi
Ni się świat światnym probuie.

My tę w szyszkę rościągłość
Swiatem zowiemy przewrotnie
Zwachy nam tę okrągłość
Dobra przewrotność istotnie.

Wszystek stoł przed owocy
Zdobi słodyczą Swiat hoyny
Lecz w owocach niemocy
Przy wetách r wetes i woyny.

A *

Wiesz-

RHYTHMVS IV.

Dicamne quid sit orbis,
Rerum quid universitas;
Est arca plena morbis,
Est litium diversitas.

Quas Mundus actiones
Appellat & quæ munera;
Perinde factiones
Diei queunt, & funera.

Elementa copulantur
Bellis & actionibus;
Urbes coagulantur
Plerumq; factionibus.

Quid est coiisse turbas,
In urbium consortia;
Nisi excitasse turbas,
Et Principum divortia;

Lites per ergo multas,
Per bella rerum publica;
Mundi fit hæc similtas,
Hæc litium Respublica.

Mun-

R
Wiát
SGdy
Iakož
Imię

Sámo m
Coś f
Gd
Kędy

Wział k
Wział
I to R
Dziak

Ow nędz
Ták fi
I toż t
Tákze

Prožno;
Ták ro
(Praw
Nie ma

SWiąt w iedno zgromádzony
 Gdyż żadney nie ma iedności
 Iakoż, i z-ktorey strony
 Imię ma pospolitości?

Sámo miáštá názwanie
 Coś się zda śmiechu godnego
 Gd'nie z tu iedność zostanie
 Kędy dział mieszka wŹytkiego?

Wziął káždy, co z obŹitych
 Wziąć mu się rzeczy dostało.
 I to Rzeczpospolitych
 Działem się iákimś názwało.

Ow nędzã ow Pan z Pány,
 Ták się nieszczęściem dźielimy:
 I toż to bydź mieszczány?
 Tákże tu ná społ zyiemy?

Prożno; źleć to gadamy:
 Ták różna szczęścia skuteczność
 (Prawdęli mowie mamy)
 Nie ma bydź z wána społeczność

A s

Kto

12 RHYTHMVS VI.

SI mente quis revolvat
Mundana quæ sint munia :
Quos fortis urna volvat
Casus, & infortunia :

Est Mundus iste follis,
Genus pilæ lusoriæ,
Quod inflat aura mollis
Syringe vanæ gloriæ.

Hoc folle sunt globatim
Rerum vices communium :
Ludunt eo datatim
Fortuna & infortunium.

Modò in ima ; mox in altum
Fertur levi jactantia :
Salit hunc perenne saltum,
Constans in inconstantia.

Dum porrò sic rotatur,
Et saltat, & revolvitur :
Qui perdidit lucratur,
Ludusque non absolvitur.

Cre-

R 1
Wleza
Czy
Pełne
Swan

Co swia
Co k
Wta
Wta

Zywio
Dziel
Mialta
Po w

Coz iest
Dom
Tylko
Z Pan

Przez te
Przez
Trwa
Rzecz

VI. R Y T H M I V. 9

Wieszże czym to świećisko (dy ?
Czym fa w szech rzeczy gromá
Pełne chorob pudliſko
Swárow powszechność i zwady

Co świat swa uczynnoſcia,
Co łaska zowie i dary,
Wtaz to buntow chytróſcia,
Wtaz zwac pogrzeby i máry.

Zywioty ſię sprzagáta
Dzielnemi z soba woynami,
Miáſta ſię zgromadzáta
Po wielkiej części buntámi.

Coż ieſt, ſwoy kray puſciwſzy
Do miáſt ſię weſpoł zgromádzić?
Tylko rozruch wzbudziwſzy,
Z Pány ſię ſwemi powádzić.

Przez tedy zwad zbytecznoſć,
Przez dawne náplác wywody,
Trwa tá ſwiatá ſpołecznoſć,
Rzeczpoſpolita niezgody.

A s

Swiát

10 RHYTHMVS V.

Mundo simul coacto
Tam nulla si sit unitas,
Quo jure, quove Pacto
Dici potest communitas.

Vox ipsa civitatis,
Videtur esse irrisio;
Quid restat, unitatis,
Si regnat hic divisio?

Ut fors tulit suarum
Est cuique rerum portio:
Rerumque publicarum
Vocatur hæc proportio.

Hic pauper ille dives,
Distamus infortunio:
Estne istud esse cives?
Estne hæc boni communio?

Ne sic loquamur unquam:
Hæc sortis importunitas
Cum veritate nunquam
Dici potest communitas.

Si

R
Wierz
Ná t
Grái
Odp

Kto du
Chca
Ten
Chce

Zbytki
Pych
Iák w
Kreca

A nas,
Zbye
To 8
Przy

Niecho
Isc p
Bo ch
Blad

V. R Y T H M V I I. ¹²

Wierzyſzli, że żartuiac
Ná tym galiſzczku beſpiecznie
Gráiac, ſkacząc, táncuiac,
Odpoczniesz kiedy ſtátecznie!

Kto duſa tey wártałce, (nie,
Chcąc żyć ná ſwiecie przyſtoy-
Ten w puł morza ná gałce
Chce odpoczywác ſpokojnie.

Zbytki, gniewy, zazdroſci,
Pycha, leniſtwo i pſoty,
Iák wiry w náwałnoſci,
Kręcąc ſwiatowe roboty.

A nas, to burzliwemi,
Zbytniey rádoſci ſzumami,
To gubią pogodnemi
Przy próżnowaniu wczáſami.

Niechcę ia ſwiecie zdrádnym(dnie,
Iſć po twych ſcieſzkách tak ſná-
Bo choć to ſter maſz ładny
Bładziſz, nieſtety! ſzkarádnie.

Ten

16 RHYTHMVS VIII.

Nec mundus ergo mundus,
Nec orbis est, sed orbitas.
Labyrinthus est rotundus,
Habens dolosas orbitas.

Per circulos abire
Notissimis erroribus ⁊
Finem nec invenire,
Nec exitum laboribus.

Est vita plurimorum
Quadam necessitudine ⁊
Nam posteris, priorum
Erramus consuetudine.

Si quæris hic Asylum,
Aut quo recurri debeat ⁊
Vel hospitale filum,
Quod exitus spem præbeat ⁊

Tecum libens maneto,
In circulum ne vertere,
Recti viam teneto,
Et in **D E U M** convertere.

Hic

R

K To
láb
lákie
Kléfk

Pęcher
Swia
Ktor
Pröz

Wtey fig
Rzecz
One
Szczęs

To z lat
Co k
Ták u
W nie

Agdy fig
Tu w
Tenc
Zaczy

R Y T H M VI. 13

KTo státecnie rachue
lákie są swiátá przymioty,
lákie fortuná snuie
Klęski, przypadki, kłopoty :

Pęcherzem okrągłuchnym (ma
Swiát ná kształt piły bydź trzy-
Ktory wiatrem miękuchnym
Proźna pochwałá nádyma.

Wtey się piły mieszkaniu
Rzeczy potoczne motáia
One sobie w igraniu
Szczęście z nieszczęście podáia.

To z lata, to wzlátuie
Co lękkosć każe táteczná,
Ták ustáwnie táncuie
W niestateczności stateczná.

A gdy się ták podawa
Tu wźgorę ciskać, tu chwytać ;
Ten co przegrał, wygrawa
Záczym grze koncá nie pytać.

W i e z

14 RHYTHMVS VII.

CRedisne te jocando
In hocce sphæristerio,
Ludendo, saltitando,
Unquam quiesse serio?

Qui vult quietus esse,
Et stare Mundi ductibus;
Vult in globo quiesse
Qui concitatur fluctibus.

Gula, livor, ira, luxus,
Cupido, fastus, otia,
Ut æstus, ut refluxus
Mundi rotant negotia.

Et mille gaudiorum
Nos turbulentis fluctibus;
Cogunt & otiorum
Perire tempestatibus.

Has te dolose Munde
Nolo sequi per orbitas:
Quæi navigas secundè,
Totoque cælo exorbitas.

Nec

TEn tedy świat, nie światny,
 Koło to raczey gołota,
 Lábirynt kragłokletny
 Ktory drog mylnych sta płota.

Po tych cyrkulach krążyć
 Oczywistemi błędami
 A do końca nie dążyć
 I do pokoiu z pracami.

Iest to żywot powzedni,
 Ktorem żyć iakoś musiemy:
 Bo swych przodkow posłędni,
 Z wyczaiem idac, bladziemy

Szukaszli tu ucieczki
 Abogdzieby się poprzać;
 Bądź zbawienney niteczki
 Ktora się nązad wyplać:

Radzę, mięszkay sam z-sobą
 Ani się w krętach rozszerzay,
 Drog ci cnotą bądź probą
 A cel do Boga zamierzay.

Ten

14 RHYTHMVS IX.

Hic orbis est rotundus,
Est circulator mobilis,
Est hoc in orbè Mundus
Præstigiator nobilis.

Est arte Pantomimus,
Dum more nugivendulæ
Dat verba, circuimus
Ab ejus ore penduli.

Exponit ille venum
Mirabili facundiâ,
Sensu quod est amænum
Mortalium crepundia.

Pigmenta, mella, flores,
Ramos honoris laureos,
Cupidines, amores,
Et mille montes aureos.

Hæc esse magna fingit:
Sed ista qui complectitur
Parum nihilve stringit
Si fabulas amplectitur.

Quod

R

TEn k
Iest
A swi
Niep

Dość sz
Z kt
Plote
Rádz

Ná prze
Zdob
W szyl
Czacz

Farby, fl
W ien
Mitof
Gor sz

Toć on
Lecz k
Máto
Gdy f

IX
R Y T H M IX 19

TEn kołowrot okrągły,
leśt iakiś biegun i trzpietan
A świat ná niem rościągły,
Niepospolity czarletan.

Dość sztuk umie kuglarzkich,
Z ktoremi gdy się gorgoli,
Plotek iego nicwiarzkich
Rádzi słuchamy do woli.

Ná przeday wystawuie
Zdobiac ná podziw swe plotki,
Wszystko co zmyśł miśuie
Czáczká, rupieci, łakotki.

Farby, słodycz, kwiatczyzny,
Wiencow laurowych dwie łacez
Miłostki, Kupidyny,
Gor szczerozłotych tyśiace.

Toś on cudy poczyta:
Lecz kogo ná nie poduszczaz;
Máło ábo nie chwyta
Gdy się ná bayki zapuszczaz.

20 RHYTHMVS X.

Quod est cicada in herbâ,
Quod in plagis araneus.
Mens fila dansque verba,
Est circum hic foraneus.

In ore mille laudes,
Manusq̄e mille basia.
In corde mille fraudes,
Quot verba, tot mendacia.

Huc (clamat evocando)
Nil hic labore venditur =
Venundatur jocando,
Emendo nil expenditur.

Emitur labore virtus,
Et plurimis sudoribus,
Veneri dicata myrtus
(Inquit) datur favoribus.

Mihi Munde gloriando
Noli loqui sublimia,
Occidis osculando,
Pullos tuos ut Simia.

QUI

R Y T H M X. 21

CO świerczyk polny w źielsku,
 Co páiak w sítce ftulony;
 To czyni po cherchelsku
 Ten nasz włóczęgá mierżiony.

W uściech tyśiac chwał plećie,
 Rękęć cáluie miluchno:
 W sercu tyśiac zdrad gniećie,
 A co tehnie, to ignedie pręćiuchno.

Sám sam, woła, wzywáiac,
 Dármo tu wśzytko przedáyno,
 Kupisz, co chceśz igraiac,
 Za nic tu kupić, z wyczáyno.

Cnotá z pracá przychodźi,
 Krwáwym iá potem kupowáć:
 Mey się Wenerze godźi
 Mirt fwoy (powiáda) dárowáć.

Nic mię świećie nie rufszasz
 Pieniáć się chluba iák Rhodan:
 Bo cáluiac zádufzszasz,
 Jáko swe dziecká koczkodan.

22 RHYTHMVS XI.

Quæro boni medullam ;
Hinc Mundus, hinc inanitas ;
Amare nolo bullam,
Cujus medulla vanitas.

Amare nolo fumos ,
Qui nominantur gloria ;
Amare nolo nummos,
Sunt flava terræ scoria.

Quo fine deperibo
Terræ gravis flavedinem ;
Quo fine post abibo
Auræ levis gravedinem ?

Hic Mundus, hoc inane
Fucatur auri cortice :
Homoque bulla vanæ
Fit ludus auræ vortice.

Hic ludus ille fucus ,
Vel morbus est auriginis ;
Vel morbus est caducus,
Factus malo vertiginis.

Levis

R

Szuka
Stu s
Precz
Ktory

Miłowá
Dym o
Tocz
Rdze

Ná co ía
W tym
Kto m
Zemi

Ten św
Złota
Człow
Staie f

Tá grá, t
Abo ie
Abo n
Nie z

Szukam dobrą istoty,
 Tu świat, tu jego próżności:
 Precz babelne lichoty,
 Których istotą ze czczości.

Miłowac niechęć dymow :
 Dym cześć, ia do czci chęć gubię
 Tocznych z Węgier pielgrzyów
 Rdze, ziemię żółtey nie lubię.

Ná co ia mam kochac
 W tym żółtku z błoté i ze rdza ?
 Kto mi się każe słochac
 Ze mi te dymy nie smierdza ?

Ten świat będąc nikczemnym,
 Złota się chelpi połyskiem :
 Człowiek piána,foremnym,
 Staie się wiatro w igrzykiem.

Tá grá, tá farbá buczna,
 Abo iest z żółtey choroby ;
 Abo niemoc káduczna,
 Nie z za wrotowli, z czegoby ?

Swiat

24 RHYTMVS XII.

LEvis est, eritque Mundus,
Nam fumo & aurâ pascitur,
Grave quid, habensve pondus
Re tam levi non nascitur.

Uterum gerit rotundum
Superbiæ tumoribus:
Gravidum puto esse mundum
Levissimis rumoribus.

Nequit inde gratiofus
Dici, gravis vel nobilis;
Qui totus est globosus
Gibbosus est, & mobilis.

Laryate pone vultum
De te boni nil ominor:
Ego te, tuumque cultum,
Tuasque res abominor.

Spargit, feritque ventum,
Si se tibi quis obliget:
Metat usque lustra centum,
Pro melle ventum colliget.

Amen

R
S
Wiat
Boż
Tak le
Rodz
Kałdun
Pychy
Wier
Nowi
Zaczym,
Wdzie
Bo wf
Krepy
Obludny
Nic c
Na ci
Na kf
Wiatr ro
Kto sie
Niech
Wiatre

R Y T M X I I . 25

Swiat jest coś lekuchnego
Boż z dymu życie i z pary:
Tak lekkie, nic cięższego
Rodzić nie mogą towary.

Kałdun dzwiga toczony,
Pychy puchlina nądęty:
Wierzę iż z kądzey strony
Nowin brzemieniem rospięty.

Zaczym, by dź on nie może (wy:
Wdzięczny, poważny, poczt-
Bo wżysitek (zał się Boże)
Krępy, gąrbary, pierzchliwy.

Obłudny złoż mązkąre
Nic ci dobrego nie tufzę;
Ná cię, ná twoię wiare, (muszę.
Ná kształt, na wżysfko, plwac

Wiátr rozrzuca i sieie,
Kto się w twa wplotł iemiołę:
Niech się sto lat znac grzeie;
Wiátre m nápełni stodołę.

B

Poże-

26 R Y T H M V S XIII.

A Mentis esse duco
Mundi regi vestigiis ;
Ubi cuncta plena fucō,
Et plena sunt præstigiis.

Ubi vita turpe bellum :
Mors, triste letnum dicitur.
Ubi mortis ad macellum
Invita vita ducitur.

Ubi bella sunt amæna :
Infamix sunt lauræ :
Ubi mella, sunt venena :
Molestix sunt aurex.

Ubi flamma juncta fumo :
Humanitas, fallaciæ :
Ubi rosa juncta dumo ;
Ingratiisque gratiæ.

Et risibus dolores ;
Et appetitus tardiis ;
Et jurgiis amores :
Et lachrymæ cupediis.

Nolo

R Y
P Ozeg
Kto s
W k
Pelt

Gdzie z
Smier
Gdzie
Zywo

Gdzie w
A ban
Truciz
Nędze

Gdzie p
Ludz
Gdzie
Lacza

Gdzie ś
Chciw
Swar
Lakoo

POzegnał się z rozumem
 Kto światą stapa nogami :
 W którym obfudy tłumem,
 Pełno mamienia z gusłami.

Gdzie żywot szpetna woyna :
 Śmierć nazywaia skon smętny :
 Gdzie w iatkę śmierci zbroyna
 Żywot prowadzi niechętny.

Gdzie woyny są pokojem,
 A banicye godnością ;
 Trucizna miodu zdroiem,
 Nędze, kłopoty, radością.

Gdzie płomień kopeć rodzi ;
 Ludzkość człowiekiewy wykręci ;
 Gdzie roza z cierniem chodzi,
 Łacza się z łaską niechęci.

Gdzie śmiech w płaczu iak włąźni
 Chciwości ckliwość siśiedna,
 Swar gościem u przyiaźni
 Łakoc kwileniem rozrzędna.

NOlo meos amores,
 Meos vagari spiritus,
 Ubi mille post labores,
 Labor fit omnis iritus.

Ubi plura sunt timenda,
 Quo major est securitas;
 Ubi plura sunt videnda,
 Quo major est obscuritas.

Ubi deficit facultas;
 Ubi nocet innocentia;
 Ubi separat similtas;
 Ubi decet indecentia;

Ubi pudor est pudori:
 Ubi licet licentia:
 Ubi stupor est stupori:
 Ubi solita insolentia;

Ubi statur arroganter:
 Status ubi mysterio
 Res seriæ, oscitanter:
 Nugæ geruntur serio.

Dico

Nlech
 Chuć
 Kędy
 Prac

Gdzie się
 Im wie
 Gdzie
 Im wie

Gdzie się
 Gdzie
 Gdzie
 Gdzie

Gdzie w
 Gdzie
 Kędy d
 Kędy r

Gdzie sta
 Kędy r
 Rzeczy
 Plotki

Nlech się po tych pałacach
 Chuć, i myśl moia nie błąka;
 Kędy po tysiąc pracach,
 Pracami wżytka wyśiaka.

Gdzie się więcej wystrzegać,
 Im więcej widzisz obrony;
 Gdzie tym bierzey zabiegac
 Im więcej w oczach zasłony.

Gdzie się pełność wysacza:
 Gdzie i niewinność winiua
 Gdzie społeczność rozłącza:
 Gdzie nieprzystoynść farbuią.

Gdzie wстыd, sprzyiac wстыdowi
 Gdzie bydz swowolnym iest
 Kędy dziwno dziwowi (wolno)
 Kędy rozpusicie wydolno.

Gdzie státkuią zuch w ale:
 Kędy rzekomo státecznie,
 Rzeczy pilne ospale,
 Plotki się dzieia zbyt grzecznie

30 RYTHMVS XV.

A Mabo! quisquis isti
Per sensuum patia,
Quid esse reperisti
Tot corporis solatia?

Cibi optimi saporis
Sunt alitum cadavera:
Sunt illices soporis
Plumæ somni papavera.

Et moschus & zibethum
De murium fit stercore
Et vestis, & tapetum
De belluarum tergore.

Venena purpurissi
Marina dant conchylia:
Et flava fila byssi
Sunt ipsa vermis ilia.

Immo affectæ Thraſonis
Belli putant se fulmina,
Cum cauda struthionis
Vertit galeri culmina.

Quid

RY
K Tos
Keto
Powie
Coza

Nalmacz
Scierv
Wech
Sa do

Treſc pi
Zgnoi
Z skor
Szaty.

Bärwicz
Iest ze
Ied w
Szcz

Brät dur
Mtierr
Gdy st
Nosi r

K Tośkołwiek zmyśłow śily
 Ktoś dwoř ich zbiegał i strze-
 Powiedz iakoc Bog miły, (chy.
 Co začte ciała uciechy?

Nasmácznieysze tálerze,
 Scierw máia trupow i schaby:
 Węch máku, dźwięk, i pierze
 Są do zaśnienia powaby.

Treść piźmá i zybetow,
 Zgnoiu myśzego zbieráia:
 Z skor żwierzęcych i grzbietow
 Száty, kobierce, džiaiaia.

Bárwiczka ná szarłaty
 Jest ze krwi morskich ślimakow
 Jed wabie i bławaty
 Szczeré wnętrznosci robakow.

Brát durnego Trázoná
 Mniemá że Marsá fluzálec;
 Gdy strusiego ogoná,
 Noši nádelbem káwálec.

32 RYTHMVS XVI.

Quid ergo, quid morarum
Mundi traho per atria,
In valle lachrymarum,
In vanitatis patriâ.

Ubi mens gravata mole,
Ad ima sæpe truditur:
Ubi radiante sole
A sensibus deluditur.

Ubi vanitatis Iris
Depingit imbrem roridum.
Coloribusque miris
Se fingit arcum floridum.

Ubi officina mentis
Phantastica propagine,
Ipsum nihil, sub entis
Verique fert imagine.

Ubi summa veritatis
Hæc est: quod hoc palatium,
Plenumque inanitatis,
Verumque sit mendacium.

Si

RY
NA co
W t
W p
W blo
Gdzie d
Mysl
Wsrz
Bywa
Gdzie fi
Obtok
A swie
Przez
Gdzie n
Gdy f
Samo
Prawo
Gdzie t
Zete
Si nik
Abo v

NA coż tedy mieszkamy (dzie?
 W tey zgniłej światą zagro-
 W padole łez pływamy
 W błotney marnosci gospodarze?

Gdzie dla ciężaru swego,
 Myśl zawsze na doł schylona,
 Wśród prawie dnia białego,
 Bywa od zmysłów zwiedziona.

Gdzie się próżności tęcza,
 Obłok rośnący mąluie;
 A świetną się nałęczą,
 Przez dziwne farby kształtuie.

Gdzie myśl przy swym wárstacie,
 Gdy fantazy narabia,
 Samo nic, w czegoś szacie
 Prawdą i bytem ozdabia.

Gdzie to prawdą samiutną,
 Ze te pałace poczi x e,
 Si nikczemność wierutna,
 Abo więc kłástwo prawdziwe.

34 RYTHMVS XVII.

SI sunt inanitates,
Si vera sunt mendacia,
Quas fert amœnitates,
Quæ mundus hic solatia?

Est digna res stupore;
Quod plurimi mortalium
Capiantur aut amore,
Aut fraude rerum talium.

Quod in tot & virorum,
Et fœminarum cœtibus
Pauci notent malorum
Circumdari se retibus.

Aves ut implicentur
Subtile rete tendimus:
Hoc callide intuentur;
Et sæpe nullam prendimus.

Quæis Mundus aucupatur.
Cum fila sint immania:
Hæc nemo suspicatur:
O error! ô insania!

Mundi

R Y

Esli to
leslit
Co u
Co k

Godna
Iako
Badz
Badz

Ze i tan
Itam
Rzad
Miedz

My dla
Siatk
Doyz
I czesf

Ktore s w
Sa tak
Zaden
Iakie

IEsli to nizezemności
 Iesli to kłamstwa rzetelne,
 Co u światá srodkości
 Co krotofile weselne ;

Godna rzecz podziwienia
 Iako się gwałtem ci ludzie ;
 Bądź pochlebstwu stworzenia
 Bądź dają imać obłudzie !

Ze i tam, gdzie lud męski ,
 Itam gdzie kobiet gromady,
 Rzadki się strzeże kłęski.
 Między tak zlemi sąsiady !

My dla ptaszek łowienia,
 Siatkę subtelną stawiamy ;
 Doyżrza chytre stworzenia,
 I często z niczym biegamy.

Ktore świat zaślawiie,
 Są tak hániebne niewody,
 Zaden iednak nie czuie
 Iakie to głupstwo krom szkody!

35 RYTHMVS XVIII.

MUndi aucupis videte
Quam fida sint communia :
Iuveni puella rete :
Rete est seni pecunia :

Capitur avarus auro :
Vanâ superbus gloriâ,
Victor virente lauro,
Levi pugil victoriâ.

Capitur iners quiete :
Piger tenetur otio :
Et fabulis Pœtæ :
Et insitor negotio.

Et navitæ procellis :
Et vinitores vitibus :
Et aulici novellis :
Et advocati litibus.

Est ergo (sitque vestrâ
Hoc pace dictum clariùs)
Hac Mundus in palæstrâ
Athleta retiarius.

Est

RYT

Patrzc
Swiata
Miod
A stary

Sidli zlot
Pyszak
Tryum
Szermie

Odpczy
Lez proz
Baykam
Kupiec

Nuz Dwo
Nuz bu
Nuz Pr
Nuz wi

Iest tedy
Niech u
Na tay t
Wysieka

R Y T H M XVIII. 37

Patrzcie, iakie z ta klatka,
 Swiata sa łowy i żadze,
 Młodym dziewczyná siatka,
 A starym siecia pieniądze.

Sidli złoto chciwego,
 Pyszalkę chwala nikczemna,
 Tryumf zwycięzcę cnego,
 Szymierza wygrá daremná.

Ódpoczynkiem ciukowie,
 Leż próżnowania zegarem,
 Baykami Poetowie,
 Kupiec się sidli towarem.

Nuż Dworscy nowinami,
 Nuż burza morska żeglarze,
 Nuż Praktycy Prawami,
 Nuż win szczepienie winiarze.

Iest tedy (w czym o łasce
 Niech u was będę bezpiecny)
 Na tey ten świat zapasce,
 W siekacz siecia walecny.

Siecia

38 RHYTHMVS XIX.

Est rete mundi asylum :
Et rete tam notabile
Ut ejus omne filum
Sit sensibus palpabile :

Tenentur illi odoris
Vaporem reti fumeo :
Tenentur hi saporis
Humore reti spumeo .

Tenentur hi colore :
Hi musicorum lineis :
Capiuntur hi liquore ,
Qui natus est in vineis .

Hi stemmatum sigillis :
Hi Principum conviviiis :
Hi virginum capillis :
Hi pellicum lasciviis :

Hi veste detinentur :
Hi prædiis : hi censibus ;
Tibi nunquid hæc videntur
Patere fila sensibus ?

Quid

R. Y

Slecia
A siec
Ze ni
Miezi

Owi sie
Siecra
A ow
Siecia

Ci dom
Tych t
Drugie
Ktore z

Tych her
Tych p
Ow sie
Ow ne

Ci sie stro
Ci wia
Wiec tu
Ze to te

RITHM XIX. 39

Siećia się ten świat kleci
A siećia takiej okazy;
Ze nic każda tey sieci
Mięzsza niż palec sto razy.

Owi się perfumami
Siećia i dymna i mglista,
A owi przyśmakami
Siećia się wikła pienista.

Ci do malarzkiej skłonia,
Tych tablaturą pozyśka,
Drugiemu chłodne tonia
Ktore z-piwnice wytryśka.

Tych herbowne pieczęci,
Tych pańskie śidla bankiety,
Ow się pod wyka kręci
Ow nierządne zaloty.

Ci się stroiem platáia,
Ci wsiámi, a ci czynszámi,
Więc tu zmyśly zmyśláia
Ze to te wici wiciámi.

Długoż

40 RHYTHMVS XX.

Quid dico? quidve clamo?
Si res ut est expenditur:
Piscis tenetur hamo:
Homo seipso prenditur.

Sua quemque fert voluptas
Trahitque quo desiderat:
Leges fuisse ruptas
Non curat, aut considerat.

Sed quisque prædo cordis,
Quod maximæ est amentia,
Se stringit ipse chordis
Erroris & licentia.

Quod ista plena fuci
Mundi fit ostentatio,
Non debet inde duci
Color, vel excusatio:

Nam quidquid est, ab ipso
Nobis DEO conceditur,
Nemo nisi à seipso
In his amandis læditur

Ego

R
D
lug
Byl
Ry
Cz

Swa ka
Do ch
Czy t
Nieg

Ale sie
Coie
I sam
Tegit

Ze pe
W kt
Plaf
Ztad

Sam Bo
Wszy
Nikt
Kazd

RITHM XX. 41

Długoz tak báiác będe? (nica,
Bystra w rzecz patrzac źrze-
Ryba więźnie ná wędę,
Człowiek sam sobie łápica.

Swa kázdego wygodá,
Do chuci własných wciáz pędzi,
Czy to dobrze, czy szkoda,
Nic go tá piecza nie śwędzi.

Ale się sam kátuje
Co jest hániebnym szaleństwem;
I sam siebie krępuie
Tęgim rozpáczy męczeństwem.

Ze pełno samołówek,
W ktore ná świecie wpadamy,
Płászczykow i wymówek
Ztad sobie stroić nie mamy,

Sam Bog ná zysk człowieczy
Wszystko stworzenie pomnaża
Nikt nie szkodzi z tych rzeczy
Kázdy sam siebie obraża.

Sam

42 RHYTHMVS XXI.

EGo lædor à meipſo,
Lædor tamen, nec læderer
Procul ipſe memetipſo,
Deo meo ſi dederer.

Nam blandientis hujus
Mundi ſub affluentia,
Quis eſt ? quis ille ? cujus
Non gliſcat appetentia ?

In orbe, ſive diſco
Sunt cuncta mundi fercula ;
Et pertinace viſco
Imbuta ſunt opercula.

Tangendo detinemur ;
Tenendo comprehendimur :
Prendendo poſſidemur :
Et poſſidendo vendimur.

Si dicis eſſe luſum :
Hunc nolo ludum ludere.
Si dicis eſſe abuſum :
Hunc nolo abuſum cudere :

Tria

R
Sam fi
A w
Bym
Bog
Bo prz
Ták
Kog
Zla
Ná okr
Sa w
Lgni
Bo ie
Tknieſ
Trz
Ch
Dzie
Grá to
Kát g
Rzed
My

Sam się ranię owszeki ,   (ny,
A wždy bol: mógłbym uycić rá-
Bym sam siebie dáleki .
Bogu był swemu oddány.

Bo przy tey obfitości
Ták pochlebnego oszustá,
Kogo przebog chciwości
Zła nie uwiedzie rospustá?

Ná okragłym pułmisku
Są wszystkie światá potrawy:
Lgnie w nich iáko w bagnisku,
Bo ie pokłócił łeb żwawy.

Tknieszli się? zatrzymányś;
Trzymałzli? iuż cię chwytaá:
Chwyciszli? dodzierżányś:
Dzierżyszli; iuż cię przedaá:

Grá to, mowisz, światowa;
Kát go weż z takim igraniem:
Rzeczefz; zwyczaj się chowa:
My złych zwyczajow przesta-
niem.   Dryjá

44 RHYTHMVS XXII.

TRia sunt amica Mundo :
Opes, voluptas, gloria :
Hæc intus, inque fundo
Sunt dona proditoria.

Opes Labore patre,
Ex matre sunt Cupidine :
Stant cum Timore fratre,
Sorore cum Formidine.

Apis instar est voluptas,
Mordet suis cupediis :
Quis nescit esse nuptas
Jucunditates tædiis.

Fatuus honoris ignis
Est flamma desultoria :
Est febribus malignis,
Est fulguri par gloria.

Sunt ergo, sunt venena,
Sunt dona proditoria,
Utut audiant amæna,
Opes, voluptas, gloria.

Si

Dryia światu po rodzie (ckie.
 bogactwa, rokosz, czci świe-
 Te wewnątrz i na spodzie,
 Są upominki zdrażdzieckie.

Kłopot Oycem bogactwa,
 A chciwość matka witaia,
 Fraunki się do Bractwa
 Białni w-Siostry wpieraia.

Rokosz podobna pszczele,
 Kufa iak żadłem siodkością:
 Ktoż nie wie, że wesele
 Ozenilo się z-żałością?

Błędne światła Honoru
 Są to powietrzne zapaly,
 Blyskawicom z pozoru
 Febrom rowne czci chwały.

Są tedy iado wite
 Są upominki zdrażdzieckie,
 Choc rzkomo znakomite,
 Bogactwa, rokosz, czci świeckie

Jeśli-

46 RYTHMVS XXIII.

SI mundus illecebris
Sese tibi despondeat,
Eventibusque crebris
Votis tuis respondeat:

Securus esse noli:
Quid sit futurum dispice.
Deoque fide soli:
Finemque semper inspice,

Qui spargit illecebras,
Cachinnulos, & jubilum:
Mox ibit in tenebras,
In lachrymas, in nubilum.

Par est tenebrioni,
Nubique par serenulæ:
Par, imo Scorpioni,
Par Mundus est Sirenulæ.

Aures utrinque claude,
Sirenibus ne jungere,
Cave Venena Caudæ
Vult Scorpio te pungere.

Puer

I Esliby pieszczotami,
 Swiátcí się kiedy zalecał,
 I wielą wygodami,
 I woim zamysłom przyświecał;

Nie ufay zdrádliwemu, (day;
 Co zaczym przyydzie, znać za-
 Bogu ufay samemu
 Za wsze ná koniec pogładay.

Kto tu sobie przebarzcza,
 I dobrej myśli zażywa;
 Wnet się ná plutę zmarzcza,
 I we łzách smutny opływa.

Swiát rowien złodźciowi
 Rowien i chmurze pogodney
 I owszem niedźwiádkowi
 Bá i Syrenie urodney.

Zatul uszy po skronie,
 Syren nie wzyway do gadek
 Strzeż się iádu wogonie
 Chce cię ukásić niedźwiádek.

48 RYTHMVS XXIV.

Puer anguis est in herba
Cave cave pericula,
Fuge speciosa verba
Non verba sunt sed spicula.

Ne te putes abesse;
Quid corpore enim affinius?
Quid carne possit esse,
Quid te tibi vicinius?

Mundi manendo Civis
Omni procul iuvamine,
Inter Venena vivis
In aspidis foramine.

Ne dic libido mordet,
Non curo non consentio
Cupido sæpè mordet
Et mordet in silentio

Vide puer teipsum,
Ne diligendo læseris
Fugiendo temetipsum
Tute caves, non deseris.

Fuge

RY

Młoko
Złych
Piękny
Bo to n

Nie wie
Coż ta
Coż m
Coż to

Świątá b
Gdzie
Iesteś g
Wiamię

Nie dośc
Igrze
Zgnie
A zgn

Pátrze d
Ześ sz
Siebie
Strzeze

Młokoſku waż pod źielem ; (ty
 Złych ſię przypadkow ſtrzeż ro
 Pięknych ſłow gardź cherchele
 Bo to nie ſłowá, lecz gлоты.

Nie wierz, by cię nie zſtáło ;
 Coż tak iák ty ſam twoiego ?
 Coż może bydź nad ciało,
 Coż tobie nad cię bliższego ?

Świátá będąc mieſzkáncem
 Gdzie pomoc widzisz nie ſpora
 Ieſtes gadźiny bráncem,
 Wiámie żmij mieſzkasz komora.

Nie dość, żeć ſmierdźi pſotá,
 I grzeſzyć niemalz ná woli,
 Zgnie Kupidyn niecnotá,
 A żgnie i milczkiem, áż boli.

Pátrźże dziecię uſilnie,
 Ześ ſzkodzien gdy ſię sã lubiſz,
 Siebie ſię ſtrzegac pilnie,
 Strzeżesz ſię tylko, nie gubiſz.

RYTHMVS XXV.

Fuge, fuge, quid moraris?
Domi tuæ est incendium,
Quid cum foco jocularis,
Mors cujus est stipendium?

Ludendo te favillæ
Urunt gravi cauterio,
Placetne lusus ille,
In quo feritur serio.

Fateris esse parvas,
Res mundi & esse inutiles,
Fateris esse larvas
Et esse nugas futiles.

Fuge ergo nam probata
Virtute, ni te involueris
Ni fila præparata
Dolo bono dissolveris.

Istæ profectò nugæ
Huc perditum te duxerint,
Aut more sanguisugæ,
Tibi medullam suxerint.

Mihi

R Y T H M XXV. 51

V Chodź, uchodź, coż mudźisz?
Domostwoć ognię prześmiár-
Ogień żártami studźisz, (dłó:
W którym zápeвне dasz gárło.

W iárcie płomień ogniowy,
Grzeie cię práwie do hártu,
I miłyc żárt takowy,
W którym dogara bez żártu?

Znasz to że podłey bárwy,
Sa wšytkie śwíatá próżności
Znasz to że wíafne lárwy,
Plotki, biazenítwá, lekkości;

Vchodź, uchodź potężnie
Męstwáli niemáš i cnoty:
Bo iák nie stárgasz męźnie,
Tey to niciáney roboty:

Záprawdę te ploteczki
Abo cię w tykách upłotá,
Abo iák piaweczki
Krew i szpik z ciebie wygniotá.

52 RYTHMVS XXVI.

Mihi pes uterque prurit
Calcere mundi gloriam,
Me sanctus ardor urit,
Vincamus hanc victoriam.

Video venire rugas,
Et funeris præfagia;
Linquamus hæcce nugas
Linquamus hæc contagia:

Linquamus ante mortem,
Et ante vitæ funera,
Quam Mundus iste sortem,
Quæ Mundus offert munera.

Linquamus ergo Mundum,
Rerum chaos discordium
Linquamus hoc profundum,
Et hanc cloacam sordium.

Qui vitæ ad usque fundum
Mundo dolenter hæserit
Non linquit ipse mundum
Sed mundus ipsum deserit.

CAN.

R Y T H M XXVI. 53

O Bie mi skacza nodze (męstwę
Deptać, świat, wżgardzać i
Chęć święta żga mię frodze,
Zwyciężmy takim zwycięztwē.

Widzę z fałdami gęby
I bliskiey śmierci przełazy,
Te plewy, te otręby,
Te złe opuścmy zarazy.

Opuścmy ziemscy kreći,
Pierwey niż przyidzie na mąry,
Te nikczemne rupieci
Te darów świeckich poczwary.

Opuścmyż to świeciśko
Wszelkiey zamieszke niezgody,
Opuścmy to dolisko
Ten stek plugastwa, te smrody.

Kto do skonnego lata,
Chętnie na świecie polega,
Ten nie opuszczca świata
Ale świat iego odbiega.

M E L O S
P R I M V M
A N I M I

à Mundo

in D E V M
S A L I E N T I S.

Quid mihi est in cælo?
& à Te quid volui
super terram.

Psal. 72.

Hæc

~~MELODIA~~
~~W T O R A~~
~~D V C H A~~
 od Swiátá

~~D O B O G A~~
 wzbiiáiącego.

*Co mam (zgotowanego) w
 niebie? A od ciebie cze-
 gom pragnąć na
 ziemi. w Psál: 72.*

~~MELODIA~~
~~W T O R A~~
~~D V C H A~~

HÆc vita funus atrum,
 Et vera scenæ est fabula;
 Mors prodit in theatrum,
 Vitæ per incunabula.

Volat hora currit ætas,
 Strophen, per atq; antistrophes
 Ad mortis usque metas,
 Et fabulæ catastrophes.

Sunt regna, sunt honores
 Ut plurimum tragediæ:
 Mortaliumque mores
 Ludibrium Comediæ.

Quicumque ventre matrum
 Vitæ sub auras trudemur:
 Vitæ per hoc theatrum
 Vel ludimus vel ludimur.

Noli rogare quarum
 Sit hic, sit ille partium:
 Age tu quod est tuarum
 Sic vivere est ars artium.

Noli

TEn żywot zwąc się godzi
 Śmiercią i bayką widoku
 Śmierć ná widok wychodzi,
 Pierwżym żywotá przy kroku.

Leca cząsy w prędkości
 Nie bez odmiany potoczney
 Do křesu śmiertelności,
 I końca bayki widoczney.

Czci, Krolestwá, dzierżawy,
 Są Frągedyey máteczka,
 A człowiecze zabawy
 Komedyalna igrączka.

Ktorzykolwiek we wrotá
 Życia krotkiego wieǳzamy
 Ná tym plácu żywotá
 Bábki á mroczká igramy.

Niedbay, grali kto inny,
 Gnie wulá, plęso w, háyduká,
 Czyi ty coś sam powinny
 Ták życ ná świecie, to sztuká.

58 RYTHMVS II.

NOli invidere sortem
 Aut satrapis aut regibus,
 Omnes obire mortem
 Debemus equis legibus.

Quâ lege navigandum
 Vitæ viis fatalibus:
 Hac lege naufragandum
 Est omnibus mortalibus.

Omnes suisque cymbis
 Suisque remis volvimur:
 Lethalibusque nimbis
 Cymbâ solutâ solvimur.

Mare vita, morsque portus,
 Hinc incolenda civitas
 Aut cæli amœnus hortus,
 Aut tartari est captivitas.

Ne per maris procellam
 Mens erret ut phrenetica:
 Poli invenire stellam
 Acu volo magneticâ,

Littus

R Y T H M II. 59

Nlechćiey szczęścia zazdrościć
Książętom, Krolom, Cesarzom,
Przyidźcie się wgrob zagościć
Tak Panom iako Włodarzom.

Ktoremi się nas prawy
W okręt żywota nasiędzie ;
Mocą teyże ustawy
Musim się rozbić na prędzie.

Wszyscy fwemi wiośłami,
W swoich się łodkach woziemy,
Aż za śmierci falami
Gdy łódź faluie, toniemy

Morzem żywot, śmierć brzegiem:
Ztąd (by się prawdą w brod rze-
Abo w niebo szeregiem, (kła)
Abo iść hurmem do Piekła.

Czym ia iako po leśie
Tak i po morzu nie bładził ;
Po gwiazdach po Magnésie
Będę swey łodki bieg rządzil.

60 RHYTHMVS III.

Littus legendo verrant,
Amentque terram radere:
Vel qui libenter errant,
Vel non amant evadere.

Volo tènere cursum:
Volo per altum devehì,
Et navigando fursum,
Dei sub alas evehi.

Non ibo quâ suevi,
Utor novis ardoribus
Cælum quod ante sprevi,
Est in meis amoribus.

Mihi terra risit olim
Putata delectabilis,
Quam nunc amare nolim,
Sanè, nec est amabilis.

Monet ista claritudo
Serena, cælum cernere:
Docet ipsa pulchritudo
Terrena terram spernere.

Quo

O
W
Le
Co
Ab

Ja wole
Raz fi
A rosp
Pod fi

Ming to
Nowa
Niebo
Mey fi

Ziemien
Chcac
Iuzem
Niemá

Tá iáfnos
W nieb
W szyft
Ziemia

RYTM III. 61

O Wym to nic nie wádźi
Ze się przy ładzie tułáia,
Co abo biádzá rádźi,
Abó przepłynąć niedbáia.

Ia wolę by też nagle,
Raz się ná głębi ochynąć,
A rospuściwszy żagle,
Pod skrzydła Bózkie wypłynąć.

Minę tory zwyczajne
Nowa mię chciwość podnieca,
Niebo mnie do tad táyne
Mey się miłości zaleca.

Ziemiem przedtym miłował
Chcac u niey uciech nábierać
Iuzem iey ábdánko wał, (ráć
Niemá sz co prawdá wczym gme-

Tá iásność, tá pogodá,
W niebo nam patrzyć porucza
W szystká źemie urodá
Ziemiá nas gárdzić náucza.

Gdzież-

Quocunque fert ocellus
Sui favillam luminis,
Sit unda sitve tellus;
Mei recordor numinis.

Si fortè cerno florem,
De flore surgit quæstio;
Quis cudit hunc odorem?
Deumque nosse gestio.

Si prata, rura, montes,
Valles agros, si cætera:
Sunt hæc creata pontes,
Scalæque versus æthera!

Et per suas figuras,
Et signa per terrestria;
Quid nos amare curas
Ajunt, ama cælestia.

Quo nempe res creatæ,
Tot voculæ propheticæ;
Mihique fabricatæ
Tot sunt acus magneticæ.

En

R
Dzi
G Swo
Zier
Wnet r

Vyżrę k
Wnet d
Zkad v
Owoz

Obaczę k
Gory, p
Wzysłt
Wzysłt

Więc one
Kształt
Co nas
Wniebi

Owá ile f
Tyle w
Tyle ma
Strzałe

RYTHM IV. 63

GDzieżkolwiek ok oboje,
Swoim promieniem zaśięga,
Ziemiąli, wodli zdroie,
Wnet myśl o Bogu wylęga.

Vyżrzę kwiateczek iaki
Wnet o nim roście pytanie
Zkad wżdy w nim zapach taki
Owoż o Bogu bádanie.

Obaczę łaki krasne,
Gory, padoły, rowniny,
Wszystko to mosty własne,
Wszystko do niebá drábiny.

Więc one, ieśli czuiesz
Kształtem i znaki roznemi
Co nas, mowiac, miłujesz?
W niebie się kochay, nie w ziemi.

Owá ile stworzenia
Tyle w niem kazań záwártych
Tyle mam do zbáwienia
Strzałek magnesem nátártych.

Patrz

64 RHYTHMVS V.

EN arbores relinquunt
Telluris ut confinia,
Cæloque cum propinquant,
Ut gaudeant vicinia.

Sublime surgit Ornus,
Altumque crescit escylus,
Amat eminere Cornus
Jacere nescit Mespilus.

Abies suo virescit
Se surrigens acumine,
Libentiusque crescit
In montium cacumine.

Sunt nube quæ putentur
Ramos amanter tingere;
Sunt velle quæ videntur
Ad stellulas attingere.

Hæc dum per hunc calorem
Ramos in altum porrigunt;
Cordis mei teporem,
Et vilitatem corrigunt.

Quid

R
P^{Attr}
Od
A n
W ty
Nà gor
W go
Dere
I Nis
Lodla
Az fie
A hie
Gory
Sa tak
Sam
Sa c
Zeb
Te gdy
Präg
Serc
Imys

R Y T H M V. 65

Patrz iáko się dobywszy
Od ziemié drzewá odstáia
A niebu się zbliżywszy
W tym się sásiedztwie kocháia.

Ná gorách rosta buki,
W gorę się lesion podności
Deren przeymie sztuki
I Niesplik wzrostu nie prósi.

Łodlá swoím wierzchołkiem
Az się ku niebu wydźiera
A nie kontentá dołkiem
Gory wyfokie obiera.

Sz takie, co się zdádza,
Sámych obłokow dotykáć
Sz co się ná to sádza,
Zeby się do gwiazd przymykáć.

Te gdy w tey gotácości,
Prágna bydz niebu przyiemne
Serc nászych oziębłości
I myśli haabia nieczemne.

Dlu-

66 RHYTMVS VI.

Quid anime mi, quid urges
Hæc inferis affinia?
Ignave, quando surges
Ad syderum confinia?

Frondentibus capillis
Init Cedrus connubium
Cum rore cumque stillis
Altissimarum nubium.

Quercus propinqua stellis
Et eminente calmine,
Frudentibus procellis,
Et invidente fulmine.

Quot Fagus aucta ramis,
Tot brachiis se extendere;
Quot frondibus, tot hamis
Videtur astra prædere.

Tu per sineta Mundi
Sordes meras amplecteris,
Et carceris profundi
Gravi catenâ necteris.

Non

RYTHM VI. 67

Długoli Dufzo moiá, (czyć?
Wolisz tak z piekłem grani-
Rychłosz náwroćisz krojá,
Czy też to wniebie dziedzićyć?

Rzucca roskwitte włosy,
Cedr ná Libanie wysoki :
Wáfzey požada rofyy
Nay wyniesleyfze obfoki.

Dab rofyy iák po sznurze,
Pod sáme gwiazdy wychodźi,
Choć się nan frożá burze,
Choć grom zawisny nan godźi.

Ile buk ma gáłazek ,
Tyle to rámion rościaga :
Ile rozg, tyle zwiázek,
Ktoremi niebá snadz śiaga:

Ty po śmiećciách światowych, (iuz
W plugáft wie gmerzefz i wgnó-
A w więzách tak furowych,
I w turmie szukasz pokoiu.

Nie

68 RHYTHMVS II.

Non sola magna ligna
Effert amor cælestium ;
Hæc usitata signa
Sunt stirpium terrestriums.

Videmus & genistas
In montium crepidine,
Aureas levare cristas
Ejusmodi cupidine.

Humiles per arva spicæ
An non amant excellere ?
An non amant myricæ
Se versus astra pellere.

Et arbores superbæ,
Et simplices arbusculæ,
Fruteta, gramen herbæ
Et stirpium minuscule.

Omnes ad astra tendunt
Mirabili concordia :
Me porrò reprehendunt,
Qui languero socordia.

Præ

R

Nle sam
W nie
Taki
Iw tychi

śiedny żar
Przy go
Wspiná
W gorę

Niski kłosa
Aza się w
Aza i tan
Rad się k

ák to drz
Iáko i p
Trawki
Krzaczk

fzyskie s
Okragte
A mnie p
Zem taki

VS II.
RYTHM VII. 69

Nle sáme wielkie drzewá,
W niebie się gwałtē kocháią;
Tákież znáki naydziewá, (iá
I w tych, co mnieyszy wzrost má-

Biedny zárnowcá kozaczek,
Przy gor' wysókich kráwędzi,
Wspinájac się chudaczek,
W gorę iák może ták pędzi.

Niski kłóśow kwiatyszek,
Aza się w ziemi rozwiá,
Aza i támáryszek
Rad się ku niebu nie wzbiá?

Ták to drzewá wspaniále,
Iáko i proste krzewinki,
Trawki i ziólká mále
Krzaeczki, i ládá chrościnki.

Wszystkie się zgodnie máią,
Okragłey niebá ku Sferze,
A mnie przygánę dáia
Zem táki leniek w tey mierze.

Movvie,

70 RYTHMVS VIII.

Pratexu quod moretur
Me corporis pusillitas:
Natura si notetur,
Hæc profit imbecillitas.

Solet arborum tenella
Radice facta pubere,
Ne langueat misella,
Potentiori nubere.

Sic nupta vitis ulmo
Transcendit ulmum vertice:
Sic obsequente culmo
Phaselus instat perticæ.

Hederæque sic tenaces
Muri per altitudinem;
Cucurbitæ sequaces,
Per pergulæ testudinem.

Ut jungar ergo cælo,
Me vitis est solertior?
Sum tardior phasello?
Cucurbatis inertior?

Anima

RY

MOwi
Ciála
Znar
Sama im

Zwykło fl
Gdy się
By nie n
Dłużyc

Tak masz o
Wiaz pr
Tak bob
Tyczna p

Wtaz pom
Pnie się
I korby
Kolo pod

W siaganit
Iam nad
V ięc isc
Mam by

VIII. RYTHM VIII. 71

MOwię, iż do tey pieczy,
Ciałami słabość przeskadza
Znamli naturę rzeczy,
Sámá im słabość wygadza.

Zwykło słabe krzaczatko
Gdy się záweźmie korzonek,
By nie mdláło chudziatdo
Duższych przyita wác do płonek

Tak masz długim oblakiem
Wiaz przechodzaca macicę;
Tak bob ob wistym strakiem,
Tyczna przerafta palicę.

Wraz po murowey ściánie
Pnie się upornie bluszcz długi,
I korby abo banie
Koło podziemney frámbugi

W śiaganiu tedy Niebá.
Iam nád macicę niedbálszy,
Więc iść zá bobem trzeba
Mam bydź nád korby ospálszy?

Chcesz

A Nima mea vis adire,
 Cæleste patrimonium.
 Debemus hic inire
 Solenne matrimonium.

Si nuptui locari
 In cælitum vis curiis;
 Non perticis iuvari
 Non indiges longuriis.

Trino D E O, D E O uni
 Pulchris amoris nexibus
 Cor obliga, cor uni,
 Et implica complexibus.

Qui cordis est pusilli,
 Si cum D E O conjungitur;
 Deus loco bacilli,
 Statuminisque fungitur.

Et istud adjuvantis
 Est gratiæ connubium,
 Animiq; prævolantis
 Ultra par erga nubium.

Si

R

Chcesz
 Oney
 Wprz
 Slubr

Chceszli
 Gdzie
 Do teg
 Ni tyc

Bogu w-
 Piękney
 Serce p
 Ziacz

W kim te
 Jesli sie
 Bogiem
 Ze gon

teć to z
 Ztad k
 Ztad D
 Inád ob

RYTHM IX. 73

Chcesz dostać Duszo moia,
 Oney niebieskiej dziedziny,
 Wprzod tu powinność twoia
 Slubne odprawic znowiny.

Chceszli za maż do nieba,
 Gdzie się ta znowa potwierdzi,
 Do tego nie potrzebá,
 Ni tyczek żadnych, ni żerdzi.

Bogu w-Troycy iednemu,
 Piękney miłości z wiazkami,
 Serce powzday samemu
 Złacz i powikłay węzłami.

W kim sercá mdleyfze kárty
 Ieśli się z Bogiem ziednoczy
 Bogiem tak będzie w spárty,
 Ze go nic ná doń nie stłoczy.

I teć to zrękowiny,
 Ztad łaski pomoc dáiacey
 Ztad Dusze nád niżiny
 I nád obłoki lecacey.

D Ciąłć

SI mole detineris,
 Et corporis gravamine;
 A plantulis doceris
 Quo te leves conamine.

Quando arbores gravantur:
 Vim vi solent repellere.
 Solentque cum secantur,
 Ramis novis excellere.

Solet agitata Pinus
 Frondes minanter jungere;
 Audetque pressa Spinus
 Se deprimentem pungere.

Ilexque tonsa duris
 In Algido bipennibus,
 Ridere vim securis
 Solet, lucris perennibus.

Et eminere Palma
 Si quo prematur pondere:
 In id indolis est alma
 Natura, plantas condere.

Et

Cłóćć cieżkość dokucza
 Chećć cię do ziemi niewolić
 Łádá cię kierz náucza
 Iák się ku niebu grámolić.

Drzewá siła szláchetná
 Odpór gwałtem dáwáia
 A gdy ie snadź obetná
 Nowe gáźazki puszczáia.

Sośnia groźnemi pręty
 Stráźy sobá ch wieiácego
 Tarn choć po lekku zgięty
 Skłóć nieomieszka gnácego.

Wieżozółá okrzefány
 Oitrá ná láfy siekiera
 Szydźi z podiętey rány,
 Nowá nárośły kozera.

I pálmá sporzey roście
 Gdy iey co broni wylotu:
 Od natury tegeście
 Drzewá dostá y przymiotu.

75 RYTHMVS XI.

ET lachrymas, & iras,
Et murmur & suspirium
Industriasque miras
Abconditarum virium.

Cæli viâ negata
Constanter arbor exerit,
Et certat obstinata
Donec comas erexerit.

Si quo furore venti
Ramos minantur frangere,
Suspirio frequenti
Auditur Ormus plangere.

Alnus renidet auris
Leni sono ridentibus,
Irasciturque Cauris
Per aerem stridentibus.

Quo truncus ille vergit
Dum stridet, aut irascitur,
Meus amor ire pergit,
Eoque sine nascitur.

Simul

R Y T H M X I. 77

TO płaczem, to zaś gniewem,
Szęmré, wzdychanié, goracé,
Iuż prawem iuż i lewem
Sił skrytych i sztuk tyśiacem.

Pnie się drzewo státeczenie,
Gdy mu co w-gorę zabroni,
Inie wytrwa koniecznie,
Aż mu się drogá odsłoni.

Ieżli rozładne wiátry
Drzewá się łamac zmawiaia
Násłuchaia się Tátry
Iako Iáwory wzdychaia.

Olszyná się połyska
Gdy wiátrek cichy powiewá,
Lecz skrąmi z gniewu pryska,
Gdy wicher bárkom dogrzewa.

O co się te pnie kuszá
Gdy w nich te gniewy baczemy;
Tám ciągnąć wszystká Duszá
Ná to się właśnie rodziemy.

D 3

Gdy

78 RYTHMVS XII.

Simul amor ut Cupressum,
Palmam videt, vel Carduum
Simul inde, per regressum
Fert sese ipse in arduum.

Et quærit ire junctim,
Idemque per vestigium;
Et sicut illa punctim
Acuminat fastigium.

Aitque, si Cupressus
Flamæ in modum protenditur;
Queat amor esse pressus,
Qui flagrat ac incenditur.

Si pressa Palma, sursum
Levat suis se palmulis;
Amor potesne cursum
Tuis negare flammulis?

Si carduus sagittas
Suas olympo dedicat;
Amor ut eo remittas
Tuas sagittas prædicat.

RYTHM XII. 79

GDy Cyprys chuć wrodzona,
 Gdy palme, ofet, ogląda
 Zarazé wstecz wściagniona
 Bydź iak naywyżey pożada.

Iprágnie tymże tropem
 Z niemi wespołek wędrować
 Prágnie równym pochopem
 Wz wyż się spiczásto prostowác.

Jeśli Cyprys, powiáda,
 Ná kształt płomienia strzelisty,
 Miłość ma leżec bláda,
 Ktora jest zapal ognisty?

Jeśli pálmá ścisniona,
 W gorę swym każe pátyczkom;
 Możez miłość przestrońa
 Biegu swym bronic płomyczkõ?

Jeśli ofet, swe ości,
 W niebie nieiáko utyka;
 (Tám tám piękna miłości
 T we strzály rzucay) wykrzyka.

80 RYTHMVS XIII.

O Arbores auctis,
Ut in Deum cor dirigam;
Dum crescitis, monetis
Ut esse sursum diligam.

Vegetabili calore,
Ramos gradatim ponitis;
Et scansili virore
Scalas mihi disponitis;

Et poma germinatis
Dulci sapore praedita;
Et illa collocatis
In parte semper edita.

Et eminente fructu
Me versus astra ducitis;
Et hi loquace ductu
Nihil loquendo dicitis;

Caelumne vis lucrari?
Noli deorsum serpere;
Nam debet elevari
Qui poma vult decerpere.

Cum

RYTHM XIII. 81

O Drzewá! mnie wzywacie,
Bym wniebo serce kierował,
Rostac upominacie,
Abym bydź wzgorę miłował,

Zywym mi ciepłą pędem,
Wschody z gałazek czynicie
A pochodzistym rzędem
Szczebie zielone robicie.

Nuż iábluszká słodziuchne,
Káždy rok z siebie wiiecie
A te dáry miłuchne,
Záwzse wyfoko kładzicie.

Owá fruktem podniosłym
Mnie ku niebi som wabicie
A słowem z pniá wyrosłym
Ták mi nie mowiac mowicie.

Chceszli ty dostac Niebá
Nie stoy ná dole dáremno
Wspinac się temu trzeba
Komu rwac iábliká przyiemno.

D s

Gdy

82 RYTHMVS XIV.

CUm cogito, unde Corno
Sint corna purpurantia :
Quave arte, quove torno
Tornata poma Aurantia :

Disco tot esse soles,
Multiplici compendio ;
Quot pomus ista proles
Fert nobili suspendio.

Est lucis, est caloris,
Est solis hæc fecunditas :
Et aurei coloris
Persuadet hoc rotunditas.

Parit incumbante cælo
Natura tot propagines,
Et format absque prælo
Solis mariti imagines.

Si parva possit arbor
Soles pusillos fingere :
Quonam colore tardor
In corde cælum pingere ?

Mihi

R Y T H M X I V . 83

GDy myślę z kad głogowe
Chodzą w szarłacie jagody
Iabłká pomarańczowe,
Zkad swey dostają urody.

Baczę słońcow tak wiele (cych,
W iedney gromadzie świeca-
Ile fruktow na czele
Nie po kátowku wiszących.

Ciepłá to i światłości
I słońcá płodność sáme go
Znac to i z okragłości,
I z gláncu fárby złotego.

Naturá płod tak grzeczny,
Z niebem wylągšzy pomnaża,
A obraz w niem słońeczny
Iáko Oycowski wyraża.

Mogą się w drzewku małym
Máte słońyszczká kształtować ;
Przez ia w sercu wspaniałym,
Lenię się Niebo máłowác ?

Mihi cerasus videtur
 Ramis in orbem crescere;
 Cælumque ut æmuletur,
 Stellis suis splendescere.

Cerasis enim rubore
 Se se suo prodentibus,
 Sub frondium virore,
 In ramulis frondentibus.

Uiridi micare nocte
 Tot mi videntur stellulæ.
 Quot solis igne coctæ
 Sunt bacculæ rubellulæ.

Videre vis cometas;
 Has gemmulas considera
 Natura tot prophetas,
 Caudata tot fert sydera.

Quærisne quid futuri
 Præfagiant mortalibus;
 Gustum boni affuturi
 In rebus immortalibus.

Me

R Y T H M X V. 85

Wisni się przypatrując, / gami.
Zda się rość w okrag roz-
A niebá naśladować,
Swymi się blyfzczy gwiazdkami.

Bo gdy swą rumianością
Tej się wisienki wydają;
Choc pod listkow gęstością
Na fzypułkach się uczają.

W cieniach nocy zielonych,
Tyle się miga gwiazdeczek,
Ile w słońcu smażonych
Rumięniuśienkich galeczek.

Chcesz tu wiedzieć komety?
Patrz na te perły rosiste:
Tobie rosta na wety,
Te ogonátky gwiazdziste.

Pytasz się co takiego
Te prorokuią komety;
Słodkość dobrą przyzłego,
I one wieczne bankiety.

Zażrzeć

86 RYTHMVS XVI.

ME cogis invidere,
Et flere, quisquis indicas
Cadente sole flere,
Solere, plantas Indicas.

Solere præ liquore,
Præ lachrymarum ductibus;
Noctu manare flore,
Et destitutas fructibus.

Et solis in reductu,
Fætas novis splendoribus;
Posito solere luctu
Ridere mille floribus.

Ego juro teste celo,
Et teste conscientia,
Coquor impotente zelo,
Et uxor invidentia.

Quod arbor Indæ lumen
Solis remoti præsciat;
Mea mens videre numen
Dei propinqui nesciat.

Cur

RYTHM XVI. 87

Zayrzeć a płakac chce wa(dzi,
Gdy kto na pamiec przywo-
lako Indyyskie drze wa
Placza gdy sionce zachodzi.

Lako prze mgliste krople,
Przezbytnie placzu niewczasny,
W nocy powiesz a fople,
Zbywszy wrodzoney okrasny!

Zas przy odwrocie sionca
Nowa iasnościa ozdobne,
Sypia kwiatki bez konca,
Zlozywszy gunie zalobne!

Badz niebo mey przysięgi
Mnie badz swiadkie sumnienie
Gniew mię przenika tęgi,
Mam od zazdrości palenie.

Ze Indyjskie drewno,
Sionce przeczuwa z daleka;
Mnie o Bogu nie pewno,
Chodz tud ziesz tudziez czło-
wika. Na co

88 RYTHMVS XVII.

Cur arbores remotæ?
Cur proferuntur Indicæ;
Plantæ per arva notæ,
Pro patrio sunt indice;

En obvio per hortum
In flore, demonstrabitur;
Est quando sol ad ortum,
Quando sub undas labitur.

Cum mane sol resurgit,
Et luce terram despicit;
Clytie excitata surgit
Ortumque solem respicit.

Cum sol deinde plaustrum
Quâ spirat Auster exerit:
Flos ille spectat Austrum
Miror quis eum flexerit.

Suamque quando celat
Sol nocte claritudinem:
Se se suamque velat
Flos ille pulchritudinem,

Solem:

RYTHM XVII. 89

NA co drzewá postronne,
 Ná co Indyjskie przynoszę?
 Ládá korzonki płonne
 Ná ten ia dowod záproszę.

Oto w ládá ogrodzie (dnie.
 Ládá kwiatczyisko wnet zgá-
 Kiedy słońce ná wschodzie,
 Kiedy pod ziemię západnie.

Gdy słońce ráno rzuca,
 Swoie po ziemi promienie;
 Słonecznik się ocuca,
 I w słońce pátrzy szalenie.]

Gdy zaś słońce swych koni,
 Ku południowi dogania;
 Kwiat od niego nie stroni,
 Dziwno mi kto go náklania.

Ná koniec gdy pod woda
 Słońce się w nocy zátái;
 Z swoia się też uroda
 Kwiat on ichylony uczái.

Zá

90 RYTHMVS XVIII.

SOlem sequuntur herbæ,
Per solis ipsas orbitas:
Cur à Dei superbe
Vestigiis exorbitas?

Deus instar esse solis,
Et esse vult pro fidere;
Et tu proterve nolis
Soli Deo confidere?

Te præta, teque flores
Pulsa student inertia
Alios docere mores
Spectabili solertia.

Vide rosas, amellos,
Et tulipas, & lilia,
Et quos vocent ocellos,
Quæ Chloridis monilia.

Cælo propinquiores
Hac esse parte gestiunt;
Quâ parte dant odores,
Et floride se gestiunt.

Per

RY
Z
Z
Wte
Cze
Twoy
Chceć B
Chced
Niec
Niec
Łaki po
Chca
A lwo
Chca
Masz r
Masz
Gwi
I w/z
Ta cześ
Nieb
Ktora
I ktor

Zá słońcem nierozumny
 Wteż tropy kwiatek wędruie;
 Czemuż człowiecze dumny,
 Twoy krok do Bogá szwankuie?

Chceć Bog stanać za słońce, (cze :
 Chceć bydź za gwiazdę niedbál.
 Niechcesz Bogá obrońce?
 Niechcesz mu utać zuch wálce?

Łaki polá i fády,
 Chca cię oduczyc gnuśności :
 A swoiemi przykłády,
 Chca cię náuczyc mądrości.

Masz róże, masz lilie,
 Masz tulipany ná próbę :
 Gwiazdeczki piwonié,
 I wśzystkę wiosny ozdobę,

Ta częścią niespokoyne
 Niebu się ráde zbliżáia
 Ktorá náylepiey stroyne,
 I ktorá zapách wydaia.

92 RYTHMVS XIX.

Per prata restituti
Sunt quando veris nundinæ
Floresque prostituti
Virente sunt arundine.

Est omnis illa florum
Amæna prolectatio.
Cælestium colorum
Suavis affectatio.

Tellus & astra certant
Reciprocis amoribus ;
Si lumen astra vertant ;
Respondet illa floribus.

Et est videre flores
Vultum referre syderis ;
Meum cor hos amores
Invideris, si videris.

Est cura veris una,
Vestiri iisdem insignibus,
Cum sole cumque luna,
Cum noctilucis ignibus.

Cre-

RYT

O lakác
Wiosná
Rozsyp
Přtry kw

řzyřtkie
V cieh
S bar w
Nářládo

iemjá z n
I wzáiem
Niebo k
Oná ku n

tegoć kv
Gwiazd
Dufzyc
Pewnieb

dnym iest
Temiz fię
Z Miesia
Z noca s

PO łakách gdy się z swemi
 Wiosną tászuie towary
 Rozsypujac po ziemi (ry ;
 Pftry kwiecia gryszpan bez miá-

Wszystkie owe wyborych
 Vciechy kwiatkow foremne
 Sz barw Niebá pozorych,
 Náśladowania przyiemne.

Ziemiá z niebem mióscia
 I wzáiem walczy dárami,
 Niebo ku niey z swiátoscia
 Oná ku niebu z kwiatkami.

Z tegoć kwiát spoikowania,
 Gwiazdzie podobien bez mála
 Dufzyczko, te kochania,
 Pewniebyś widzac záyżrzála!

Jednym jest wiosny końcem,
 Temiż się szczyć herbami
 Z Miesiacem i ze Słoncem,
 Z nocą swietnemi ogniami.

Zmierzch

94 RYTHMVS XX.

Crepusculum est, Rosarum
 In albicante sortice:
 Aurora, Tuliparum
 In discolore cortice.

Narcissus umbilico
 Fert solis orti imaginem,
 Professus astro amico
 Debere se propaginem.

Solem suoapte Caltha
 Sibi colore vendicat,
 Refertque, qualis alta
 In parte cæli splendicat.

acea pusilla mole
 Coloribus distinguitur,
 Quibus occidente sole
 Lux, cum dies extinguitur;

Radiofa quando Bellis
 Per prata ridet bellulè,
 Cum lucidis Amel lis,
 Tunc sunt per arva stellulæ.

In

R 2

Z Mierzo
 Nie cie
 Zorza
 Na pft

Narcyfe
 Stone
 Daiac
 Ze fig

Napiete
 W fto
 Vczro
 Lni fi

Wdowk
 Pitro
 Lecz
 Ze dn

Gdy Sto
 Z gwi
 Gra p
 Zaż to

Z Mierzch jest wkwiatách róžow:
 Nie ciemnobládyh listeczkách;
 Zorza w tulipanowych,
 Ná pítrofárbistych skoreczkách.

Nárcysek swym pempuszkiem
 Słońce wśchodzace wyraża;
 Dając znác tym serdużkiem,
 Ze się od niego pomnaza.

Napiętek swą iásnością
 W słońce się wrodził dość cudnie;
 Vczac z iáką swiatiością
 Lśni się ná niebie w południe.

Wdowká, máłego wzrostu,
 Pítrocia farb róžnych iásnieie:
 Lecz gláne tego pokostu,
 Ze dniem po słońcu truchleie.

Gdy Stokroć promieniáta, (czki,
 Z gwiazdoświetnemi kwiate-
 Gra po łace rześiáta;
 Zaż to nie ziemne gwiazdeczki?

Sáfan-

la

95 RYTHMVS XXI.

IN siderum favorem
Stellam loco coronidis
Fert ille flos, cruorem
Quem nominant Adonidis.

Irim figurat Iris
Flexis in arcum floribus;
Suis referre gyris,
Suis amat coloribus,

Violæ fluens ab ore
Suavis ille anhelitus,
Vel floris ex colore
Manasse dicas cælitus.

Et ista flosculorum,
Ac syderum consensio,
Est causa gaudiorum;
Dum nascitur contentio;

Aprilibus novellis,
Cælumne pictum floribus?
An terra clara stellis
Dicenda spectatoribus?

Est

R 2

Sálsanká
Ze sie
Gwia
Ná w i

Kolácięc
Swoie
One p
One t

Fiolek
Zapácl
Záme
Znáć z

Tęc nam
Poroz
Przyc
Kiedy

Skoro kw
Oko sie
Czy z
Czy N

Sáńkákwiát czerwony
Ze się Niebiosom záleca
Gwiazdę miásto korony
Ná wierzchu główki záswieca.

Kosáćiec ná wzór tęczę,
Swoie listeczki kieruie
One przez swe obręcze
One tábámi kształtuie.

Fiolek w swej szczupłości
Zapách przedziwny wydaie
Z sámej kwiatká sličności
Znác że go z Niebá dostaie.

Tóć nam kwiatkow i zieleń
Porozumienie z gwiazdami,
Przyczyna jest wesela,
Kiedy spor wiodą przed nami.

Skoro kwiecień przychodzi,
Oko się mięsza patrzące;
Czy ziemiá gwiazdy rodzi
Czy Niebo kwieciem świecące.

E

Iest

28 RYTHMVS XXII.

Est versus astra florum
Nativa quædam caritas:
Florum parens amorum
Est alma cæli claritas,

Hiantibus labellis
Vides oriri flosculum
Libare velle stellis
Florens videtur osculum,

Aut ore hiante Solis
Haurire velle flammulas,
Sic sunt labelia prolis
Matris procantis mammulas,

Ut oris est anhelus!
Ut astra spirat lilius?
Hoc ore nonne cæli
Se dicit esse filium?

Quando virente in horto
Uror sacris ardoribus
Has flammulas reporto
A liliis & floribus.

Quis

R
Est we
Mifosc
Mátka
lest sw

Widzi
Ufty
Snad
Gwi

Podstáv
Promy
lák on
Gdy o

Lil'ia, p
lák t
Twy
Nieba

Gdy po
Te zy
Serdec
Z kw

Jest we kwieciu wszelákim
 Miłość ku gwiazdom wrodzona
 Mátka kocháncóm takim, (na.
 Iest światłość z Niebá spuszczo-

Widzisz z tego kochánia
 Ufity ziąiáce kwiateczki?
 Snadź do pocałowánia
 Gwiazdom podáią gábeczki.

Podstávviáią duszatká
 Promykom sioncá gębusie;
 Iák ono niemoyvlatká
 Gdy o ślac prosza mámušie,

Lilia, pátrz iák dyszy! (czka!
 Iák tchnie ku gwiazdó w dále-
 Twym tchem (á kto nie słyszy?)
 Niebá się mieni coreczka.

Gdy po krasnym ogrodzie
 Te żywe czytam literki;
 Serdeczne w tey gospodzie
 Z kwiatkow odnoszę iskierki.

100 RYTMVS XXIII.

Quis author est? quis ille?
Qui format arte feriã.
In flore Granadillæ
Passi Dei Mysteria.

Est Granadilla luctus
Imago funestissimi:
Productus inde fructus
Saporis est dulcissimi.

Funesta tam suavi
Impressa flori ænigmata
Sunt hasta, tresque clavi,
Et dira quinque stigmata.

Virgæ, columna, scalæ,
Corona spinis horrida:
Miraculumque tale
Fert zona mundi torrida.

In Indiis videtur
Christi renata passio,
Ut cordibus creetur
Vel barbaris, compassio.

Amore

K To ovvo kunsztem nowym
 (A wiera sztucznie rysuie)
 W kwiecie gránádylowym,
 Mękę nam Pánska formuie !

Iest Gránádyl sam w sobie ,
 Obrazem zalu smutnego :
 Lecz frukt przy tey załobie
 Iest smáku dziwnie słodkiego.

Załobne ták vvdzięcznemu.
 Znáki wpoione kvviátowi :
 Trzy gożdżie, włócznia k temu
 Pięć ran zádáne krzakowi.

Nuż rózgi, słup, drábiná ,
 I wieniec cierniem kolacy :
 A roście tá krzewiná ,
 Tám gdzie kray światá goracy.

Snadź ták u Indyánow
 Męká się Pánska vvnznowiła,
 Aby w sercu Pogánow,
 Swoe uzalenie szczepiła.

E 3

W zglę-

102 RYTHMVS XXIV.

A More Trinitatis
Mi cuncta sunt vilia :
Cum signa puritatis
Contemplor alba lilia.

Quot labra sunt rapenda,
Tot sunt disertæ lingvulæ :
Versant se in explicandâ
Divinitate singulæ.

In lilii umbilico,
Umbo velut Divinitas
Affurgit, umbo dico
Cujus corona Trinitas.

Umbonis hæc corona,
Seu lilii fastigium.
Est una, & est trigona,
Trini Dei vestigium.

Est nutus ipse floris
Seu lilii inclinatio
Submissio est honoris,
Suique dedicatio.

Qui-

RY

W Zgle
Tani
Kiedy
Biate

Coliste
To t
Spis
Przy

W samy
Pukie
A wy
Troy

Ta kor
Abo
Iest i
Znak

Ow zas
Owo
Skrom
I swe

W Zględem Bożkiewy miłości
 Tanie świat wszystkim szacuję,
 Kiedy znaki czystości
 Białe lilie przyymuję.

Co listek wzad wyparty
 To toięzyczki wymowne
 Spisujące bez kárty
 Przymioty Bożtwá kosztowne.

W samym liliey śródku
 Pukiel iák Bożtwo wstępuje
 A wyrosła ze spodku,
 Troycę koroná skazuje.

Tá koroná pukielna,
 Abo szczyt kwiatá całego
 Jest iedná i troydzielna,
 Znak Bogá w-Troycy iednego.

Ow zaś ukłon nieiáki,
 Owó liliey schylenie,
 Skromność dáie we znaki,
 I swe przed Bogiem znizenie.

E 4 Iákiew-

104 RYTHMVS XXV.

Quibus ergo me moveri,
Par est amoris motibus
Si flos Deo voueri
Suis amat cum dotibus.

Sunt muta labra floris :
Tamen loquuntur liberè,
Dum symbolis amoris
Amant Deum describere.

Quid ergo ? quid veterno
Languemus, ac dissolvimur ?
Calore quin superno
Ad usque cælum volvimur ;

Invitat, instat, urget
Natura prava sensibus ;
O quando ad astra surget
Mens floridis ascensibus !

Nullis profecto, nullis
Qui ietus horis vixero :
Donec Deum medullis,
Cordique cælum fixero.

Neque

R

Iłakiey
Iłakiey
Ieśli k
Swe B

Kwiat
A w
Gdy
Boga

Coż ted
Az od
Czem
Leciec

Wabi, n
Natur
Dusza
Okie

Spokoy
Nigdy
Az Bog
I Nieb

Iakieyże mnie miłości
 Iakiey dobywac ochoty
 Jesli kwiát swe vvłasności
 Swe Bogu wzdáie kleynoty.

Kwiát choć niemy vvárgámi
 A wždy vvymawia státecnie;
 Gdy miłości znákámi
 Bogá wyraża serdecnie.

Coż tedy rowni spiacym
 Aż od lenistwá topnieiem?
 Czemu duchem goracym
 Lecieć do Niebá ciężieiem?

Wabi, nálega, náuká,
 Naturá niema iák trzebá;
 Duszá się ziemiá bruka,
 O kiedyż, kiedy do Niebá?

Spokoyney sobie chwile
 Nigdy á nigdy nie tuszę s
 Aż Bogá w Duszney síle
 I Niebá w sercu zákuszę.

E s

Nie

106 RYTHMVS XXVI.

NEquē flore nota tantum
 Telluris est proclivitas :
 Libellus est amantum ,
 Rerum omnium nativitas .

Nam rebus his caducis
 Intermicantes gemmulæ ,
 Sparsæ per astra lucis ,
 Ac syderum sunt æmulæ .

Elephas ut ortâ plorat
 Aurorâ guttis roscidis ,
 Cunas diei adorat
 Nutu suæ proboscidis .

Aves , diemque doctæ
 Solemque præsentiscere ,
 Age , fugietne nocte
 Canunt , age , expergiscere .

Tollamus ergo velum :
 Ne vana sit contentio ,
 Cor inter , atque cælum :
 Requiritur consensio .

ME-

R
 Nie v
 Znâ
 Ksi
 Wszyt
 Bo w ty
 Pere
 Ogni
 Sx nâ
 Stoi, g
 Rolęz
 Dniow
 Trab
 Ptaszki,
 Sw ad
 Krzy
 Nuze,
 Więc ted
 Co to z
 Miedz
 Porozu

Nie w samej ziół różności (nie:
Znać ziemie z Niebē spiknie-
Książk~~z~~ jest o miłości
Wztyko náświecie stworzenie.

Bo w tych rzeczách nie trwałych,
Perełki iákies błyszczące
Ogniów nrebá wspaniałych,
S~~z~~ náśládovváć prágnące.

Słoń, gdy iutrzenká wstavva.
Rofę zaranna spuszczaíac,
Dnióvvi pokłon oddavva,
Trab~~z~~ go svvoia~~z~~ vvítaíac.

Ptaśzki, choć nie dáleka
Swádomé kiedy cien vvprogu,
Krzycza gdy noc ućieka,
Nuże, nu, wstavvay z bárlogu.

Więc tedy precz z kobiercem
Co to záśńania do Niebá:
Między Niebem á sercem,
Porozumienia potrzebá.

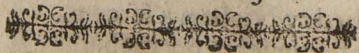
M E L O S
T E R T I V M
A N I M I

à Cælo

in D E V M

S A L I E N T I S.

Videbo cælos opera di-
gitorū Tuorum Lunam
& Stellas quæ Tu
fundasti. *Pf: 8.*

Hæc

M E L O D I A

T R Z E C I A

D V C H A

od Niebá

D O B O G A

wzbiiaiącego.

*Spozyrzę na Niebiosá działa
Palców Twoich, na Xiezye
i na gwiazdy ktoreś ty
pośtanowit.*

w-Pfal: s.

Quam fordet ima tellus
 Et montium cacumina,
 Et urbium popellus
 Cum spectro cæli lumina!

Iussis valere turbis
 Dum nocte stellas intuoꝝ,
 Fumos perosus Urbis
 In mille flammæ induoꝝ.

Superba tecta Romæ
 Sordent & alta mænia,
 Solymæque fama pro me
 Videtur esse nænia.

Cælestis illa prosum
 Ad se rapit me civitas:
 Et quicquid est deorsum,
 Est carcer & captivitas.

O quando! quando vitæ
 His illigatæ funibus,
 Mentique compeditæ
 Licebit esse immunibus?

Ut

R Y T H M I. III

O Iák mi ziemiá cuchnie!
I doliny, i gor, nie żadam!
Miaſta wtaż, Wſi takuchnie
Gdy ſobie w Niebo poglądam.

Bywſzy gdzie ná uſtroniu (má
Gdy ſię w noc bawię z gwiazda-
Miaſto dymem ná błoniu,
Ia tyſiac paſam ogniámi.

Rzymu przepyszne dáchy
I chmury ſmierdza w ſpániáſe;
Ierozoſolimskie gmáchy
V mnie to fráſzki nietrwáſe.

Oná páńſtwa gornégo,
Oná mię ciągnie Stolicá:
Cożkołwiek jeſt niſzego
Jeſt to dla więźniow ciemnicá.

Rychłoli ſkrępowány
Temi ten żywot láncuchy
Rychłoli duch ſpętány
Wyydźie ná wolnoſc z otuchy.

Item

VT terra tergiverfor:
 Ut mens, trahor cælestibus
 Utraque parte verfor
 In vinculis, & restibus.

Quot membra, quotque venæ,
 Tot compedes, tot annuli:
 Quot astra, tot catenæ,
 Tot sunt mihi tyrannuli.

Quo se cupido vertat:
 Hoc laxat illud reprimit:
 Cum mente terra certat,
 Attollit illa, hæc deprimat.

Admiror, & rebelle
 Cum corpus & sit terreum:
 Quinam movere stellæ
 Possint meum cor ferreum.

Amoris esse credo
 Magnete tactum cælitus:
 Nam quem frequenter edo
 Amantis est anhelitus.

Dum

I Lem ziemiá, ciężeię :
 Ilem duch, ciągnę ku Niebu.
 Oboygiem tym truchleię,
 Czekaiać w więzách pogrzebu.

Co członków, co żył vv cieie ;
 To pęta co mię krępuia ,
 Co gwiazd, to wind tak wiele
 Ktore mię vvzgorę vvinduia.

Iak się tu człek rátuie ?
 Ten wściaga, z tym sam poskoczy
 Z duchem ziemiá wouie,
 Ow mię podnosi, ta tłoczy.

Gdyż w cieie krnabrność frogz
 I ciężkość czuię zarázem,
 Dżiw, iako gwiazdy moga
 Ruszyc tym fercá żelázem.

Niebieskiey (tegom zdania)
 Mágnes ie ciągnie miłości
 Bo tak częste wzdychania
 S* miłuiących wiałności.

Gdy

114 RYTHMVS III.

DUm mens ad alta pergit,
Per corpus interrumpitur
Ad ima quippe vergit
Terrestre quod corrumpitur.

Menti sit acre bellum,
Si cum Deo deliberet :
Quis me ; quis ô misellum
His è catenis liberet.

Fer anime mi, quo usque
Carnis sub umbra sessitas :
Ad fata durat usque
Mortalis hæc necessitas :

Vertente quando forte
Mutabitur fatalitas :
Et occidente morte
Nascetur immortalitas :

Tunc cælitum quietis
In sedibus locabimur ;
Cum sole, cum planetis,
Cum stellulis jocabimur.

Mira-

R

GDy
Wit
Ná c
Proch

Duszá cie
Gdy fi
Ktoż n
Z tego

Cierp, ci
Poki w
Tego t
Tylko

Gdy śmie
Stanu
A po z
Niesm

W ten czá
Spokoy
Z piáne
Cieszyc

RYTHM III. 115

GDy w gorę duch záprzagnie
W stręt czyni ciało duchowi.
Ná doł ábowiem ciągnie
Proch poświęcony trupowi.

Duszá cierpi potyczkę
Gdy się do Bogá grámoli
Ktoż mi, przebog! duszyczkę
Z tego więzienia wyzwoli.

Cierp, cierp, Duszyczko moia
Poki w tym cieie się kryiesz:
Tego tu niepokoia
Tylko do śmierci záżyiesz

Gdy śmierć przyszła náderci,
Stanu odmiana wygodzi,
A po zábitey śmierci
Niesmiertelność się národzi.

W ten czas żyć z Aniołami
Spokojnie, da Bog zácniemy,
Z plánety i z gwiazdami
Cieszyc się mile będziemy.

Pátrząc

M Iratus astra, ploro :
 Carnisque lassus pondere
 In irritum laboro
 Flammas meas abscondere.

Anima mea concupiscit
 Dei introire altaria,
 Et hæc cupido gliscit
 Videndo luminaria.

Sed corporis rebellis
 Dum passiones mitigat :
 Perennibus duellis
 Cum mente sensus litigat.

Ut ut tamen retardet :
 Rixasque corpus seminet :
 Amore jam cor ardet,
 Ardore semper eminent.

Et eminendo ludit
 Cæli supra testudinem :
 Sibique vincla cudit
 Mirando pulchritudinem.

Me-

Pátrząc w Niebo łzy leię
 A ciałem ciężkim tłoczony
 Prożna się praca grzeię
 Chcąc ogień táć zamknięony.

Wniść do Boskich Oltarzy
 Duszą serdecznie pożąda
 A tá się żądza żarzy
 Gdy oko w gwiazdy zągląda.

Wszakże gdy namiętności
 Krnąbrnego ciała miarkuie
 W codzienney swarliwości
 Zmyśli się z umysłem cektuie.

Choć iednak nie skore,
 Z duchem się ciało gąłmośi;
 Serce miłością gore,
 I ták się wzgorę wynośi.

Więc gdy się wyżej czuie
 Igra po Niebie z radości
 A sobie petá kuie
 Tey się dziwuie śliczności.

Tákci

MEum cor ergo sursum
 Vinculum tenent caelestia;
 Ad ima ferre rursus
 Est summa mi molestia.

Quid enim, quid iste cultus?
 Quid mundus est? illusio:
 Quid regna? sunt tumultus,
 Quid urbs? chaos, confusio.

Telluris est imago
 Umbrosa quaedam vanitas;
 Omnis mali propago,
 Late tumens inanitas:

Sed astra, sed cometæ
 Sed sparsa cælo lumina,
 Sed luna, sed planetæ,
 Sed lucis illa lumina,

Sunt lucis æviternæ
 Quaedam velut favillulæ,
 Amantium lucernæ,
 Divinitatis stellulæ.

Cum

TAkci mi tego dosyc
 Serce Niebiosa pętaia
 Przetoż ie ná dołzności
 Wielka má ciężkość zadáia.

Co bowiem, co w tym kształcie
 Co mówię świat iest? zyderstwo
 Co Państwa? rozruch w gwałcie
 Co Miasta? zgiełkow misterstwo.

Postać kragu ziemnego
 Iest iákaś próżność rościągła
 Korzeń wszystkiego złego
 Czczość z wypukłością okragła.

Lecz gwiazdy, lecz komety,
 Lecz one Niebios iásności
 Lecz Księżyc, lecz Płanety,
 Lecz one rzeki światłości.

Ogniów wiecznie świecacych,
 Sa iákieś drobne czasteczki
 Podpały miłuiacych
 Istoty Bóstwa kápeczki.

Pátrzac

Cum

120 RYTHMVS VI.

Cum specto noctiluca
Tot siderum miracula;
Hæc terra, & hæc caduca
Sunt spectra non spectacula.

Piget hanc videre molem,
Et hancce turpitudinem;
Cum mane cerno solem,
Ejusque pulchritudinem,

Phy terra, phy barathrum
Mutabilis substantiæ;
Phy terra, phy theatrum
Perennis inconstantiz.

Phy terra, phy sepulchrum,
Mortisque seminarium,
O luminare pulchrum!
Princepsque luminarium;

O artifex dierum!
O architecte luminis!
O sol, origo rerum!
O sol, ocelle Numinis!

Sine

R 2

P Atrza
Ognio
Stráfz
Sa w cz

Grozá, te
Itey pu
Gdy flo
Swey f

Pfa ziemi
Wzelá
Pfa zier
Niestát

Pfa ziemi
Dzied
O sfoń
O swiá

Orzadzo
O budo
O Sprav
O Bozk

Patrząc w blask nocnooki,
 Ogniów ná niebie cudownych
 Strąszydláne widoki(wnych.
 Sa w czaczkách ziemie kosztó-

Grozá, tey się máchinie
 I tey przypátrzyć brzydkości
 Gdy słońce w dzień rozwinie,
 Swey federpusze śliczności.

Pfa ziemió, pfa bągnisko,
 Wszelákíey rzeczy odmiennéy
 Pfa ziemió, pfa siedlisko
 Niestáteczności codzienney.

Pfa ziemió, smrodu grobie,
 Dziedziczna śmierci gospodo;
 O słońce śliczne w sobie,
 O światel wszystkich urodo!

O rzadzco dniow misterny!
 O budowniku światłości!
 O Sprawco rzeczom wierny!
 O Bozkiey oko istności!

Sine sole quid colores?
 Quid prata sunt vernantia?
 Quid gemma? quidve flores
 Quid omnis elegantia:

Ut ille mundi ocellus
 Sub Hesperum demergitur:
 Cæcutit inde tellus,
 Turpique nocte inspergitur.

Et ridet, & reuertit
 Lucis serenæ puritas:
 Ubi mane terga vertit
 Solem timens obscuritas.

Quàm iudicare pronum
 Hinc est quod instar fluminis
 Descendat omne donum
 A sole patre luminis.

A sole dico, cuius,
 Amore terra spernitur:
 Qui luc solis hujus.
 Sicut per umbram cernitur.

Si

R Y T H M V I I. 123

Bez Słońca coli fárby
 Co łaki waża zielone!
 Perły? kwiećcia? pántarby?
 Wszystkie ozdoby stworzone?

Ják ono oko świata
 W morzu się w wieczor zátopi,
 Tudżiesz wzroku utrátá
 I szpetná ziemię noc kropi.

Zás się śmieie miluchno, (rze;
 Przy wdzięcznym Niebo łazu-
 Gdy przed Słońcem raniuchno,
 Ciężność ucieka w kápturze.

Zaż to nie iáwne znáki, (ści,
 Ze ná kształt Rzeczney bystro-
 Zstępuie dar wszeláki
 Od słońca Oycá światłości?

Słońcám rzekł, dla ktorego,
 Miłowác ziemię niehcemy;
 Ktore przez blásk nášzego,
 Jákó przeze mgłę widziemy.

124 RYTHMVS VIII.

SI nox, dies sit, angor,
Et nutrior doloribus:
Noctu diuque tangor
Dei sacris amoribus.

Seu spargit Hesper umbras:
Seu Solis ardent lumina;
Amor! amor in me adumbras.
Divina semper numina;

Et fabricas catenas,
Et cogitas includere.
Excogitasque pœnas,
Amasque mecum ludere.

Lunæ micante tædâ
Tædâ meum cor tangitur;
Solis rotante rhedâ
Rhedâ meum cor angitur.

Duo per specilla lucis
Me respicit Divinitas:
Quo me per illa ducis
Amoris ô infinitas!

Amor

RYTHM VIII. 125

NOcli, dzieńli, truchleię,
Zalu się karmiac gorzkością ;
W dzień i w nocy goreię
Bozka pałaiac miłością.

Lub dzień wieczorem skona ;
Lub żyw po Niebie ląbuie ;
Miłość, miłość zamkniona,
Bogą mi w sercu ryfuie.

Onaż kuie káyđany
Onaż mię myśli okowác :
Zadác mi zmysła rány ,
Miłoię ze mnie żártowác.

Księżycli świeći w nocy ;
Sercu mi świecac dogara ;
Słońceli tnie w károcy,
Serce mi lotem rospara.

Przez te dwie okulary ;
Ná mnie moy Boże pogładasz :
Gdzież mię przez te pożary ,
Bozka miłości wieśdc żadasz ?

F 3

Miła

Amor ô amor quousque
 Quousque mecum luditur
 Quid usque & usque & usque
 Cælum mihi præcluditur.

Animæ meæ favilla
 Ad astra jure pertinet :
 Cur terra nunc in illâ
 Me servitute detinet ?

Terrena, vilipendo,
 Et memet ipse abominor.
 Me cælo amando vendo,
 Cur non in astris nominor ?

An semper ista verram,
 Terramque mortis atria ?
 Pudor est amare terram,
 Cœli relicta patria.

Si nuper hanc amavi,
 Cor nunc in astris figitur :
 Tot sunt quot astra, clavi
 Quibus Deo configitur.

○ Astra

RYTHM IX. 127

Mlla moia miłości,
Pokiż, ey pokiż, mna ludza?
Czemu aż do tęskności
Tak mi do Niebá wnieść mudza?

Płomyk Duszyczki moiey
Prawem należy do Niebá:
Czemuż w niewoli swoiey,
Więzić mię ziemi potrzeba?

Ziemię lekce szacuiac
Znia niena widzę sam siebie;
Niebum przedań miłuiac
Czemuzem tedy nie w Niebie?

Czy mi sie wiecznie bawic,
W parsku zgnilego żywota?
Wierac Niebo zostawic,
A ziemię wolec, fromota?

Miallim z nia niegdy zmowe;
Dzis ferce gwiazdach zawiiã:
Co gwiazda! to gwoździ w gło-
Tym się do Boga przybia. (wę;

O Astra fixa cælo :
 Noctemque declarantia ;
 O æstuante zelo ,
 Meum cor inflammantia !

Itote vos amorum ,
 Itote flammæ perpetes
 Prænantia meorum ,
 Itote vos interpretes.

Sed cur micando nictas
 Cælum, meis obtutibus ?
 Quid annuendo dictas ?
 Quid innuis tot nutibus ?

Fortasse quod creatis
 Me nolo rebus vendere ,
 Quia malo cum Beatis
 In cor Dei transcendere.

Petis velim ne sursum
 Quid literarum mittere ?
 Stellæ tenete cursum
 Tantisper ecce literæ.

O Gwiazdy w Niebie tkwiące,
 O ciemney nocy pochodnie?
 Serce mi wskroś żarzące
 Ogniem wznieconym łagodnie!

Bieźcie bez przestawiania,
 Bieźcie obrotne biegaczki:
 Mego w Bogu kochania
 Bieźcie me wierne tłumaczki.

Ale czegoż mrugacie,
 Temi ná migi błyskami?
 Oco ná mię kiwacie?
 Co námieniacie migami?

Podobno, że stworzonym
 Nie chcąc się rzeczó przedawać;
 Z pocztem błogostawionym,
 Chcę się aż w Bogu ostawać.

Pytacie, czytám wami,
 Iákiey nie pošlę ceduiki?
 Stoy, stoy Niebo z gwiazdami;
 Owo list: day sám szkátuiki.

INSCRIPTIO.

DEO TER OPTIMOQUE,
TER MAXIMOQUE NUMINI,
CORDIS MEI INTIMOQUE,
ABSCONDITOQUE LUMINE.

LITERÆ.

*Qui pellis atque veli
Expandis instar ætheris,
Orbis Monarcha celi,
Terraque Rex, & cærenâ.*

Languesco pro medelâ
Vis ut magis te diligam
Amoris est loquela
Quam nescio an intelligam;
Cupidu que sum sciendi,
Noli mihi rescribere;
Amore te videndi
Langesco dico liberè
Humi datum, sacrorum
Nocte annua Natalium.

Servus tuus tuorumque

*Non addo qui sit annus;
Imata sempiternitas
facit, ut Amor tyrannus
describat hic, ÆTERNITAS.*

*Ego infimus
mortalium.*

N
BOGU W SZ
W SZECH
SERCA N
I ZAKRY
L
Ktory
Na
M
K

M Dleję :
Kazeiz
Miosci te c
Niewiem cz
Rad się dow
Niechcę o
Z zbytniey
Muszę (w
Dan
W no

Nie piſz Roku
Z wiekizy la
Pisali rzezyw
W piſz

N A P I S

BOGU WSZECH NATLEPSZEMU
W SZECH NATW EKSZEMU KROLOWI,
SERCA MEGO WNETRZNEMU
I ZAKRYTEMU OGNIOWI.

L I S T.

Któryś na kształt pięknego,
Niebo rozciągnął, Spalona;
Mondrcho światła wś go,
Krolu Nieb, Ziemi: & caetera.

M Dłuję: miasto recepty
Kazeiz się więcey miłować:
Miłości te to szępty,
Niewiem czy mogę poymować.
Rad się dowiem atoli.
Niechcę o odpis naskwierac:
Z zbytney widzieć cię woli,
Muszę (w klar powiem) umierać.
Dan na ziemi przed Gody,
W nocy, z poktonem y z dzięka.

Twoy

N. z Ziemskiey Slobody,

Słuska nayniższy
swo ręką

Grave
millium
Nie piśz Roku w liście,
Z wiekiz lat wiecznych miłotci.
Pisacli rzezynw itie;
W. go piśz: ROKU WIECZNOŚCI.

Non vivo, non sed inter
 Vitæ procellas hæreo ;
 Dum carnis iste linter
 In anchoris est, hæreo.

Fidesque, spesque, binæ
 Sunt anchoræ, queis fulcior ;
 Donec mæ carinæ
 Aspiret aura dulcior,

Ubi flarit aura mortis,
 Finesque vitæ invaserit :
 Patentibusque portis
 Captiva mens evaserit.

Enavigabo cælum
 In cælitum splendoribus,
 Et explicabo velum
 Favoniis amoribus.

Hac spe, quiesco fluctus
 Hos inter, & procellulas ;
 Meosque fallo luctus,
 Procando cæli stellulas.

O Astra

R Y T H M X I. 133

Nie żyję, lecz káwęcę,
 Miedzy żywotá fálami :
 Poki się nie wyręcę,
 Z tey ciáiá łodki, biádá mi.

Wiára żywa z Nádźieią
 Mey pará kotwic łodeczki :
 Ná nich trwam aż powieią,
 Kęś łagodnieysze wiatreczki.

Skoro wiátr śmierci wionie,
 Życia náchodząc gránice ;
 A duch po káżdey stronie,
 Naydzie otworem ulice ;

Wnet ná morze wyskoczę,
 Oney Niebieskiey iáśności ;
 I tám żagle roftoczę,
 Wiátrom przychylnym miłości.

Ta się Nádźieią wspieram, (iáć ;
 W tych náwálnościách pływá-
 A żyzy z oczu ocieram, (iáć.
 Wfamyh się gwiazdach kochá-

O wgia-

34 RYTHMVS XII.

O Astra quando cæli
Per cærulū vagamini ;
Mihi serulo fideli
Cor integrum turamini.

Quot in oculos venitis
Scintillis & nictibus ;
Tot cor meum feritis
Et spiculis & ictibus.

Me vultis esse nudum
A terreis affectibus ;
Me vultis esse ludum
Vestris iis aspectibus :

Ignes abite chari,
Cum flammulis lenonibus ;
Non est bonum morari
Me nocte cum prædonibus.

Immo immo state stellæ
Et duplicate spicula ;
Cor est quidem rebelle :
Sed hæc amat pericula :

Ite,

O Gwiazdy! gdy po swemu,
W taniec na niebie idziecie;
Mnie służeczce wiernemu,
Serce ze wnętrza szarpiecie.

Ilą iskier i mgnienia
W oczy mi co noc wpadacie;
Tylą strzał uderzenia,
W serce mi moje trafiaćie.

Tajemnym mię urokiem,
Z źiśkich zwłoczycie afektów
Chcecie grą, i widokiem,
Swych mię uczynić aspektów.

Idźcie miłe wagiłki, (mi:
Z walszych płomyków pieścká-
Mnie w nocy z rozboyniki,
Nie dobrze chodzić katami.

Co, co? bą stoyćie proszę,
A tych mi sztychow przydayćie
Serceć uporne noszę,
Lecz tu od ważne: itrzelayćie.

Idźcie

35 RYTH MUS XIII.

ITe, ite cæli ocelli,
Me dedo vestro lumini;
Fateorque jure belli
Me mancipatum Numini.

Simul atque splendulistis;
Captus Dei sum gloria
Vos me mihi abstulistis;
Sed est Dei victoria.

Non calcitro protervus,
Arridet hæc captivitas,
Amo Dei esse servus;
Est servitus festivitas.

Peto locq̄ favoris,
Nolite capto parcere:
Captivus est amoris,
Amoris esto in carcere.

Carcer Deum procantis
Stellata cæli est Regia:
Amabo vos amantis
Servate privilegia.

O Qua-

IDźcie oczeńki Niebá,
 Wálzycy się trzymá kágáńcow :
 Wyznáwam iák potrzebá
 Zem ieden z Bozkich imáńcow.

Skoroście roziásniály,
 Chwałá mié Bozka zwiázála :
 Wycie mié porwály,
 Lecz mióść Bozka wygrála.

Niehcę wierzgác zuchwále,
 Bo to niewola miluchna :
 Zem sługá Boży cále
 Iest mi tá słuźbá srodziuchna.

Iedney proźę ludzkości,
 Nie przepuźczaycie iéńcowi :
 Więźien to iest mióści
 Bydź w iey tarásie więźniowi.

Tarás więźniá Bozkiego
 Iest páłác Niebá gwiazdźisty :
 Proźę kochánka swego,
 Prává chowaycie i listy.

138 RYTHMVS XIV.

O Quale te fruēti
Erit Deus solatium!
Si tale diligenti
Promittitur palatium.

Quam pulchra quæ creasti
Quam pulchra tentoria!
Quam chāra sunt quæ parasti,
Quam chara diversoria.

Ut arcuata sursum
Stat fornicis rotunditas!
Ut ordinata cursum
Cæli tenet jucunditas.

Ut præsto te stat ante
Sol inter astra maximus:
Ut luna te vocante,
Stellæque dicunt adsumus.

Ut sol suis renatus
Sese coronat ignibus.
Ut syderum senatus
Solis nitent insignibus.

Quan-

Ná tobie ośiádłemu,
 Iákiz Ray Boże zbuduia?
 Ieśli tuć fluzacemu
 Pálác ták śliczny gotuia!

Iákeś piękne zbudował,
 W tym światá polu namioty!
 Iákeś miłe zgotował,
 Wgornych pálácach piefzezoty!

Iák ono obłaczyła,
 Stoi sklepienia okragłość!
 Iák tá gwiazdowzorzyła,
 Bięga porzadnie rościągłość!

Iák w twym usfugowaniu,
 Słońce ochotne widziemy!
 Księżyc ná zawołaniu!
 I gwiazdy mowia, idziemy!

Iák Słońce co dzień rodne,
 Sweui się zdobi kleynoty!
 Iáko gwiazdy pogodne,
 Słońcá się szczyca przymioty.

Widzac

140 RYTHMVS XV.

Qvando videntur astra,
Clamo stupore percitus,
Quam gratiosa castra!
Quam pulcher est exercitus.

Prior emicat capillis
Aurora discoloribus,
Dans mille, mille stillis,
Primam salutem floribus.

Pulcher deinde visu,
Flammisque sol vitalibus
Micat, aureoque risu
Facit diem mortalibus.

Noctis sequuntur horæ:
Et luna cæli finibus
Pallente prodit ore,
Argentibusque crinibus.

Rursum cadente nocte,
Sunt absque lassitudine
Dies redire doctæ,
Pulchra vicissitudine.

O Bella

R Y
W Idz
Mu
Iák
Iáko to
Napierw
Zorza z
Ktora t
Zdrow
Ozywiáia
Piękne
Lsnia fig
Dolne o
Toż zás i
Toż Ks
Twarza
Isrzebr
Znowu gd
Dzién
Zaraz na
Piękney

XV. RYTHM XV. 141

ra,
itus,
a!
exercitus

WIdząc gwiazd pełne wozy,
Muszę za wołać zdumiąły:
Iako to wdzięczne obozy!
Iako to poczet wspaniały!

lis,
bus

Napierwsza się włosami,
Zorzą złotem polyska:
Ktora tysięcy kroplami
Zdrowie na kwiaty wytryska.

bus

Ożywiające potym,
Pięknego Słońca promienie,
Lśnią się, gdy śmiech złotym,
Dolne oświeca stworzenie.

s.

Toż zaś i gwiazdy iada;
Toż Księżyc z ziemney watory,
Twarza wychodzi blada,
I srebrystemi kędziory.

e

Znowu gdy noc zapadnie;
Dzień prożen w biegu nagany.
Zaraz nastąpi snądnie,
Piękney porządki przemiany.

Bella

O Słoń-

O Bella luna! bellus
Sol! bella cæli lumina
Quam bellus hic libellus
Sunt syderum volumina?

Cælum instar est papyri,
Cujus reduplicatio,
Multiplicesque gyri,
Sunt apta complicatio.

Duo sunt poli statuti
Utrisque pro compagine:
Super polos voluti
Nox & dies sunt paginae.

Sunt luna, sol, planetae,
Tot litterae majusculæ
Sed astra, sed cometae,
Sunt litterae minusculæ.

Legit ultimus popellus
Has litteras per lumina,
Bellus Dei libellus
Sunt syderum volumina.

Dei

O Słońce! o gwiazdeczki!
 O piękne Niebios forboty!
 Toć to kształtne książeczki,
 Te gwiazd i planet obroty!

Niebo iak papier iaki
 Ktorego w poly skrzywienie,
 I obraz wieloraki,
 Jest ładne w kupę złożenie.

Grzbiet z obu stron dla mocy,
 Dwiemá rogami jest z warty:
 Na których dni i nocy,
 Kołem wartośćne są karty.

Słońce, Księżyc, planety
 Masz to litery rosleyfze:
 A gwiazdy i komety,
 Są charaktery kęs mnieyfsze.

Te człowiek na daleczka
 Czyta po iskrach rámoty:
 Kształtná Bogá książeczka,
 Są mu te Niebios obroty.

Dei manus perennis
 Ductando cæli lumina,
 Conscribit ista pennis
 Currentibus, volumina.

Diebus exprimendis,
 Delineandis mensibus;
 Uti solet stupendis
 Duobus amanuensibus.

Viden agili volatu
 Ut luna circumvolvitur,
 Celerique sol rotatu,
 Per ætherem convolvitur.

Calamus uterque scribæ
 Scribentis est velociter:
 Clamantis jure scribe, &
 Manum moventis ocyter,

Quod si Dei ministri
 Sunt, cæli ista lumina;
 Magni liber magistri
 Sunt orbium volumina:

Ręká Bozkiey potęgi ;
 Włoczac ziotokost Niebieski,
 Kurfywa te to Księgi,
 Pisze od deski do deski.

Ná dniow wyobrażenie,
 Ná óbrys biegow Mieściecznych;
 Bieglých ná podziwienie,
 Má d w u Pisarzow odręcznych.

Widżisz, iák żártkim lotem
 Księżyc do koła hárcuie ?
 Iáko chybkim obrotem,
 Słońce po Niebie wędruie ?

Piorá to widżisz dwoie,
 Pisárzá w piśmie prędkiego;
 Co woła, nu oboie,
 I w rak ruchaniu chyżego,

One gdyż bez mittęgi,
 Bogu służace baczemy ;
 Wielkiego Mistrzá Księgi
 Te Trony Niebios náz wiemy.

Ce-

WOL

G

Ten

146 RYTHMVS XVIII.

Celebrium Scholarum
Est mundus universitas
In qua omnium bonarum
Est artium diversitas.

Sunt astra claritate
Quam nata sunt emittere
In ea Universitate
Humaniores literæ.

Discursus universus,
Est proprius Poematis
Sunt nox diesq; versus
Lux instar est emblematis.

Versus ii minorum,
Constant choreis ignium
Stropha versibus duorum
Præ cæteris insignium.

Quibus non stupendis odis,
Qua siderum melodia,
Amor Pòeta prodis
Quæ sit DEI profodia.

Non

R
T
En s
Aká
W kt
Iest nap
Gwiazd
Ktor
W tey
Do Gr
Dyszkur
Sa Poe
Noc i d
Swiatk
Te wier
Złoz
Dwa w
Rytm
O iákoż
Wktor
Rym
Bołka

TEn świat jest Szkoł chwale-
Akademia nieiaka: bnych,
W ktorey wſzytkich potrze-
Jeſt nauk różność wſzelaka.

Gwiazdy względem ſwiatłoſci,
Ktora wydać wkrąg bieżą;
W tey nauk powszechnoſci
Do Gramatyki należą.

Dyſkursy uſtawiczne
Są Poetyce właſciwe;
Noc i dzień wiersze ſliczne,
Światłoſć emblema prawdziwe,

Te wiersze z kęs podleyſzych,
Złożone ſwiąteſ bywaia
Dwa wierszow pozornieyſzych
Rytm ieden znaczny ſkładaią.

O iakoż w tey ſkładnoſci,
W ktora Niebioſa przyprawiaſz
Rymotworko miłoſci,
Boſka w nich ſztukę wyſtawiaſz!

Non est opus Studenti
Habere commentaria,
Per se patent legenti
Descripta luminaria.

Quodsi Venus laboret
Lunaque sit defectio,
Lunamve decoloret,
Telluris interjectio.

Licet iste literalis,
Sensus sit obscuratio
Fit prompta marginalis
A sole declaratio.

Curæ videntur unæ
Et una solis munia
Lumen creare Lunæ
Ad usque Plenilunia.

En quo Deus nitore
Quantaque claritudine,
Quo me docet calore
Lucisque promptitudine?

DEUS

W Rzeczách gornych uczniowi,
 Zadnych wykładów nie trzeba
 Iáwne czytelnikowi,
 Swiátlá piśané w śrzod Niebá.

Więc kiedy pospolicie,
 Wenus i Księżyc zmutuie ;
 A Księżyc miánowiecie
 W ciéniu ná ziemnym zblákuie !

Choćiaż to tám zácmienie
 Wsienie więc bywa widocznym ;
 Wnet iednak obiáśnienie
 Da słońce w textcie pobocznym.

Ta się zda Słońce morzyć,
 Ta sama praca zálecáć ;
 Swiátló w Księżycu tworzyć,
 Iáż go w pełni óswiecáć.

Oto z iáką fzczerościá
 Iák mié Bog uczy rozdzielnie !
 Z iák wielką gorácościá
 Iásnie ! ochotnie ! rzetelnie !

150 RYTHMVS XX.

DEus docet figurās,
Præcepta per communia
Per luminis lituras
Dum format interlunia.

Curvæ micante Lunæ,
A sole fit Parenthesis
Implentur hæ Lacunæ
Hæc est figura Epenthesis.

Sol ipsemet fit hujus
Amator elegantia
Notanda luna cujus
A sole fit distantia.

Quando sua statura
Sub sole luna ponitur
Ecclypseos figura
Tunc à Deo componitur.

Solisque dum docetur,
Lunæque conjugatio
Utriusque si notetur,
Fit nota declinatio.

Cælum

XX.
unia
unia.
e
thefis
f
itum
Człum

R Y T H M XX. 151

BOg uczy kształtney mowy
Przez pospolite Reguły : (wy
Gdy przez czcze światła ro-
Czyni z Księżycą krzywuy.

Rogiemli Księżyc będzie ;
Słońce tę przerwę sprawuie :
Zyskali co po szkodzie ;
To się przydatkiem miąnuie.

Isamo nawet Słońce :
Tę sobie sztukę snadź stodzi :
Tylko patrz, w ktore konce
Księżyc od Słońcá odchodzi.

Isak po ostatniey kwádrze ,
Księżyc pod Słońce podeydzie ;
Lubo ten z tym nie zádrze,
Nam ná zácmienu nie zeydzie.

Gdy się nam uczyć dáia ,
Ziáczenia z sobá tych dwoygá,
Zarázem náuczáia.
Stronienia wzáiem oboygá !

152 RYTHMVS XXI.

Cælum liber videtur
Rerum Dei venalium,
Sed si stylus notetur,
Volumen est annalium.

In hoc leguntur horæ
Ex artis elegantia.
Scriptæ pari tenore,
Æquabili distantia.

Hic lineæ dierum
Et periodi mensium,
Capitaque summa rerum
Annale componentium.

Horis, diebus, annis,
Volumen hoc componitur:
Primamque, sol, quotannis
Ad lineam reponitur.

Quam jugis est amoris
In nos Dei dilectio:
Annis, diebus, horis,
Fit pulchra nobis lectio.

RYTHM XXI. 153

Nlebo Księżde podobne,
Towarów Bogá przedáynych:
Lecz jest piśmo osobne,
Dzieiow do roku z wyczáynych.

W tey Księżde są wytwornie,
W wszystkie godziny pisane;
Iednym trybem pozornie,
W rowni od siebie stáwiáne.

Tu dni idą wierszami
Mieśiáce wierszow gromáda:
Kwártaly rozdziałami,
Ktore się w Dzieiow Tom kładą.

Z godzin, ze dniow, i z Rokow
Ten się tych Dzieiow Tom rodzi:
A do pier wszyc zatokow
Słońce się raz wrok przechodzi.

Iákaz tu (czym zły Prorok?)
Bośka k nam miłość wryta!
Co kwádrans, co dzień, co rok,
Piękna łacinę nam czyta.

G s

Gdy

154 RYTHMVS XXII.

Solare quando lumen
Cursu per annum volvitur
Annalium volumen
Quatuor tomis absolvitur.

Nova singulis Tomorum
Est temporis nativitas :
Et temporum novorum
Diversa tempestivitas ;

Alio colore picta
Veris novelli emblemata ,
Alio calore ficta
Æstiva sunt pœmata .

Autumnitatis auris
Sunt scripta collectanea :
Brumalibusque Cauris
Hiberna miscellanea .

Quatuor inde sectiones
Sunt temporis mutabilis ,
Variæque lectiones
Authoris admirabilis .

Si

R
D
G
Sic
Ks
We.c
W kâz
Czas
W ty
Roz
Inâczey
Wiofin
Inâcz
Ciepi
W Tom
Rzed
W T
Rozn
Ztadci
Czâfu
Ilekt
Dokt

XII.

R Y T H M XXII. 155

GDy koł po Niebie tocznych,
Słońce rok cały popiera,
Księgá się Dzieiow rocznych,
We czterech tomách záwiera.

W káždym z osobná Tomie
Czas bywa có raz mieszány :
W tych czasách są widomie,
Różne powietrza odmiány.

Ináczey málowáne,
Wiosny młodziuchney kleynoty:
Ináczey wypisáne
Ciepłego Látá roboty.

W Tomie Ieśieni rodney
Rzeczy pisáne zbierálne :
W Tomie Zimy nieplodney,
Rozmáitości mieszkalne.

Ztadci działý czworákíe,
Czásu ná zmienność prędkiego :
I Lekcye wszelákíe,
Doktorá náder dziwnego.

Si

156 RYTHMVS XXIII.

Si quando Sol cucurrit.
Per temporum discordium
Concordiam, recurrit
Par semper anni exordium :

Hoc syderum volumen
Est Musica concordia,
Qua lux Deique numen
Invadit in praecordia.

Hyems, modis profundum
Voraginosus insonat :
Autumnus, is rotundum
Attemperatis intonat :

Aestas canit praetantum
Celerrimis accentibus :
Ver occinit subaltum
Pulcherrimis concentibus :

Quae fit, fit illa mundo
In infimo discordia :
In organo rotundo
Caeli sonat concordia.

Hæc

R Y
Esliz,
Zgodn
Teyze
Rokū
Tedy t
Sa to
Przez
Do me
Zimá glo
Zniza
A Iesie
Przyśp
Lato noc
Z przed
Wiofina
Altu de
Rozność
Nadoła
Lecz O
Iednako

XIII.

R Y T H M XXIII. 157

IEsłisz, choć Słońce cząsy,
Zgodnie niezgodne przechodzi,
Teyże się ząwższe kraśy,
Roku poczatek nągodzi;

Tedyć te Niebios Księgi
Są to Muzyczne Kántyczki;
Przez ktorych solfue pręgi
Do mey Bog wchodzi Dufzyczki.

Zimá głosem básowym,
Zniża swoy tręmuł głębokó:
A Ieśień tenorowym,
Przyśpiewa miernie wysoko.

Láto noći dyfzkántem,
Z prędkiemí w głóśie trelámi
Wiosná wdźięcznym wágantem
Altu donóśi z gorgámi.

Rozność ktora iest głosow,
Ná dolnym światá brzmi Chorze,
Lecz Orgány Niebiosow,
Iednáko gráią ná gorze.

To

Hæc

158 RYTHMVS XXIV.

HÆc æthra tam serena,
Tantæque pulchritudinis,
Est arcuata scena,
Et instar est testudinis.

Septemque sunt planetæ,
Septem fides spectabiles,
Amoris hinc Pòetæ
Fiunt toni mirabiles.

Sol: chorda principalis,
Flammis micat præconibus ::
Est luna chorda qualis:
Est prominutionibus.

Hæc dum fides ciuntur
Amoris in testudine ::
Laudes Dei canuntur
Mirâ suavitudine ;

Amor chori magister
Chordas videtur icere ,
Et ut Dei minister
Hanc cantilenam dicere..

Ho.

RY

TON
Itak
Iest p
Wznák

Siedm Pl
Naroz
Na ty
Dziw

Stońce te
Ktorey
Kieżyc
Iakie d

Kiedy te
Na Lu
Ch wa
Niebe

Miłosć Ch
Zda sie
A iako
Te lud

TO Niebo tak wesoło,
I tak uciesznie świecać;
Jest pochodziſte koło,
Wznák-nák kształt Lutni wiſzace.

Siedm Plánet, siedm ſtróznácznych,
Ná rózne noty i tony:
Ná tych ſtronách tuſácznych,
Dziwne gra Miłość Kánzony.

Słońce ieſt ſtroná przednia,
Ktorey promienie dźwięk dáia:
Kſiężyc ſtroná poſlednia,
Iákie dla uymy bywáia.

Kiedy te ſtrony brzęcza,
Ná Lutni złotey Miłości; (cza
Chwały w nich Bożkie dźwię-
Nie bez przedziwney ſłodkości

Miłość Choru Miſtrzyni,
Zda ſię ná ſtronách wyrzynáć;
A iáko goſpodyni,
Tę ludziom pieſnkę záczynáć.

O któż

160 RYTHMVS XXV.

O Quis dabit mihi alas,
Sicut columbæ panfles?
Quis mi, quis esse scalas
Hic trans olympum scanfles?

In cor DEI volabo
In pectus inscrutabile:
Et involans amabo
Bonum, quod est amabile.

Quid Anime mi? quid alis?
Quid indiges talaribus?
Amor est viæ sodalis,
Curisque singularibus.

Habet Amor ipse plumas
Quibus volare dicitur:
Audacter inde sumas,
His nullus interdicitur.

Quod si negantur alæ,
Jam sustuli calcaneum:
Volo sint ut astra scalæ,
Mundusque suppedaneum.

Ani-

RYT

O Kto
Skrz
Kto
Ztad az

Lecialbym
Serca B
Tamby
Mitow

Co skrzy
Co potr
Mitose
Itowar

Ma Mitow
Ktoryn
Tey fig
Przed

Co iesli
Iam te
Niech
Znich

O Ktoż mi kto przyprawi,
Skrzydła gołębiom służące!
Kto mi wschody postawi,
Ztąd aż do Niebá idące!

Lećiałbym w niezmierzone,
Sercá Bożkiego wnętrzości:
Támbym Dobro zamknięte
Miłował godne miłości.

Co skrzydeł Duszo moiá,
Co potrzebuiesz pior ptászych!
Miłość spółdrożna twoiá,
I towarzyszká prac naszých.

Ma Miłość sámá pierze,
Ktorem że lata, udáją:
Tey się trzymaymy szczerze,
Przed żadnym iey pior nie táją.

Co ieśli skrzydeł bronią;
Iam té już przefzedł bárłogi:
Niech mi się gwiazdy skłonia;
Znich mam wschod, a świat pod
nogi. Du-

162 RYTHMVS XXVI.

A Nime intuere sursum :
Et intuendo rulina,
Quis dicet huncce cursum ?
Quis scribat hæc volumina ?

Si lumen, astra, cælum,
Et syderum processio
Liber est, quod ergo prælum
Aut. cujus est impressio ?

Quis author, ecqua norma ?
Aut cujus ex imagine
Est mutuata forma ?
Delineatæ paginæ ?

Tot unde stellarum
Est ordo vel perfectio ?
Tot unde litterarum
Cælestium collectio ?

Non sunt vel à seipsis,
Vel orta casu lumina :
Oportet ire ab ipsis
Ad altiora numina.

Deum

RY

D Uszy
D A my
Kto
Kto pif

Jeśli się w
Świata
Gdzie
Czyje

Kto wyn
Zkad w
W ktor
Na ten

Zkad gw
W izyk
Zkad fi
Liter N

Same się n
Ani tr
Gdzie
Tam na

Duszyczko podnieś oczy,
 A myśl niech pilno uważa:
 Kto zpiorką ten kurs tłoczy?
 Kto pismo w księgach wyraża?

Jeśli się w księgi licza, (noty;
 Świąteł, gwiazd, Niebios kley-
 Gdzież prasę papiernicza?
 Czyjey druk widziem roboty?

Kto wynależćca sztuce?
 Zkad wizerunku dostano?
 W ktorey model nauce,
 Na ten konterfet widziano?

Zkad gwiazd woysko tak frogie?
 Wszyku tak rządnym bez wady?
 Zkad się wzięły tak mnogie,
 Liter Niebieskich gromady?

Sáme się nie stworzyły,
 Ani trafiły do Niebá:
 Gdzie bytności nabyły,
 Tam nam dochodzić potrzebá.

!Bog.

164 RYTHMVS XXVII.

DEum Dei quæ natum
Docemur esse autographum
Exemplar increatum,
Prælum, typum, typographū.

Quicquid boni deorsum,
Sursumve pulchri scribitur;
Ex hoc, id omne prorsum
Autographo transcribitur.

Quæ cernitur supernè
A sole collustratio,
Est pulchra sempiternæ
Lucis reverberatio.

Quid Anime vis caducis,
In gemmulis, & floribus?
Captivus esse lucis?
Quid solis in fulgoribus?

Scis te à Deo vocari
In lumen admirabile,
Quo dulce naufragari
Et est perire optabile.

Cum

RYT

BOG z S
lest vial
On wiz
On prafa

Co do brego
Cokol w
W tym t
Z tad sa

Swiatio kt
Blak sw
Od swiat
Pieknym

Coz chce
W pered
W pozor
Wlonca

Wszak wie
Do swey p
Gdzie ton
Wtonac, w

n
graphum
m,
pographu

BOG z Syné rovníe wiecznym,
Jest własnym tych Książ pifarżé
On wizerunkiem grzecznym,
On práśa, drukiem, drukárzem.

,
ribitur;
orsum
ibitur.

Co dobrego ná dole,
Cokolwiek wzgóřé piéknego;
W tym to jest protokole,
Ztąd są przepisy wszytkiego.

hae

Swiátło ktore od Słońcá,
Błásk swoy po ziemi rozwiia;
Od swiátłości bez koncá,
Piéknym się kształtem odbiia.

bus

bus

Coż chcesz miła Duszyczko,
W perel i kwiatkow márnostki,
W pozorne blásku łyczko,
W słońcá się upleśé swiátłostki?

Wszak wiesz, iż cię Bog wzywa,
Do swey przedziwney swiátłosci¹
Gdzie tonac, srodko bywa;
W tonac, wszytkie radości!

Cum

Nie

Cum sole ne cor erra :
 Solum Deum desidera :
 Præ quo quid ista terra ?
 Quid astra, quid sunt sydera ?

Qui solis Architectum ,
 Mundique fabrum respicit ,
 Mundi profectio tectum,
 Tectique clavos despicit.

Cæli quid est patentis
 Dicamne sphaera, an sphaerula
 Deitatis est latentis
 Cortina quædam cæcula.

In eaque mille, mille,
 Et mille sparæ stellulæ
 Quædam velut favillæ,
 Deique sunt nitellulæ.

Tu discite nosse numen ,
 Tot ejus ex insignibus ;
 Deique crede lumen
 Lucete sub tot ignibus.

Deus

Nle bład
 Samego
 Ni się n
 Ni się nã M

Ten, ktorem
 Swiatã St
 I swiat, i c
 I dachu g

Coż jest Nie
 Gaska ? (ca
 Bostwa za
 Błektina iã

Nã tle teyto
 Gwiazdy
 Iako iãkie
 Przez ktor

Twoia mysl n
 Z temi zna
 A wierz, i
 Pod temi s

Nie bładź serce z Plánety,
 Sámeo Boga pozaday ;
 Ni się ná ziemskie wety,
 Ni się ná Niebo ogladay.

Ten, ktoremu w namowy,
 Swiatá Stworzyciel zásepce ;
 I swiat, i dách swiatowy
 I dáchu goździe podepce.

Což jest Niebá całego
 Gałká ? (czy má rzec gałczyná?)
 Bostwá zátaionego,
 Błékitná iákas kołtryná.

Ná tle teyto kołderki,
 Gwiazdy rozšiano šzerocce,
 Jáko iákieš iskierki,
 Przez ktore Bog się migocce.

Twoiá myšl niech się troška,
 Z temi znác Boga herbámi :
A wierz, iż swiatłóšć Boska,
 Pod temi swieci ogniami.

Bog jest

Deus est suprema sphaera,
In qua nec ulla bestia,
Nec Hydra, nec Chymæra,
Sed signa sunt cælestia.

Nec cauda Scorpionis,
Fallacis est facundiæ,
Neque caput hinc Draconis,
Est sydus iracundiæ.

Neque Taurus aut Leæna
Hic nomen astri vindicat;
Neque Cancer, aut Hyæna
In hacce sphaera splendicat.

Neque Phæbus hic rigescit
Sub Capricorni imagine;
Sol semper hic quiescit,
Et semper est in Virgine.

Nec qui per hocce cælum
Arcum tenet Centaurus est;
Arcus, pharetra, telum
Amoris hic thesaurus est.

BOg iest
Ná kto
Ani Hi
Ale Nie

Ni tu Nie
Chytrey
Ni ibá
Precz z

Ani Lewy
Mieysca
Ni Rák
Ni Wilcz

Stońce tu
Wkoż
Bo zów
Wczyft

Pego Nie
Nigdy n
Luk, i f
Sato mi

RYTM XXIX. 169

Bog jest naywyższa sfera,
Na ktorey ani żwierz iaki,
Ani Hidra z Chimera;
Ale Niebieskie są znaki.

Ni tu Niedźwiadkowego,
Chytrey marności ogona;
Ni Iba widać Smoczego, (nā.
Precz z tad gniewliwe znamio-

Ani Lew, ani Cielec,
Mieysca tu sobie nie bierze:
Ni Rákowych widelec, (rze:
Ni Wilczyc naydziez w-tey sfe-

Słońce tu nie przebywa:
W Koziorożcowey przegrodzie
Bo zawsze odpoczywa,
W czystey Pánienki gospodzie.

Tego Niebá Kozakiem,
Nigdy mieszkániec nie będzie:
Łuk, i strzálá z Sáydakiem,
Są to miłości narzędzie,

H

Blásk

170 RYTHMVS XXX.

NOlo videre cælum
Hic splendor est umbratilis
Tollatur ergo velum,
Deus sit aspectabilis.

Deus est bonum supremum,
In hoc volo quiescere:
Huc usque amando demum
Par est amantem crescere.

Amor atque promptitudo,
Virtutis i per semitas;
Divina celsitudo
Hujus viæ est extremitas.

Procul astra noctiluca,
Venusq; , Marsq; ac Juppiter
Sit luce pro caduca
Sol Christus, & Diespiter.

Radiis morer sub ipsis,
Lunæque sit distantia:
Ne fiat in me eclipsis,
Procul sit inconstantia.

Pro-

R. Y.

BŁask m
Bo iest
Uchyle
Niech B

Bog iest D
W nim
Az tam
Ma sie c

Idzże dar
Po scie
Gora B
Cel iest

Precz no
I Mars
Za wa
Chryst

Pod tym
Księżyc
Bym sie
Nic p

Błask mi Niebá mierżiony,
 Bo iest cięń światiá práwego ;
 Uchylćiesz tey zassony,
 Niech Bogá widzę sáwego.

Bog iest Dobro istotne, (cznie ;
 W nim chcę odpocząć státe-
 Aż tám serce ochotne,
 Ma się ostać koniecznie.

Idźże dárska miśóści
 Po ścieżkach cnoty torownych
 Gorá Boskiey zacności (nych.
 Cel iest tych ścieżek cudow-

Precz nocomblyśne znáki,
 I Mars, i Wenus z Iowiszem ;
 Zá wász blásk ładáiáki
 Chrystuśowym się popiszem,

Pod tym ia Słońcem stáne,
 Księżyc o podal niech będzie ;
 Bym się nie ćmił w odmianę.
 Nic po niestátku w tym rządzie.

172 RYTHMVS XXXI

Procul esto luna, cujus
Lux in dies mutabilis,
Mea luna solis hujus
Est mater admirabilis.

Præsente matre proli
Est mira lucis unio,
Est luna juncta soli,
Durante plenilunio.

Mihi sole sic in ipso
Lunæ placet consortium,
Ut nuper à me ipso
Iuraverim divortium.

Volo in astra vérti ab illis:
Cor hunc, & hanc considera,
Utriusque fac favillis
Virtutis in te sydera.

Procul astra sint maligna,
Eclipsis astra errantia,
Virtutis alma signa
Amor sit, & constantia.

Amo-

RY
PRecz
Swiat
Moy
Iest ro

Syn prz
Dziw
Ksiez
Swoi

Iam sie
Tey t
Zem n
Vczy

Chce sie
Wgw
W cno
Czy

Precz z
Wwas
Cnoty
Miko

PRecz z Księżycem ; bo z niego,
 Światłość nie idzie wárowna :
 Moy Księżyc, Słońca tego,
 Jest rodzicielką cudowna.

Syn przy mátee z fwey strony ,
 Dziwnie się w światłość bogáci:
 Księżyc z Słońcem złączony ,
 Swoiey pełności nie tráci.

Iam się tak rozmiłował
 Tey tych dwu światel ugody ;
 Zem nie dawno ślubował
 Wczynić z sobą roz wody ?

Chcę się przez ich zdarzenie , (czki
 W gwiazdę przedzierną wneto
 W cnot ich pátrzac promienie ,
 Czyń sobie Dufzo gwiazdeczki.

Precz złe Komet pokrąki : (ram
 W was gwiazdy błędne nie szpe-
 Cnoty prześwietne znaki,
 Miłość i státek obieram.

A Moris ito telum,
I ergo quo te dirigo;
Trans astra, transq; cælum,
In cor Dei quem diligo.

Tua ô sagitta pennæ
Sunt quas Amor contextuit,
Et gluten est perenne,
Has quo tibi connexuit.

Tuus, ô sagitta, mucro
Cordis figura cufus est;
Illius involucro
Amor meus conclusus est.

Dei cor ergo quære,
Illi meum cor deferas,
Ibi permanenter hære
Nil curo si me deferas.

Persiste, ne recede;
Hoc quippe sum divinior
(Mea mi sagitta crede)
Quo tu Deo vicinior.

ME.

Dzże str
Aidz d
Az za N
Az w se

Twoie o
Mifos
By nie
Kleien

Twoy g
Ná kfz
W to
Mifos

W feru
Twoy
Tám f
Niedb

Tám tám
Tym m
(Wierz
Im gje

IDźże strzało Miłości
 A idź do celu pewnego ;
 Aż za Niebios wielkości
 Aż w serce Bogá miłego.

Twoie o strzało piorká ;
 Miłość swą ręką uwiłá :
 By nie odstáła skorká
 Kleiem iá wiecznym zmocniłá.

Twoy grot moia strzałeczko
 Ná kształtes sercá wyparłá :
 W toć to, w to puzdreczko,
 Miłość się moia záwárłá.

W sercuż Boskim niech wiecznie,
Twoy grot me serce zágrzebie :
Tám się uwiąż státecznie,
 Niedbam, choć będę bez ciebie.

Tám tám utop twe groty :
Tym mię do Bogá przymykasz ;
 (Wierz mi moy bełcie złoty)
 Im głębiey w Bogu utykasz ?

MELOS
QVARTVM
ANIMI

à Scipso

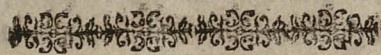
in DEVM

SALIENTIS.

Nunquid Deo potest
comparari homo ?

Job: 22.

M E L O D I A

C Z W A R T A

D V C H A

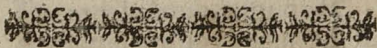
Od siebie samego

D O B O G A

wzbiiaiącego.

*Izali człowiek może być
przyrównany Bogu?*

u Ioba 22.

H s

Coż

Quæ pugna? quive motus
 Quæ mentis hæc contentio,
 Videor perire totus,
 Et abripi me sentio.

Quod paret estne tale,
 An res imaginaria?
 Nasci videntur alæ,
 Nasci mihi talaria.

Videor volans in altum,
 Ultra planetas deuehi:
 Deinde dando saltum,
 Dei sub alas euehi.

Adhæc videtur ignis
 Fibris meis potirier:
 Et miror absque lignis
 Qui possit hic nutririer.

An innovando fibras,
 Tibi Deus me præparas?
 Hoc igne corda libras,
 Et memet à me separas?

A mun-

I. RYTHM I. 179

COż jest? iakież rozruchy
Kogoż ná woynę wzywam?
Ginę ia bez potuchy,
A niewiem, gdzie się porywam.

Prawdź to co ia baczę?
Czy mną widziadła matáia?
Pierzem obraść raczę
Skrzydła się ze mnie puszczáia.

Zda mi się że do gory,
Aż nád Plánety wstępuię
A z támtąd wsparty piory
Pod skrzydła Boskie wzlatuię.

Nád to i tegom pewien
Ze ogień iakis mam w sobie:
To trefna, iak bez drowien,
W moiey się żarzy watrobie.

Snadź me czyścić wnetrznosci,
Sobie mię Boze gotuiesz;
Tym ogniem palisz kości
Wemnie mną samym brakuiesz.

A Mundo, ab hisce tricis
 Tu me Deus, Tu sevocas:
 Et, ut soles, amicis
 Ad te meum eor evocas.

Non credo quod retardet
 Me languor, aut vecordia:
 Exire jam cor ardet,
 Et gestiunt præcordia:

Nam nosco Te vocantem,
 Et me vocari gaudeo.
 Et diligo Te amantem,
 Loqui tamen non audeo.

Tua Deus altitudo,
 Virtus, & eminentia,
 Lux, splendor, amplitudo
 Me terret, & potentia.

Meique me remordet.
 Pudenda sanè exilitas:
 Mens inquinata fordet,
 Fax corpus est, & vilitas.

RYTHM II. 181

OD światá od tych plotek,
Ty mię moy Boże od wabiasz:
Iak opiekun sierotek
Sobie me serce sposabiasz.

Nie wierzę, by się brála,
Gnuśność mię iaka hámować,
Serce chce wynisć z ciała,
Duch się wydziera wędrować.

Znam cię wzywającego,
A z tad wesele ponawiam:
Miłuję przyiązniego,
Wszakże się mowić obawiam.

Twoiá Boże wysokość,
I szwarz mię strączy wspaniáła:
Swietność, chwałá, szerokość,
Moc, i potęgá nie máła.

Ia zás iákim lichotá
Znam to do siebie ze wstydem:
Cielsko mam pełne błotá,
Duch śmierdzi, gorzey niż żydę.

Loquar ego, cum cinis sim,
 Tibi Deus sanctissimo?
 Loquere Tu vicissim,
 Quid, tu, mihi vilissimo?

Quis ego, Deus, quis es Tu,
 Ut ante te balbutiam?
 Infantiumque gestu,
 Nugas meas effutiam?

Quis ego? quis, ut fruiscar
 Dei mei consortio?
 Nisi vana comminiscar,
 Sum parva terræ portio.

Est terra, gleba, limus,
 Nostrum genus natalium
 Ego inde, & inde primus
 Extractus est mortalium.

Ut terreum figillum
 Coram Deo balbutiat!
 Ut pulveris pusillum,
 Verbum vel unum mutiat.

Deus

Mow
 Ten
 A ty
 Co bed

Ktoż ia Bo
 Abym p
 A z dż
 Swe b

Komuzby
 Z kimb
 Ieslim i
 Iestem p

Ziemiá,
 Poczat
 Ztad ia
 Przode

Więc ten
 Ze śmie p
 Ma ten g
 Sio wko

MOwić z Bogiẽ troyświętym ;
 Tenli to popioł przemoze !
 A ty zemna przekłętym
 Co będziesz mówił moy Boże ?

Ktoż ia Boże, á kto ty ?
 Abym przed toba bełkotał ;
 A z dziecińskiey niemoty
 Swe bańamuctwá mámrotał.

Komużby to przychylny ?
 Z kimby był Bog rzecz máiaćy ?
 Jeślim ia w ten nie mylny,
 Jestem proch ziemie śmierdzacy

Ziemiá, bryła i gliná
 Początek rodu nášzego.
 Ztađ ia, ztađ on chudżiná,
 Przodek rodzaju ludzkiego.

Więc ten ziemie káwałek
 Ze śmie przed Bogiẽ zákrzaknać ?
 Ma ten gnoju szuffałek
 Sio wko choć iedno przebaknać ?

DEus meus, quis es Tu?
 Quis sum, tuive homuncio?
 Qui mente, voce gestu,
 Laudes tuas enuntio?

Ego massa, sive grumus
 Coagulatus semine;
 Ego ventus, aura, fumus,
 De ventre natus faminae.

Tu fundus, unde rerum
 Est omnium nativitas,
 Tu splendor unde verum
 Est lumen, & festivitas.

Ego stipès, immo truncus,
 Pondusque terræ inutile;
 Ego muscus, alga, juncus,
 Negotiumque futile.

Tu firmitas profundi,
 Telluris es constantia,
 Anima increata mundi;
 Rerum omnium substantia.

Ego

BOże moy, ktoś ty w sobie?
 A kto ia nędzny człowieczek?
 Który w mych sił chudobie
 Chwały twe głoszę iak skrzeczek

Iam czcza ziemię przywara
 I gruz z nasienia kukłaſty:
 Iestem wiatr, dym, i para,
 Z żywotam wyszedł niewiaſty.

Ty pełność dobrośliwa, (dzi,
 Zkad się wszęch rzeczy moc ro-
 Ty światłość, zkad prawdziwa,
 Z światłem wesołość pochodzi.

Iam kołek ábo pniaczek
 I ciężar ziemię dáremny:
 Mech, poſoft, situ krzaczek,
 A słowem plotká nikczemny.

Tyś grunt morzá zmocniony,
 Hoyna ziemię podporá;
 Duch światá nie stworzony,
 Istność wszęch rzeczy i stworá.

EGo roris orta manè
 Sum diffluentis bullula,
 Nux casta, vas inane,
 Caduca vitri ampullula.

Tu sol es absque mane,
 Ludens in ista bullula,
 Replens quod est inane,
 Parens in hac ampullula.

Ego spuma margaritæ,
 E roridis liquoribus;
 Ego gutta nata vite,
 Et floridis humoribus.

Tu cūdis unionem,
 E face spumæ roridæ;
 Formasque botryonem,
 Humore guttæ floridæ.

Ego cinis atque nitrum,
 Felixque terræ mucida;
 Tu fingis inde vitrum,
 Et vasa amoris lucida.

Quis

I A mdt
 Porann
 Zle ia
 I kruc

Ty's Stoñ
 W tey
 Czcz
 W tey

Iam pian
 Z fok
 Iam gr
 Z ma

A ty te p
 Z oita
 I to gr
 Z fok

Iam pápr
 Sáletrá
 Z tad t
 Robi f

IA mdłey, co się rozplynie,
 Poranna rosy kápeczká :
 Złe iádro, czcze naczynie,
 I krucha ze skła bánieczká.

Tyś Słońce, bez poránku,
 W tey igraiące kápeczce : (ku:
 Czczość pełniące w tym dzbán-
 W tey się świecące bánieczce.

Iam piány pereł wodká
 Z fokow szałáiá rośistych :
 Iam gron winnych iągodká,
 Z miąg urodzona kwiećistych:

A ty tę perłę kuiesz,
 Z ostátkow rosy pienistej :
 I to grono formujesz,
 Z foku kropelki kwiećistej.

Iam páproć ziemie sprosna,
 Sáletrá i wor popiołu :
 Ztađ twa mądrosć miłosna
 Robi szkło śliczne do stołu.

Ktom

Quis ego, Deus, quis es Tu?
 Ut audeam vel hiscere,
 Vel amoris actus æstu,
 Te velle concupiscere?

Ego nil habens egestas,
 Et ipsa sum mendicitas,
 Tu gaza, Tu potestas,
 Tu vita, Tu felicitas.

Origo Tu honorum,
 Thesaurus admirabilis,
 Radix ego malorum,
 Vorago detestabilis.

Præsentis & futuri,
 Et omnium Tu præsciis.
 Ego cordis usque duri,
 Ut vel mei sim nescius.

Tu mens, & ordo rerum,
 Et certa providentia:
 Ego poenitere serum,
 Et mentis imprudentia.

K Tom
 Abyn
 A pr
 Otwey

Iam odarty
 I szcer
 Ty skar
 Ty szca

Początek
 Ináder d
 Korzeń
 Brzydki

Przeszły
 I wszyt
 Iam tak
 O swoj

Ty duch i
 Rzeczor
 Iá pien d
 I myśli p

RYTHM VI. 189

K Tom ja? ktoś ty moy Panie,
Abym śmiał gęba i ruszyć;
A prze zbytne kochanie
O twej przyiaźni potulzyć.

Iam odarty włóczęgą
I szczerą zewszad gołotą:
Ty skarb, tyś jest potęgą,
Ty szczęście, ty duch żywota.

Początek ty dobrego,
I nader dziwna skarbnicą:
Korzeń ja i stek złego
Brzydka przepaści stolicą.

Przeszłych i przyszłych rzeczy,
I wszystkich ty masz wiadomość,
Iam tak gruby, że pieczy,
O swoję nie mam znaćomość.

Ty duch i rzad stworzenia,
Rzeczom opatrność dozorna:
Ia pień do umartwienia
I myśli płochość niestworna.

Tyś

Mare

Mare Tu Deus profundum,
 Ego maris sum stillula;
 Tu solis es rotundum;
 Ego illius scintillula.

Tu floris ipse flos es;
 Ego parum lanuginis;
 Tu roris ipse roses,
 Ego humor hesperuginis.

Ego nebulae pruina,
 Tu luminis praestantia;
 Ego casus, & ruina;
 Tu robur & constantia.

Ego circulus dolorum,
 Tu gaudii perennitas;
 Ego rota sum laborum
 Festiva Tu solennitas.

Ego murmur atque clangor,
 Tu risus & concordia;
 Ego lessus atque plangor
 Tu recreans praecordia.

Tu

RYTM VII. 191

Tys Bog morze głębokie (ki:
Iam punkcik morskiej kropel-
Ty Słońce wielkookie,
Iam Słońcá płomyk nie wielki.

Tys kwiátá bránt kwiátowy
Ia mchu czástecká wyborna:
Tyś rosy deszczyk zdrowy,
A ia wilgotność wieczorna.

Iam sřzon mglistey niźiny
A tys iest światłość wšeláka;
Ia rum i roz wáliny
Ty krzepkość záwŹe iednáka,

Iam krag bolow róźlicznych
Ty krotofilá wesełna:
Iam tret prac ustáwicznych;
Ty uroczystość Niedźielna,

Iam iest gvvvar i szemránie,
Ty śmiech i zgodá nadobna;
Ia żałobá i łkánie,
Ty serc uciéchá osobna.

Ty

192 RYTHMVS VIII.

TU lux : ego tenebræ :
Ego lutum ; tu puritas ;
Tu dux ; ego salebræ ;
Timor ego : tu securitas.

Tu dulcitus ; ego fel :
Ego rigor : tu lenitas,
Ego amaritudo : tu mel :
Ego dolor, tu amānitas.

Ego pœna, tu leyamen :
Ego febris, tu sanitas ;
Ego noxa ; tu piamen,
Ego scelus, tu sanctitas.

Ego turpe : tu decorum :
Ego probrum : tu gloria :
Ego vile : tuque honorum ;
Ego pugna, tu victoria.

Ego lucta : tu corona ;
Ego labor : tu præmium ;
Tua præmiando dona
Es finis, & proœmium,

Tu

R

TY sw
la blo
Ty w
la bo

Ty fiodyc
Tys iest
la gorz
Tys ro

la neká ;
la febrá
la winá
la grze

la sprofn
la from
la podl
la woyr

lam praca
lam bitv
Swychá
Koniec,

TY światłość ; ia ciemnicá ;
 Ia błoto, ty kwiat czystości
 Ty wodz ; ia drog tęsknicá,
 Ia boiaźń ; ty port wolności.

Ty słodycz ; iam żółć z rodu ;
 Tyś iest łaskáwość ; ia frogosc ;
 Ia gorzkość ; ty plastr miodu :
 Tyś roskofz ; bolow ia mnogość.

Ia nęka ; ty ulzenie ;
 Ia febrá ; ty zdroj zdrowości ;
 Ia winá ; ty zglądzenie :
 Ia grzech ; ty światość światości.

Ia sprosność ; ty przystoyność ;
 Ia from ; ty sława i męstwo :
 Ia podłość ; ty czci hoyność :
 Ia woyná ; tyś iest zwycięstwo ;

Iam praca ; tyś ochłodá :
 Iam bitwá ; tyś iest wygranie :
 Swychze dárow nagrodá ;
 Koniec, poczatek, tyś Pánie.

194 RYTHMVS IX.

TU gemma, tuque byffus,
Tu Numinis Divinitas;
Æternitas, abyffus,
Immenfitas, infinitas.

Ego barathrum quis sum?
Sum lerna turpitudinis;
Ego frugiperda quis sum?
Ludus viciffitudinis.

Ego vagante plumâ
Vanoque vento vanior;
Ego volante glumâ
Pulvifculisque infanior.

Ego tumente spumâ,
In prosperis inanior,
Ego rigente brumâ,
In asperis immanior.

Ego verminante rumâ
Et pure purulentior;
Ego pestilente ftrumâ,
Taboque virulentior.

Ego

Tys perła nieodmienna (ność :
 Tys dziwna Bostwa mister-
 Wieczność i głąb bezdenna,
 Nieokreszoność, niezmierność.

Ia otchłań czym wzdry iestem ?
 Iestem plugawą łozyskiem :
 Ostem, chwastem, i rdestem,
 Wszelkiey odmiany igrzyskiem.

Iam nąd puchy lecace,
 Idmę opatek marnieyszy ;
 Nąd plewy padaiace,
 Nąd lekkie profzki bystrzeyszy,

Ia nąd piące nádęta
 Przędzey się szczęściem unoszę ;
 Nąd zimę lodem spięta,
 Srodzey się w nędzy kokoszę.

Ia nąd robaczne skazy, (wodzę :
 W ropách, w zgniłościach rey
 Ia wszelakie zarazy, (przechodzę
 Párch, strup, wrzod, iad, świerz b,

EGo pura puta labes
 Sum criminum fuligine:
 Ego scabiosa tabes
 Carnis meæ prurigine.

Ego scelerum cloaca,
 Lactina sum putredinis:
 Sentina sum meraca,
 Fætoris, & gravedinis:

Ego carcinoma plenum:
 Ego merum contagium;
 Ego pestis, & venenum,
 Mortis malæ præfagium.

Ego specus, & caverna
 Immanium serpentium:
 Ego Dæmonum taberna
 Glutire me volentium.

Ego strues Averni,
 Incendii rutabulum:
 Ignisque sempiterni
 Non expiandum pabulum.

Ego

IA prawdziwa bolaczka ;
 Ia szczery kopec z sádzami ;
 Ia przemierzła swierzbiaczka ,
 Z brzydkiemí ciála krostami.

Iam iest rynsztok wychodu ,
 Iamá grzechowey zgniłości :
 Stek nieznośnego smrodu
 Piżmo cuchnacey wonności.

Iam káncer i ran blizná ,
 Iam zaráźliwa choroba
 Iádowita truęczná ,
 Znáczna ná zła śmierć osoba.

Iam iáskinia stráfzliwa ,
 Wężow okrutnie swiszczących ;
 Iam gospodá włáściwa, (cych.
 Biesow mnie poźrzec pragna-

Iam stos Piekła czarnego ,
 Kopyśc w požogách zabáwna ;
 Ognia wiekuiśtego ,
 Stráwa ná wieki niestráwna.

EGo nubium sequela,
 Turboque sum volubilis,
 Araneiue tela,
 Caroque dissolubilis.

Ego natus ad feretrum,
 Nunc vivo cum mortalibus,
 Futurus inde tetrum
 Spectaculum sodalibus.

Ego flatus & pruina,
 Quæ sole primo solvitur:
 Ego vermium sagina,
 Quæ linteo convolvitur.

Ego vilis ipse vermis;
 Terræque rejectaneum,
 Ego impotens, inermis,
 Mortisque suppedaneum.

Ego clausa carnis utre
 Sum verminosa foeditas,
 Corpusculumque putre,
 Lumbriculis hæreditas.

Ego

R Y T H M X I. 199

I Am chmur gęstych gromadą,
 I wicher bystry w kręceniu:
 Sieć pięczonego stada,
 Ciało podległe skazaniu.

I am się dla mar urodził:
 Jestem dziś z ludźmi żyjącym;
 Będę się w krotce godził,
 Na widok brzydki patrzącym.

I am wiatr, i szron subtelny,
 Który się rano rozplywa:
 Gądu bankiet weselny,
 Co go wał chusty okrywa.

I am robak niedołączny,
 I am lichy ziemię odrzutek:
 Nie duży, bezoręczny,
 Śmierci podnożek, i smutek.

I am w wor ciała zamknięta,
 Robaczywość zgnilizna:
 Cieliska brzydkość mierzłona,
 Glistom, pędrakom, puścizna.

EGo res habenda nauci,
 Quam sperno, cui renuntio:
 Res æstimanda pauci,
 Non asse, non teruncio.

Ego jacente fæno,
 Et vilior sum stramine,
 Obscæriorque cæno,
 Abjectior putamine.

Ego umbra veritatis,
 Non vera res, sed recula:
 Ego aura vanitatis,
 Non vita, sed nubecula.

Ego musca, blatta, grillus,
 Et si quid est exilius,
 Pilus, pilique villus,
 Villoque si quid vilius.

Summâ, nihil, minusque,
 Nam cum Dei sint omnia,
 Transformo memet usque in-
 Larvas, chimæras, somnia.

Deus

IA nie stoję wiárdunku
 Ito żem nie wart, pokażę :
 Iam rzecz tania w szącunku ;
 Za ieden pieniądz nie ważę.

Iam nád kofzone síano,
 Nád wiehec słomy podlełyzy :
 Błotá wemnie w koláno,
 Łupinym nie iest celnieyszy.

Iá cień prawdy wšczerości, (czkã:
 Nie rzecz iak ma bydź, lecz rze-
 Dmuch żnikomey próżności ;
 Nie żywot, lecz mgły kápeczkã.

Iam stonog, mol, świerz, muchã,
 I iesli rzecz iest szczupleysza :
 Włos, ábo sierc kozuchã.
 I rzecz nád włosy márníysza.

Słowem, nic, i mniey iestem :
 Bo ácz ma bytność stworzenie
 Sam się z wielkim szelestem,
 W łár wy przemieniã, i w cienie.

I s

Boże

DEUS æviterne quis sum ?
 An umbra ficta somnio
 Si sum : quis ergo ? quis sum ?
 Sed sumne vere ? an somnio ?

Sum. sum, sed à teipso
 Totus Dei, sum per Deum:
 Nil profus à meipso,
 Mei ipsius nil est meum.

Nihil, nec umbra verè :
 Umbræ nec umbra parva sum,
 Nec umbra sum Chimæræ :
 Sed hujus umbræ larva sum.

Nam me sui figura
 Si privet author omnium,
 De me nec umbra pura,
 Sed restet umbræ somnium.

Hæc somnii medulla
 Prematur hic silentio :
 Mei proinde nulla
 Fiat deinceps mentio.

Sed

R Y T H M XIII. 203

BOże moy, ktom iest proszę ?
Czym cię śniacy się pocześnie?
leślim iest, czym się noszę? (śnie?)
Lecz iestżę wprawdzie, czy we

Iestem iest, lecz od ciebie
I przez cię Boże samego :
Nicem nie iest sam z siebie,
Nic w sobie nie znam swoiego.

Ni ia cięń iáki spory ,
Ni cieniá, lub cięń lub mára,
Ni cięń iákiey potwory ,
Lecz tego cieniá mázkará.

Bogdyby Bog łáskáwy,
Swego mię ksztańtu pozbáwił ;
Ze mnie, ani cięń práwy ,
Lecz by fen cieniá zósta wił.

Ten fen spiku tákiego
Niech tu w milczeniu zásiędzie
Przetoż imienia mego,
Niech áni wzmiánki nie będzie.

Sed Tu Deus, quis es Tu?
 In cuius uno numine,
 Fæcunditatis æstu
 Est lumen ortum lumine.

Tu, qui perennis ignis
 Nec flas, nec ardes irritum;
 Tu, qui loquendo gignis,
 Vivisque agendo Spiritum.

Utinam videndo nossem,
 Quam pulchra sis Divinitas,
 Et nuntiare possem,
 Quam sis stupenda Trinitas.

Quæ sit Dei propago,
 Essentiaque impendium,
 Quæ Patris est Imago:
 Quod spiritus incendium.

Ideo peto, quis es Tu?
 Et est amantis quæstio,
 Deus meus. quis es Tu?
 Quem sic amare gestio.

Quis

XIV.

RYTM XIV. 205

Lecz ty, ktoś ty moy Boże ?
W ktorego iedney istności :
Niepłodne bydź nie może
Swiatło zrodzone z swiatłości.

Tyś ogień nie gasiący,
A skier nie próżno poduszczasz:
Tyś iest słowem rodzący
Zyiesz gdy Duchá wypuszczasz.

O bym ia tę łacińę,
O Bostwie w Troycy zrozumiał!
Na twej chwały nowinę,
Swiatby się zdziwił, i zdumiał.

O bym Oycá płodnego,
I udzielanie Istności ;
Bym Syná Oycowskię!
Bym poznał Duchá Miłości !

Przetoż cię, coś zącz, pytam ;
A żnay miłosne pytanie:
Niechże, ktoś iest, wyczytam ;
W kim mań tak wielkie kochanie.

Ktoś

Quis

Quis Tu Deus Deorum?
 Quibus loquar te floribus?
 Amor, immò flos amorum,
 Compactus ex amoribus.

Oris Tui labella
 Sunt lilium de lilio:
 Sunt bina, non gemella;
 Unum Pater cum filio.

Hi quando collabellant
 Spirant amoris flosculum.
 Amando cum duellant,
 Amoris exstat osculum:

Seritur perenne bellum
 Inter Dei suspiria:
 Amor ipsius est duellum,
 Æterna sunt conspiria

Hæc est Dei * caligo?
 Hæc Patris est tæcunditas
 Hæc filii est origo:
 Hæc Spiritus jucunditas.

Quis

* Licentia Dimetri

R
 K Tos
 Iak
 Wfa
 Wfzy

Twych u
 Sa to l
 Niedw
 Syn z C

Cigdy z
 Tchna
 Gdy się
 Wspot

Wieczna
 Te w b
 Samá tu
 A te w p

Toc iest B
 Tá plod
 Toc iest
 Tá siod

K Toś ty Boże nad Bogi? (ny?
 Iak od nas masz bydź fawio-
 Wszec miłości kwiát drogi,
 Wszytek z kochania złożony.

Twych ust wárgi złócište,
 Są to lilie z liliey,
 Nie dwie, ale dwoište;
 Syn z Oycem iedney uniey.

Ci gdy z sobą spółkuia,
 Tchną z siebie kwiatek miłości:
 Gdy się wzaiem miłuią,
 Współ się całuią w iedności.

Wieczna się bawia woyna,
 Te w Bogu tchnienia społeczne:
 Sámá tu Miłość zbroyna,
 A te w półtchnienia są wieczne.

Toc iest Bóstwá zácmmienie;
 Tá płodność Oycá wiecznego:
 Toc iest Syná rodzenie:
 Tá słodkość Duchá Świętego.

Quis ergo Tu? quis es Tu?
 Intra facram caliginem,
 Tibi ipse mentis æstu
 Qui duplicas originem?

Tu sol es à Te ipso,
 Nos inde lucem traximus:
 Sol solus, in seipso
 Ter unus, & ter maximus.

Ter unus, immò Ternus
 Seu, Tres in uno numine:
 Nam vivis æviternus,
 Calore, luce, lumine.

Ter magnus absque mole,
 Non absque plenitudine:
 Nec solus absque prole,
 Sed absque solitudine.

Cum Patre facta proles;
 Amoris est origine:
 Tres estis ergo Soles,
 In unica caligine.

Quis

R Y T H M X V I. 209

KTożes Boże tym względę? (niu
Ktory w twym święt: zácmie-
Sam sobie Duchá pędem,
Dwoisz początek w rodzeniu?

Tyś Słońce w fwey ozdobie ;
Z ktorego światło iest wszelkie ;
Słońce szczegulne w sobie,
Słońce troyiedno, troy wielkie.

Troyiednoś bá troiste
Abo trzy w iedney istności ;
Bo żyiesz wiekuiście ,
W ogniu, w gotacu, w światłości.

Troy wielkieś bez ogromu ;
Ale w fwey pełni przytulne ;
Nie bez potomká w domu ;
Ale bez puftek szczegulne.

Oćiec, i Syn obie (niu :
Nie są niepłodni w twym technie-
Toście są Słońcá troie ;
W iednymże Bostwa záczieniu.

Kto-

Quis

210 RYTHMVS XVII.

Quis porro Tu? quis es Tu?
Ubi manes quid actitas?
Quo more quove gestu,
Quæ sunt agenda factitas?

Agis, nec occuparis,
Nullo regis negotio:
Satagendo feriaris?
Nullo quiescis otio.

Fers cuncta, nec gravaris,
Pondus facis, nec ponderas,
Et quando ponderaris,
Tu ponderi præponderas.

Radiando non videris,
Obscuritate nobilis.
Movendo non moveris,
Mundum moves immobilis.

Vestiris absque amictu,
Es dives absque censibus,
Et vivis absque victu,
Sentis, sed absque sensibus.

Tu

R
K Toż
Gdz
Iakim k
Czyny

Robiz,
W rza
Bez tr
Bez p

Dźwiga
A wag
Przyy
Wize

Swiecao
A w f
Ruch
Sā fie

Odżian
Iestel
Zyief
Czue

KTożes ieszcze tym torem ?
 Gdzie mieszkałs? czym się za-
 lakim kształtē i wzorē, (bawiałsz?
 Czyny różliczne wyftawiałsz ?

Robisz, á nie prácuiesz ;
 W rządách pokótem opływasz :
 Bez troski pieczołujesz ,
 Bez próżnowania spoczywasz.

Dźwigasz krom udźwignienia,
 A wagę czyniac nie ciężysz :
 Przydźwieszli do wazenia ;
 Wszelkie ciężary wyprężysz.

Swiecąc się niewidomyś,
 A w swym poćiemku iásnieciesz :
 Ruchasz, á nie ruchomyś, (iesz.
 Sã się nie chwieiac, świat chwie-

Odżianyś bez odżienia:
 Jesteś bez bogact w bogáty :
 Żyiesz bez pożywienia ;
 Czujesz bez zmyślow podniáty.

Tyś

212 RYTHMVS XVIII.

TU primus, & supremus,
A te velut primordio,
Sunt cuncta quæ videmus,
Sed tu cares exordio.

Tu femita absque calle,
Iter carens vestigio;
Tu mons es absque valle:
Turris carens fastigio.

Globus triangularis,
Centro carens rotunditas;
Triasque circularis;
Fundo carens profunditas.

Sine Venere es venustus;
Es artifex sine artibus:
Sine senio vetustus:
Perfectus absque partibus.

Es justus absque norma,
Es rectus absque regula,
Formosus absque forma,
Æternus ante sæcula.

Es

VIII.
R Y T H M XVIII. 213

IS;
mus,
Tys początkiem i końcem
Tobie się kładzie we wziętku
Co się oświeca Słońcem ;
Ale sam nie masz początku.

lle :
Tys ścieżką nie ubita ;
Drogą bez toru szeroka :
Tys gorą całkowita :
Wieża bez wierzchu wyfoka.

itas :
itas.
Tys sferą trzygraniastą
Okrag bez centrum we środku
Troycą ze wszad kolista ,
Głębia bezedną i spodku.

ibus)
Bez krasys ofobliwy :
Bez sztuk rzemieśnik doyrzwały ;
Bez stárości szedziwy ;
Bez części wszyftek i cały.

a,
na,
Bez prawas sprawiedliwy ;
Proft bez prawidła i kluby :
Bez kształtu urodziwy ;
Wieczny bez wiekow rachuby.

Es
Iesteś

ES pulcher absque naxo,
 Omni joco jucundior ;
 Omnique major ævo ;
 Omnique mundo mundior.

Vivendo non senescis ,
 Nil tempus ex te deterit ;
 Quid sit fuisse nescis,
 Tempus Tibi non præterit ;

Ex Te fit omne verum,
 Et non fit imperfectio ,
 Tu forma, tuque rerum
 Es omnium perfectio,

Es terra, non araris :
 Es unda ; non es humida ,
 Es aura ; non vagaris ,
 Es flamma, non es fumida.

Pelagus es absque portu ,
 Convallis absque montibus ;
 Lux absque solis ortu ,
 Et flumen absque fontibus,

I Esteś piękny bez wady :
 Każda uciechę osłodzisz :
 Wszech wieków trącisz szlady :
 Wszelka chędogość przechodzi sz

Siwizny nie obleczesz ; (ia :
 Bo czas w tym Państwie nie zbi-
 Nigdy, Byłem, nie rzeczysz ,
 Bo czas u ciebie nie mija.

Z siebie prawda i trwałość :
 Szwałk tu nie mieszka komora,
 Z siebie sva doskonałość (biora
 Swoy rzeczy wszystkie kształt

Ziemiąs, lecz nie oralna, (dżisz :
 Powietrześ, vviátrovv nie pę-
 Wodás ; lecz nie maczalna ;
 Ogień, lecz kopcié nie svędżisz.

Iesteś bez portu Morze :
 Rovniná bez gor leżaca :
 Svviátłość bez ránney zorze
 Rzeka bez zdroiovv plynaca.

Ie steś

216 RYTHMVS XX.

Rosa es, sed absque spinis,
Fons es, sed absque origine
Et absque fine finis:
Et absque sol vertigine.

Amor es, sed absque telo,
Vinum, sed absque flocibus
Typus, sed absque prælo:
Liber, sed absque vocibus;

Nemus, sed absque luco:
Aurum, sed sine scoriâ:
Species, sed absque fuco,
Et absque fumo gloria.

Et absque nocte cælum,
Et æquor absque fluctibus,
Et absque nube velum,
Et risus absque luctibus.

Et hortus absque dumo,
Et fructus absque cortice,
Thesaurus absque nummo,
Abyssus absque vortice.

Invol-

R

Estes r
Zdroy
Konie
Stońc

Miśoć
Wino
Druk
Pismo

Gay be
Zfoto
Vrodá
Bez d

Nieboś
Morz
Zaśtor
Smieć

Ogrod
Gwo
Skarb
Prze

I Esteś roża bez głogu: (go:
 Zdroy bez początku wszelkie-
 Koniec bez końca z rogu;
 Słońce bez biegu dziennego.

Miłość bez strzały w łuku;
 Wino bez drożdzy klarowne:
 Druk bez prasy do druku:
 Piśmo bez liter cudowne.

Gay bez gestwy krzewienia:
 Złoto nie blade zużelem:
 Wrodą bez pię krzenia:
 Bez dymu chwałą z weselem.

Nieboś, i dzień bez mroku,
 Morzà bez wiałow spokojność:
 Zażonà bez obłoku: (ność.
 Śmiechu bez płaczu przyśtoy-

Ogrod bez chwastu cudny:
 Owoc bez łupin, przypiętych:
 Skarb bez bogactw nie trudny:
 Przepàsc bez wirow zakrętych.

218 RYTHMVS XXI.

INvolvor hác abyſſo,
Obscuror isto lumine,
Dum lambo, dum pitifſo,
Submergor alto flumine.

Quid eſt Deus, requiro?
Hoc circulo mens volvitur,
Et undequaque gyro,
Et quaſtio non ſolvitur.

Peto quid eſt? nec unquam
Quid illud eſt definio:
Ut ut addo, & addo, nunquam
Definiendo finio.

Sic inquieta reſtas,
Et fixa mens, dum penſitas,
Quid eſt Dei poteſtas?
Dei quid eſt immenſitas?

Areſcis unde abundo;
Hinc ſemper opto pergere;
Voloque me profundo
Divinitatis mergere.

Deus

W Tę západam głąbiznę
 Tey mię ćmi światło iásności :
 Tey Rzeki gdy choć liznę ;
 Wswey mię pograza bytności.

Co iest Bog ; wszystko pytam ;
 Tym kołem biegam i krażę :
 Ze wszad się płotą chwytam
 Wszakże do prawdy nie zdażę.

Szperam ; Co iest ? nie sporo :
 Wtaż ia, co to Bog, nie zgądnę :
 Przydam tyle siedmioro (dnę.
 Bá w punkt ia iednak nie wpá-

Ták nie siedzisz z pokojem, (dza ;
 Ták cię Duszyczko myśl zdra-
 Gdy szperasz w Bogu swoim,
 Iáka w niem wielkość i władza!

Oschiás w poł obfitości
 Przetoc się nurzem zákropić ;
 Ia w Bostwa głąbokości ;
 Chcę się koniecznie utopić.

DEus meus quid extra
Te quæro quid considero?
In Te, tuaque dextera,
Sunt cuncta quæ desidero.

Quid quæro suavitatem,
In mundi acerbitudine?
Quid quæro dulcitatem,
In ipsa amaritudine?

An ruris opto mella?
An hortuli fragrantiam?
An Chloridis labella?
An floris elegantiam?

Tu mellis officina,
Melligo mellitudinis,
Apumque Tu rapina,
Dulcedo dulcitudinis:

Tu risus hortulorum,
Et gratia, & fœcunditas,
Et ipsa foscutorum
Chloris, Charis, Jucunditas:

Quid

Ná coż się w tey ciemnicy
 Procz ciebie Boże, oglądam ?
 W tobie i w twej prawicy ;
 Jest wszystko, czego pożądam.

Ná co szukam wdzięczności,
 W takiey przykrości światowej ?
 Ná co pryciam słodkości,
 W tey tu gorzkości takowej ?

Czy ia w miódach ? (o wstydzie)
 Czy w wirydarzach pachnących ?
 Czy się w piękne y Chlorydzie ?
 Czy w kwiatach kochã blyszcząc-
 (cych ?

Tys pászeká kosztowna :
 Tresc wszelkich plastrów obfita ;
 Pszczoł drapiez niewymowna ;
 Słodkość słodkości sówita.

Tys krafá ogrodeczkow :
 Wdzięczność, obfitość, urodá :
 Samás nawet kwiateczkow ,
 Wiosná, przyjemność, ochłodá.

Quid quæro claritatem
 Ex Cynthia, vel Cynthio?
 Quid quæro suavitatem
 In felle, sive absinthio?

Quid vina, quid saporēs?
 Quid apparatus Persiæ?
 Quid liba, quid liquores?
 Quid fercla mensæ tertix?

An lactis opto mammas?
 An sacchari tragemata?
 An solis opto flammās?
 Irisve pulchra emblemata?

Tu sol, tuumque pectus
 Est vena claritudinis,
 Tu lucis Arch tectus,
 Idæa pulchritudinis.

Tu nectaris papilla,
 Uber beatitudinis,
 Tu menta, tu cibella
 Omnis suavitudinis.

Quid

RITHM XXIII. 223

COż się w tym świetle brukam,
Księżycá, Słońcá, Plánetow !
Co smákowitych szukam
W żółci, w piołunie, bąnkietow ?

Co winá ? co bázántow ?
Co perskich opon i stroiow ?
Co pásztetow ? álkántow ?
Co drogich prągnę napoiow ?

Czy iá to cycoń iáki ?
Czy z cukru zebrzę łákotek ?
Czy z Słońcá mam przysmáki ?
I z pięknych tęczę forbotek ?

Tys Słońce, tys moy Pánie,
Strumień iáśności słońeczney ;
Tys Swiátiá zbudowánie ;
Tys kształt piękności tuteczney.

Tys miód słodko piálny (go,
Tys źródło szczęścia wieczne-
Tys Boże stoł iadálny,
Potraw i smáku wśzelkiego.

Quid Balsami liquorem
 Quæro, vel ex America?
 Ex pisce quid colorem?
 Ex verme fila serica.

Quid seris opto floccum
 Auri striatum segmine?
 Quid opto ferre coccum,
 Pro veste vel pro tegmine?

Amor, amor est amictus,
 Nec Muricum cruoribus,
 Nec acu, nec arte pictus,
 Sed propriis ardoribus.

Amor, amor est coloris
 Est purpuræ fragrantia
 Amor, amor est odoris,
 Est balsami fragrantia.

Deus amor est æternus,
 Amor Deus, pulcherrimus;
 Deus amor est serenus;
 Amor, Deus, tenerrimus.

Ná co bálsamow wonnych
 Ameryckiego ze krzaká ?
 Zryb szuká farb postronnych ?
 Klákow iedwabnych z robaká ?

Ná co prágnę bíawatow
 Złotá háftami nátkánych ?
 Ná co z drogich száriatow,
 Szat, kołder, opon, zszywánych.

Miłość, Miłość iest szata
 Nie pláwow morskich iuchámi:
 Ani wzorem bogáta, (mi.
 Lecz swych płomieniow háftá-

Miłość, Miłość w gorących
 Iest myta fábách purpurá :
 Miłość, Miłość pachnących,
 Wonna bálsamow naturá.

Bog iest wesółochłodná
 I naypięknieysza miłościá
 Bog iest záwíze pogodná,
 Nayroskoźnieysza lubościá.

PHy blandulas puellas
 Cum crine, cum murænulis
 Phy monstra, phy procellas
 Cum Cypri, cum Sirenilis.

Non me regit cupido,
 Non impudens amasia,
 Non forma, non libido,
 Non purpurata basia.

Quæronè suaviari?
 Tu suaviorum suavitas,
 Quæronè basari?
 Procul sit omnis pravitas.

Tu me, Deus satullas
 Castissimis amoribus?
 Mihi cor emedullas
 Oris tui favoribus.

Cælestibusque texis
 Ignes tuos cupediis:
 Tua saties, orexis
 Est semper absque tædiis.

Quæ

Pfy łagodne dziewczyny (tały,
Zstroymi, z warkoczmi, z pon-
Pfy sprosne Kupidyny
Máfzkar Syreńskich zápały.

Do mnie Bożek nie zbładzi,
Kochan miłostek prywatnych :
Cieleśność mna nie rzadzi,
I warg przyiemnych száfłatnych

Szukamli całowania ;
Tys w całowaniu roskofza :
Prágnełi obłápiania, (sza.
Precz z tad niepráwość wyno-

Ty mię Boże náfycaśz ,
Twoim náczyftszym kochániẽ
Ty mi ferce záchwycaśz ,
Licá twoiego sprzyjániem.

Z smákiem się dziwnym łaczy,
Kochánia twego raczenie :
Z twey się sytości łaczy,
Bez uprzykrzenia prágnienie.

Quæ regna quos Ducatus ?
 Quas comminiscor glorias ?
 Quos formo principatus ?
 Quas somnio victorias ?

Quæ fata spesve fingo ?
 Quæ gloriosa infania,
 Castella mente pingo,
 In Gallia, aut Hispania ?

An aucupor favores ?
 An multa privilegia ?
 An aulicos honores ?
 An Magnus esse in Regia.

Ubi Deus invenitur,
 Hæc est honoris Curia,
 Qui te Deus potitur,
 Non tangitur penuria.

Tu faustitatis ædes ;
 Tu gloriæ palatium,
 Potentixque sedes,
 Tu vita, Tu solatium.

Quid

IAkież ia Krolestw włości?
 Iákie czci, chwały, i Księstwá?
 Iákie zmysłam zwierzchności,
 Iákie mam we śnie zvvycięstwá?

Co za nádzieie płonne,
 Sławnym szaleństwem máluję?
 Zamki Fráńkom obronne,
 Twierdze Hiszpánom buduję?

Czy ia o łaskę stoię?
 Czy przywileiow vvyglądam?
 Wymię czci dworskich doię?
 Wielkim ná dworách bydź zdá?

Gdzie Bog náleżion by wa,
 Tám jest godności stolicá:
 Kto cię, Boże, záży wa,
 Zadna go nie tknie teskniciá.

Tyś jest szczęścia mieszkánie,
 Tyś wietna chwały gospodá:
 Wszemchności schowánie,
 Zy wot, uciechá, ochłodá.

230 RYTHMVS XXVII.

Quid gemmeas in aures?
Quid quærimus monilia?
Quid ut graventur aures,
Mundi novi conchylia?

Quid ut ardeant capilli
Lychnite, & carbunculis?
Aut pendeant lapilli,
Ex aurum carunculis.

Carbunculi, smaragdi,
Quæcunque fulget claritas,
Quæcunque possit addi;
Divina præstat caritas.

Deus est corusca gemma,
Flagrans amoris ignibus;
Adamantis ipse stemma
Fert pro suis insignibus;

Adamante figer illo,
Amor per illum cuditur.
Illo Dei sigillo,
Summum bonum concluditur.

Si

CO nausznie perłowych,
 Co my klejnotow szukamy?
 Co aż do światovv novvych,
 Dla cząccek z skorup latamy?

Ná co kárbunkułami
 Włofy upstrzone pałaią :
 Ná co się z kámyczłámi,
 Perły przy uszu wieszaią?

Zá wszystkie Kárbunkuły ,
 Zá fzmárágdowe migánie,
 Zá száfírow szkátuły ,
 Zá wszelką cenę Bog stánie.

Bog jest prześwietna perlá ,
 Wzy wym miłości płomieniu :
 Zá herb i miásto berlá,
 Nośi Dyáment w pierścieniu.

W iego ia konterfecie ,
 Chcę byđź miłością znáczony :
 Bo w tym Boskim sygnecie ,
 Skarb wšzego dobra zamkniony

Jeśli

232 RYTHMVS XXVIII.

SI fortè præ favillis,
Præ gemmeis carbonibus,
Præ Lazuli lapillis,
Delector unionibus.

In te Deus Ter-uno,
Essentiæ communio,
Dat esse Tres in uno;
Quam rarus est, hic unio.

Dos hujus unionis
Sunt Unitas, & Trinitas:
Hujusce Ternionis
Est unio, Divinitas.

Et hujus æstimatur
Ex Unitate, raritas:
Amor unio vocatur,
Et Trinitatis caritas.

Hoc ergo Ternione,
Trinæ fruens Hypostasis,
Et solvor Unione,
Et linquor & fit Extasis.

F I N I S.

I Esli snadź nád żarzyfty,
 Swietnego wąglik Rubiná ;
 Nád iásne Amatyfty,
 Luba mi pereł rodziná :

W tobie troyednym Boże,
 Spolność istoty cudowná,
 Trzech w iednym czynić może
 Iakoż to perła kosztowná !

Dżiwne są perły takiey,
 Jedność i Troycá, przzmioty ;
 W liczbie Person troiakiey,
 Jest istność Boskiey istoty.

Z tey się Bostwá jedności,
 Cená tey perły szácuie ;
 A owey troistości,
 Zwiąskiem się Miłość miántuie !

Te tedy troistościa,
 Olob spolistnych náfycon ;
 Rospływam się jednością,
 Mdleię i bywam záchwycon ;

K O N I E C.

Fecisti nos Domine ad Te, &
inquietum est cor nostrum donec
requiescat in Te.

Augustin. 1. Confes.

Stworzyłeś nas dla siebie samego Pa-
nie : przeto odpoczynku nie ma serce nasze,
poki nie odpoczniemy w Tobie.

S. Augustyn.

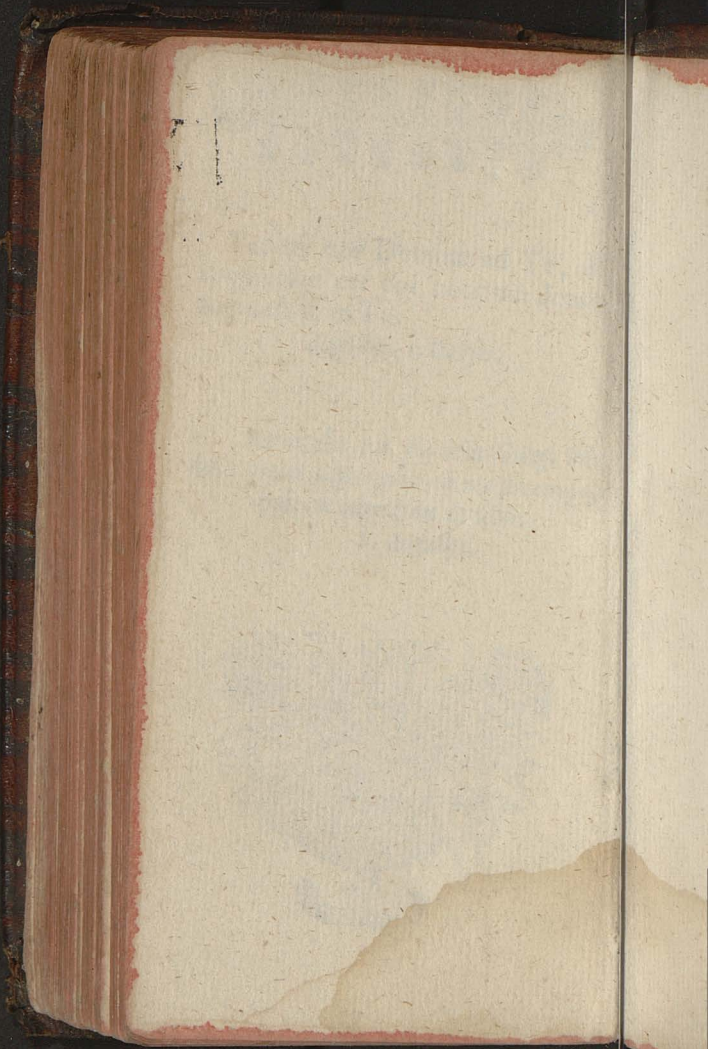

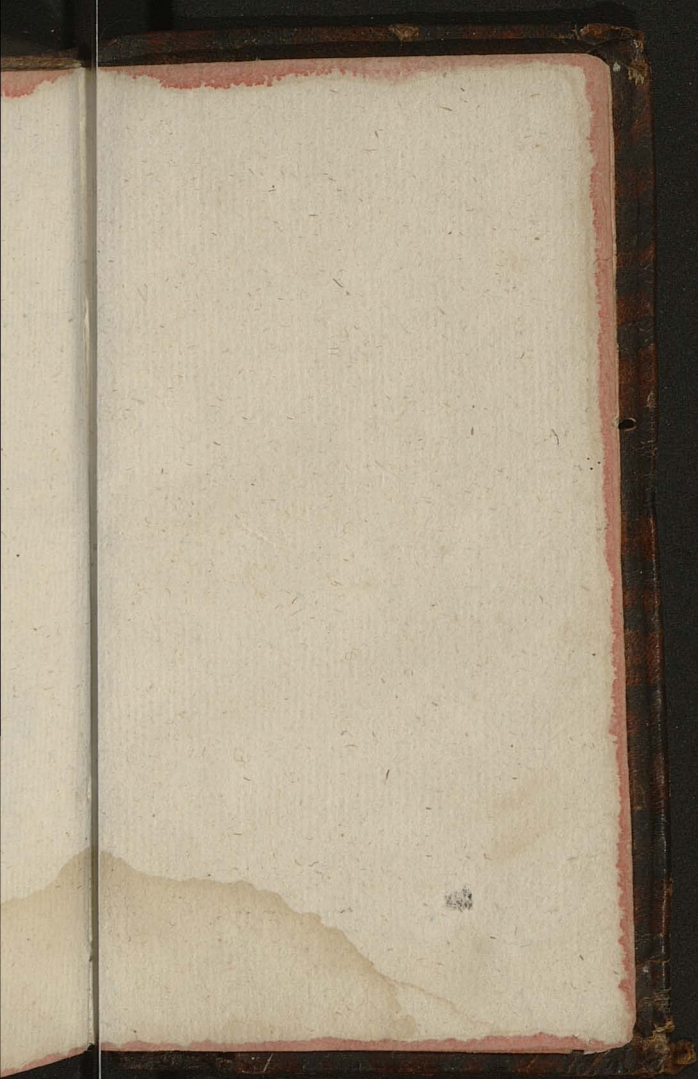

Te, &
m donec

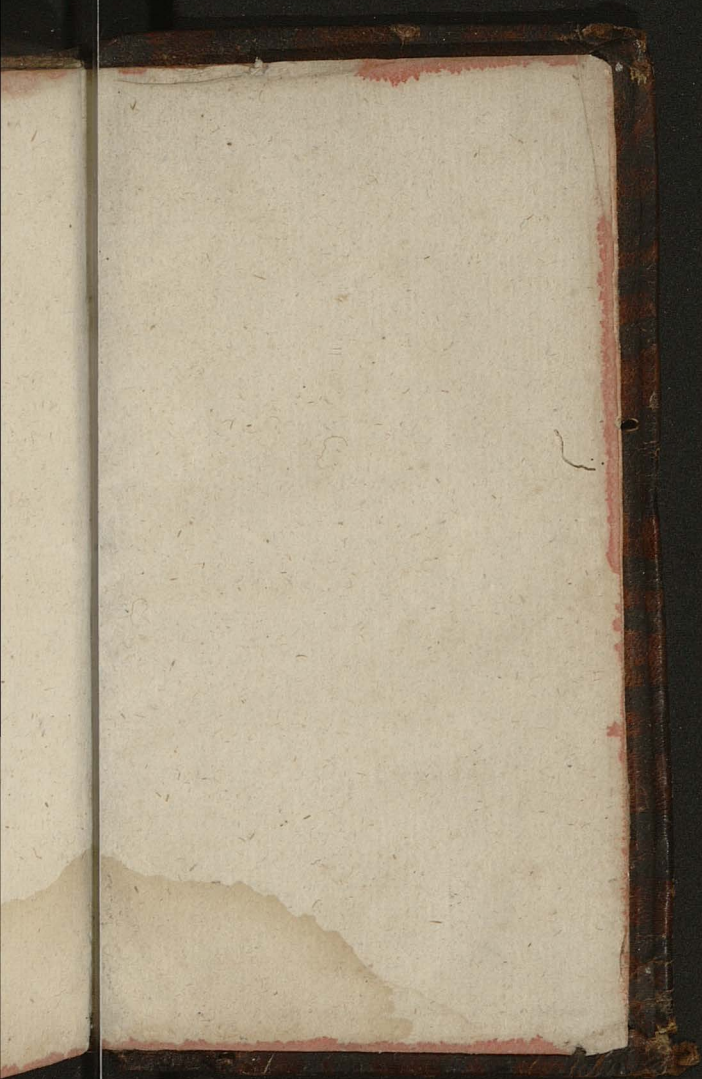
in meo Pa-
terce nate,
te.

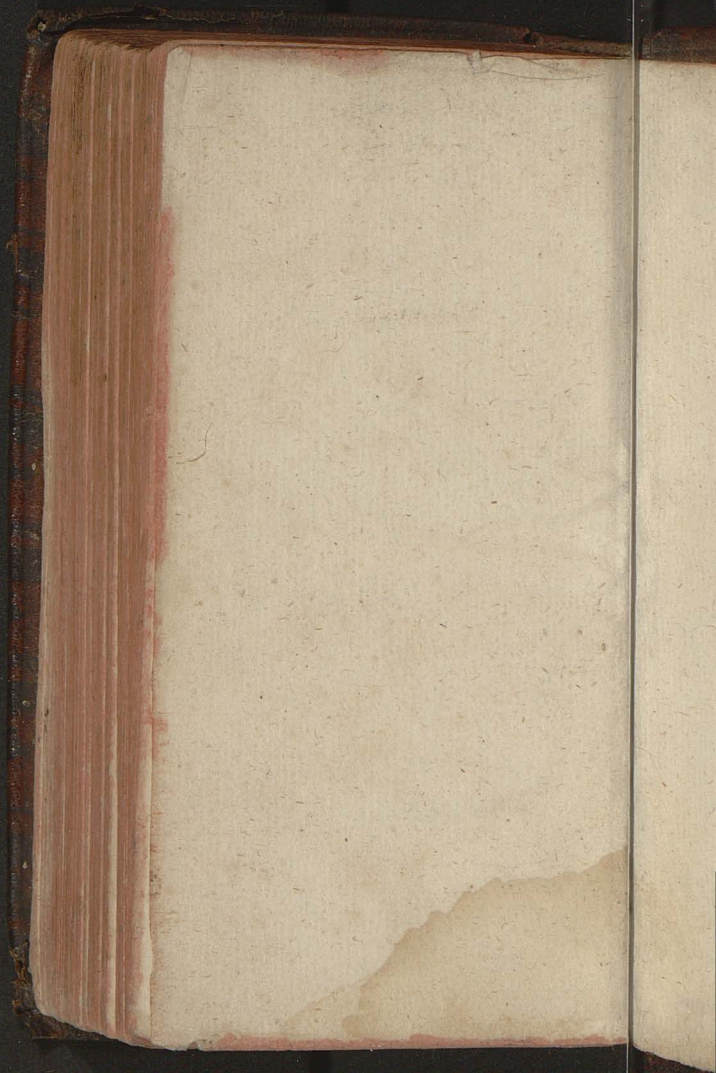

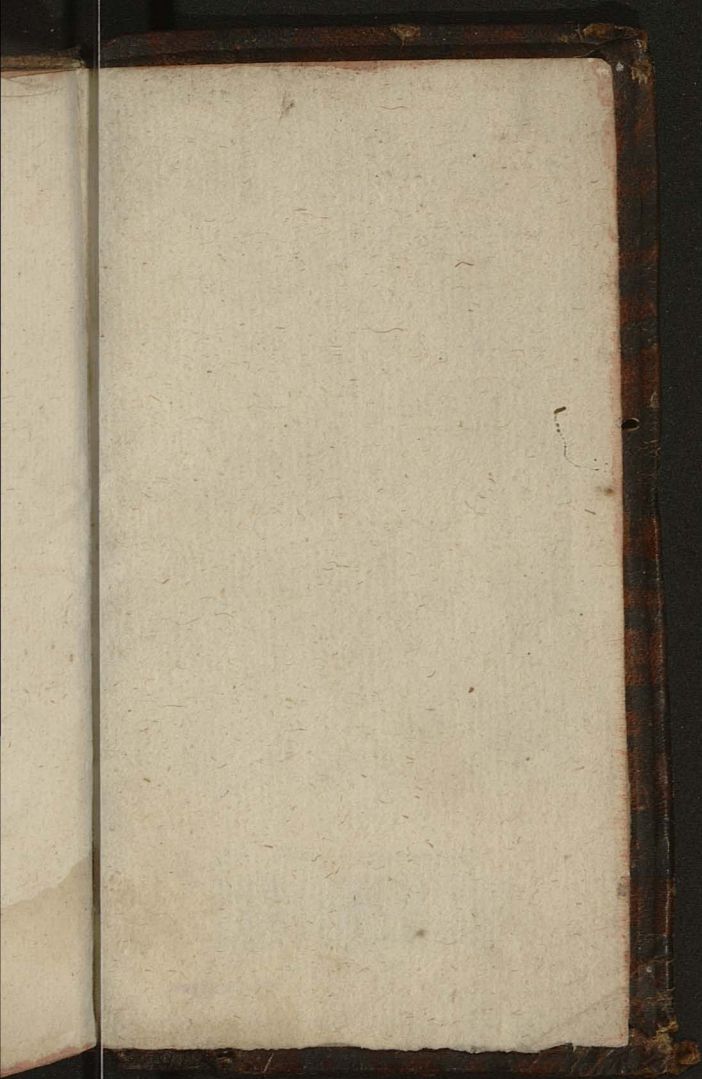

X XIII

Biblioteka Jagiellońska

stdr0028931

